Gullivers Rejser til Lilleput og Brobdingnag

Forord til den elektroniske udgave

Dette engelske verk av **Jonathan Swift** (1667-1745), illustrert av **Thomas Morten** (1836-1866) og oversatt till norsk av **Kristian Anastas Winter-Hjelm** (1843-1915), er digitalisert i juli 2012 av Nasjonalbiblioteket i Oslo og tilpasset for Projekt Runeberg i november 2015 av Ralph E.

GULLI VEKS BEISER

TIL 1

LILLEPUT OO BROBDINGNAG

Al

JONATHAN SWIFT.

MEI> OVER SEKSTI ILLUSTRATIONER AF T. MORTEN.

OVERSAT AF

K. A. WINTER-HJELM.

KRISTIANIA.

FORLAGT AT AI B. CAMMERMEYER.GULLIVERS KEJSER

TIL

LILLEPUT OG BROBDINGNAG

AF

JONATHAN SWIFT.

MED OYER SEKSTI ILLUSTRATIONER AF T. MORTEN.

OVERSAT AF

K. A. WINTER-HJELM.

KRISTIANIA.

»

FORLAGT AF AI.B. CAMMERMEYER.H. J. JENSENS BOGTRYKKERI. 1878.JONATHAN SWIFT.

INDHOLD.

REJSEN TIL LILLEPUT.lUjøiMi fil filUjjui

FØRSTE KAPITEL.

Forfatteren giver nogle Meddelelser om sig selv og sin Familje. — Det første Stød til at han kom på Rejser. — Han lider Skibbrud og svømmer for Livet. — Redder sig iland på Lilleput. —

Tages til Fange og bringes op i Landet.

tin Fader havde en liden Gård i Notting-lJ hamshire, og jeg var den tredje af fem Sønner. Da jeg var fjorten Ar gammel, sendte han mig til Emanuel College i Cambridge, hvor jeg blev i tre Ar og ivrigt skjøttede mine Studeringer. Men da Omkostningerne for mit Ophold, skjønt jeg havde temmelig lidet at fare med, blev for store for en liden Formue, blev jeg sat i Lære hos Mr. James Bates, en udmærket Læge i London, og hos ham var jeg i fire År. Da min Fader af og til sendte mig små Pengesummer, brugte jeg disse4

til at lære Navigation og andre Dele af Mathematiken, hvilke kunde blive nyttige for den, som tænkte at gjøre Rejser, thi jeg tænkte mig altid, at det engang sent eller tidligt skulde falde i min Lod at foretage sådanne. Da jeg forlod Mr. Bates, rejste jeg hjem til min Fader, og ved hans, min Onkel Johns og nogle andre Slægtningers Hjælp fik jeg firti Pund samt Løfte om tredive Pund årlig for at opholde mig i Leyden. Der studerede jeg Lægekunsten i to Ar og syv Måneder, da jeg vidste, at dette vilde blive af Nytte på lange Rejser.

Kort efter min Hjemkomst fra Leyden blev jeg af min gode Lærer, Mr. Bates, anbefalet ti] Læge paa Svalen, ført af Kaptejn Abraham Pannell, og hos ham blev jeg tre og et halvt År, i hvilke jeg gjorde et Par Rejser til Levanten og nogle andre Steder. Da jeg kom tilbage, besluttede jeg mig til at bosætte mig i London, noget, som min Lærer, Mr. Bates, rådede mig til, og gjennem ham

blev jeg anbefalet i adskillige Huse. Jeg lejede mig ind i et lidet Hus i Ohl Jewry, og da jeg havde fåt det Råd at forandre min Stilling i Livet, giftede jeg mig med Mary Burton, anden Datter af Mr. Edmund Burton, Strømpevæver i Newgate Street; med hende fik jeg fire hundrede Pund i Medgift.

Da imidlertid min gode Lærer Bates døde to År efter og jeg bare havde få Venner, begyndte det at gå tilbage med min Praksis, thi min Samvittighed tillod mig ikke at gå. frem på samme dårlige Måde som altfor mange af mine Embedsbrodre. Efter derfor at have rådført mig med min Hustru og nogle af mine bekjendte, besluttede jeg mig til at gå tilsjøs igjen. Jeg var to Gange Skibslæge og gjorde

o

i Løbet af seks Ars Tid adskillige Rejser til Ost- og Vestindien, hvorved jeg skaffede mig lidt Tillæg til min Formue. Mine ledige Stunder brugte jeg til at læse de bedste gamle og moderne Forfattere, idet„Som Læseren kan tænke, lå jeg hele Tiden meget ubekvemt". S. 9._ 7__

jeg altid var forsynet med en god Del Bøger, og når jeg var iland, sysselsatte jeg mig med at iagttage Befolkningens Sæder og Sindelag samt med at lære deres Sprog, noget, som jeg havde meget let for på Grund af min gode Hukommelse.

Da den sidste af disse Rejser ikke faldt synderlig heldig ud, blev jeg kjed af Sjøen, og tænkte at blive hjemme hos Hustru og Børn. Jeg flyttede fra Oki Jewry til. Fetter Lane og derfra til Wap-ping, da jeg håbede at få Kunder blandt Sjøfolkene, men det gik ikke

nm . __# o

efter min Beregning. Efter i tre Ar at have ventet på at Tingene skulde forbedre sig, antog jeg et fordelagtigt Tilbud fra Kaptejn William Pritchard, Kaptejn på Antilopen, som skulde gjöre en Rejse til Sydhavet. Yi afsejlede fra Bristol den 4de Maj 1699, og vor Rejse var i Begyndelsen meget heldig.

Det vikle af forskjellige Grunde ikke være passende at bry Læseren med Enkelthederne i vore Hændelser i disse Farvand. Det må være nok, når jeg fortæller ham, at vi under Rejsen derfra til Ostindien blev drevet hen til Nordvestkysten af Van Diemens Land af en stærk Storm1). Ye^l en Observation fandt vi, at vi var under 30 Grader 2 Minuter sydlig Bredde. Tolv Mand af Besætningen var døde af Overanstrengelse og dårlig Fode, og; Resten var i en meget

o o O 7 o O

usel Tilstand. Den 5te November, den Dag Sommeren begynder i disse Egne, var Yejret meget tåget. Sjømændene så da en Klippe i en halv Kabellængde fra Skibet; men Yinden var så stærk, at vi drev lige paa den, og Skibet blev øjeblikkelig slåt i Stykker. Sex af Mandskabet, blandt hvilke jeg var den ene, havde firet Båden ned i Sjøen og søgte at komme klar af Skibet og Klippen. Yi roede efter min Beregning omtrent 3 Mil, indtil vi ikke længere var istand til at arbejde, da vi allerede var udmattede af Anstrengelse, før viforlod Skibet. Vi hengav os derfor til Bølgernes Vold, og en halv Time efter kantrede Båden ved et heftigt Vindstød fra Nord.

Hvad der blev af mine Kammerater i Båden, eller af dem, som bjergede sig på Klippen eller som blev tilbage på Skibet, ved jeg ikke, men jeg antager, at de alle omkom. For min Del, saa svømmede jeg på Lykke og Fromme og blev drevet frem af Vinden og Strømmen. Jeg lod ofte Benene synke, dog uden at kjende Bund; men da det næsten var forbi med mig og jeg var ude af Stand til at kjæmpe længere, følte jeg Bund under mig, og på denne Tid havde Stormen lagt sig betydeligt. Heldingen var så liden, at jeg gik næsten V2 Fjerdingvej førend jeg nåde Stranden, hvilket, formoder jeg, var omtrent Klokken 8 om Aftenen. Derpå gik jeg omtrent V2 Fjerdingvej uden at opdage noget Tegn til Huse eller Indbyggere, ialfald var jeg i en så udmattet Tilstand, at jeg ikke bemærkede dem. Jeg var overmåde træt; dette tilligemed Vejrets Hede og omtrent en Pægl Brændevin, som jeg drak, for jeg forlod Skibet, gjorde at jeg kjendte mig meget tilbøjelig til at sove. Jeg lagde mig i Græsset, hvilket var meget kort og blødt, og hvor jeg sov bedre end jeg mindes nogensinde i mit Liv samt, efter hvad jeg kunde udregne, omkring 9 Timer; thi da jeg vågnede, var det netop blevet Dag.

Jeg prøvede på at stå op, men var ikke istand til at røre mig; jeg lå nemlig på Ryggen og opdagede, at mine Arme og Ben var stærkt fæstede til Jorden på begge Sider, og at mit Hår, som var langt og tykt, var bundet fast på samme Måde. Jeg følte også flere tynde Snore tversover mit Legeme fra Akslerne øg til Livet. Jeg kunde blot se op; Solen begyndte at brænde og Lyset gjorde mig ondt i Øjnene. Jeg hørte en forvirret Larm omkring mig; men i den Stilling, jeg lå i, kunde jeg ikke se andet end Himmelen.9

Efter en liden Stnnd kjendte jeg, at noget levende bevægede sig på mit venstre Ben, det gik sagte fremover mit Bryst og kom næsten op til Hagen. Da jeg vendte Øjnene så meget ned, som jeg kunde, så jeg, at det var et

menneskeligt Væsen, som neppe var 6 Tommer højt, med Bue og Pil i Hånden og et Kogger på Ryggen. På samme Tid kjendte jeg, at i det mindste firti af samme Slags (det holdt jeg for sandsynligt) fulgte efter den förste. Jeg var yderst forbauset og brolede så højt, at de alle lob forskrækkede tilbage; nogle af dem, hørte jeg senere, stødte sig ved Faldet, idet de hoppede ned fra Siderne af mig på Jorden. De kom alligevel snart tilbage, og en af dem, som vovede sig langt nok frem til at få et fuldt Skue af mit Ansigt, loftede Hænderne og Øjnene beundrende i Vejret og råbte med skingrende, men tydelig Post: HeMnah degiil; de øvrige gjentog det samme Ord fl ere Gange, men jeg forstod ikke Betydningen.

Som Læseren kan tænke, lå jeg hele Tiden meget ubekvemt. Efterat have kjæmpet for at befri mig, havde jeg det Held at slide sonder Snorene og at rive op de Pinder, som holdt min venstre Arm fæstet til Jorden; thi da jeg løftede den op til mit Ansigt, opdagede jeg de Midler, de havde anvendt for at binde mig. På samme Tid løsnede jeg med et kraftigt Ryk, som smertede voldsomt, de Snorer, som holdt mit Hår bundet paa venstre Side, så at jeg blev istand til at dreje Hovedet omtrent 2 Tommer; men de små Fyre løb bort igjen, for jeg kunde få fat i dem, hvorpå der lød et højt Skrig med skingrende Tonefald, og da det ophørte, råbte en af dem højt: Tolgo phonac, og i samme Øjeblik kjendte jeg over hundrede Pile afskudt på min venstre Hånd, hvilke ståk mig ligesom Nåle; desuden skjød de en Regn af Pile op i Luften, ligesom vi gjør med Bomber i Europa,

af hvilke jeg formoder mange faldt ned på mit Legeme (skjont jeg

%10

ikke mærkede dem) op; nogle på Ansigtet, som jeg øjeblikkelig dækkede med den venstre Hånd. Da denne Pileregn var forbi, begyndte jeg at stonne af Sorg og Smerte, og da jeg atter anstrengte mig for at befri mig, fyrede de endnu en Salve, som var større end den förste, og nogle af dem prøvede på at stikke mig i Siderne med Spyd; men heldigvis havde jeg min Skindvams på, som de ikke- kunde trænge

igjennem. Jeg fandt, at det klogeste jeg kunde gjøre, var at ligge stille, og min Plan var at blive ved med det til om Natten, da jeg let kunde befri mig med den venstre Hånd, som allerede var fri. Hvad Indbyggerne angik, havde jeg Grund til at tro, at jeg kunde stå mig imod den største Armé, de kunde opstille imod mig, hvis alle var af samme Størrelse, som ham, jeg så.11

Men Skjæbnen vilde det anderledes med mig. Da Folkene mærkede, at jeg holdt mig rolig, afskjød de ikke flere Pile på mig; men jeg mærkede af den Støj, de gjorde, at deres Tal tiltog, og omtrent seks Alen fra mig, ligeoverfor mit højre Øre, horte jeg i mere end en Time en Banking som af Arbejdsfolk. Da jeg vendte Hovedet til den Side, så meget som Pinderne og Snorene vilde tillade mig, så jeg, at der omtrent halvanden Fod fra Jorden var bygget op et Stillas med to eller tre Stiger for at komme op på det. Fire af Indbyggerne kunde få Plads på Stillaset, fra hvilket en af dem, der syntes at være en Rangsperson, holdt en lang Tale til mig, af hvilken jeg ikke forstod en Stavelse2). Men jeg skulde have omtalt, at folden fornemme Person begyndte sin Tale, råbte han tre Gange: Langro dehul san (disse og de foregående Ord forklarede og gjentog man senerehen for mig); umiddelbart derefter kom omtrent femti af Indvånerne og skar af de Snore, som holdt fast den venstre Side af mit Hoved, hvilket gav mig Frihed til at vende det tilhøjre og til at iagttage den Persons Skikkelse og Bevægelser, som talte til mig.

Han syntes at være middelaldrende og højere end nogen af de andre tre, som stod hos ham. Den ene af disse var en Page, som holdt hans Slæb og syntes at være lidt længere end min Langfinger; de to øvrige stod en på hver Side for at hjælpe ham. Han spillede i enhver Henseende en Talers Rolle, og jeg kunde forstå, at meget indeholdt Trusler og andet Lofter, Deltagelse og Yenlighed. Jeg-svarede med få Ord, men på den underdanigste Måde, idet jeg løftede den højre Hånd og begge mine Ojne op imod Solen, som for at kalde den til Yidne; og da jeg var næsten halvdød af Hunger, da jeg ikke havde spist en Smule i flere Timer for jeg forlod Skibet, kjendte jeg-Naturens Krav så stærkt over mig, at jeg ikke kunde lade være at12

vise min Utålmodighed (måske imod hvad der strengt taget sømmer sig) ved hyppigt at lægge Fingeren på Munden for at betyde, at jeg-trængte til Føde.

„Hargo" (dette fik jeg senere vide var deres Navn på en stor Herre) forstod mig meget vel. Han steg ned af Stillaset og gav Befaling til, at Here Stiger skulde sættes op mod mine Sider, som over hundrede af Indbyggerne steg opefter og gik henimod min Mund belæssede med Kurve fulde af Mad, som var blevet tilveiebrakt og;

7 o o

sendt hen efter Kongens Befaling ved den første Kundskab, han fik om mig. Jeg så, at der var Kjød af flere Sorter Dyr, men kunde ikke adskille dem efter Smagen. Der var For- og Bagparter dannet ligesom på Får og meget godt tillavede, men mindre end Lærkevinger. Jeg spiste to og tre af dem i en Mundfuld og tog tre Brød om Gangen af Størrelse som Geværkugler. De forsynede mig så hurtigt som muligt og viste tusen Tegn paa Forundring og Forbauselse over min Størrelse og Appetit.

Derpaa gjorde jeg atter et Tegn, at jeg ønskede Drikke. . De havde forstât af hvad jeg spiste, at en liden Del ikke vilde strække til for mig, og da de var et højst opfindsomt Folk, hejsede de med stor Behændighed et af sine største Oksehoveder op, rullede det henimod min Hånd og tog Tappen af; jeg drak det ud i en Slurk, hvilket var let gjort; thi det holdt ikke en Pægl og smagte som let Burgundervin men meget lifligere. De bragte mig et andet Oksehoved, som jeg drak på lignende Måde og gjorde Tegn efter mere; men de havde ikke mere at give mig. Da jeg havde udfort disse Undere, råbte de højt af Glæde og dansede paa mit Bryst, idet de ligesom i Begyndelsen flere Gange gjentog: Hekinah degul. De gjorde Tegn til mig, at jeg skulde kaste de to Oksehoveder ned, men advarede13

først dem, som stod nedenfor, om at gå afvejen, idet de råbte højt: Borach mevolak, og da de så Fadene i Luften, blev der et almindeligt Råb på Hekinah degul.

Jeg tilstår, at jeg ofte var fristet til at gribe firti eller femti af de første, jeg kunde nå, og kaste dem til Jorden, medens de gik frem og tilbage på mit Legeme. Men Erindringen om, hvad jeg havde følt, hvilket måske ikke var det værste, de kunde gjöre, og det Æresord, jeg havde givet dem, thi således udlagde jeg min underdanige Opførsel, drev snart disse Forestillinger tilbage. Desuden betragtede jeg mig nu ved Gjæstfrihedens Love bunden til et Folk, som behandlede mig med så megen Bekostning og Pragt. I Tankerne kunde jeg ikke nok undre mig over disse små Tuslingers Uforfærdethed, som turde vove at bestige og gå på mit Legeme, når en af mine Hænder var fri, uden at skjælve ved blotte Synet af en så vældig Skabning, som jeg måtte forekomme dem.

Da de så, at jeg efter nogen Tid ikke forlangte mere Mad, viste der sig for mig en Person af høj Rang fra hans kejserlige Majestæt. Efterat Hans Eksellense havde besteget mig opefter mit højre Smalben, begav han sig fremover mod mit Ansigt med omtrent en Tylvt af sit Følge, fremtog sine Kreditiver med det kongelige Segl, hvilke han bragte ganske nær mine Øjne og talte i 10 Minuter uden noget Tegn på Vrede, men med en venlig og bestemt Holdning, idet han ofte pegede fremad; dette fandt jeg senere var henimod Hovedstaden, der lå i en Fjerdingvejs Afstand, og hvorhen det var blevet bestemt i Hans Majestæts Råd at jeg skulde bringes. Jeg svarede med nogle få Ord, men til ingen Nytte, og gjorde et Tegn med den Hånd, som var fri, idet jeg lagde den hen på den anden (men over Hans Eksellenses Hoved af Frygt for at han eller hans Folge skulde komme14

til Skade) og derefter på mit eget Hoved og Legeme for at betegne, at jeg ønskede min Frihed.

Det så ud som at han forstod mig meget godt, for han rystede på Hovedet på en misbilligende Måde og holdt Hånden i en Stilling, der skulde vise, at jeg måtte blive fort som Fange. Imidlertid gjorde han andre Tegn for at lade mig forstå, at jeg skulde få Mad og Drikke nok og blive behandlet meget godt. Derpå tænkte jeg endnu en Gang på at bryde mine Bånd; men da jeg påny kjendte Smerten af Pilene i mit Ansigt og på Hænderne, som var fulde af Blemmer, og mange af Pilene endnu sad fast i dem, og da jeg ligeledes bemærkede, at Antallet af mine Fiender tiltog, gav jeg dem at forstå, at de kunde gjøre med mig, hvad de vilde. Da trak hur g o'en og hans Følge sig tilbage med stor Høflighed og glade Miner.

Snart efter hørte jeg et almindeligt Skrig med stadig Gjentagelse af de Ord: Peplom selan; og jeg følte en Masse Folk ved min venstre Side, der løste Snorene så meget, at jeg kunde vende mig om på højre Side; men de havde først smurt mit Ansigt og begge mine Hænder med et Slags meget vellugtende Salve, som i få Minuter tog al

Smerten af deres Pile bort. Dette tilligemed de Forfriskninger, jeg havde fåt af deres Mad og Drikke, gjorde mig søvnig. Jeg sov omtrent i otte Timer, efter hvad de senere forsikrede mig, og det var intet Under, thi Lægerne havde på Kejserens Befaling blandet en Sovedrik i Oksehovederne med Vin.

Det synes som om Kejseren fra det Øjeblik af, at jeg blev opdaget sovende på Jorden efter min Landing, snart fik Underretning om det gjennem Ilbud, og at han i et Statsråd bestemte, at jeg skulde bindes på den Måde, jeg har fortalt (hvilket blev gjort om Natten medens jeg sov); at de skulde sende mig rigelig Mad og„Han fremtog sine Kreditiver med det kongelige Segl". s. 13.17

Drikke, og gjøre en Maskine istand for at føre mig til Hovedstaden.

Denne Resolution kan måske synes meget dristig og farlig, og jeg er forvisset om, at den ej vilde blive efterlignet af nogen Fyrste i Europa ved lignende Lejlighed. Den var dog efter min Mening overmåde klog og ædelmodig; thi sæt at disse Folk havde prøvet på at dræbe mig med sine Spyd og Pile, medens jeg sov, da vikle jeg vist have vågnet ved den første Følelse af Smerte, hvilket kunde have ægget min Yrede og Kraft så voldsomt, at det vilde have sat mig istand til at sønderrive de Snore, jeg var bundet med, hvorefter de ikke kunde vente sig nogen Nåde, da de var ude af Stand til at gjøre Modstand.

Disse Folk er ypperlige Mathematiken og havde nået en stor Fuldkommenhed i Mekanik ved Understøttelse og Opmuntringer fra Kejseren, som er en navnkundig Beskytter af Videnskaberne. Denne Fyrste har flere Maskiner på Hjul til Flytning af Trær og andre tunge Byrder. Han bygger ofte sine største Krigsskibe, af hvilke nogle er ni Fod lange, inde i Skogene, hvor Tømmeret vokser, og lader dem på disse Maskiner føre fire til fem hundrede Alen til Sjøen. Fem hundrede Tømmermænd og Ingeniører blev ufortøvet satte i Arbeide for at sætte den største Maskine, de ejede, istand. Det var en Træramme, hævet tre Tommer fra Jorden, omtrent syv Fod lang og fire Fod bred, som gik på to og tyve Hjul. Det Skrig, jeg horte, gjaldt denne Maskines Ankomst, hvilken, som det syntes, blev sat i Bevægelse fire Timer efter min Landing. Den blev stillet i lige Linje ined mig som jeg lå; men Hovedvanskeligheden bestod i at løfte mig op og lægge mig på dette Befordringsmiddel. Otti Stænger, hver en Fod høj, blev i dette Øjemed opstillede, og meget stærke Reb af

318

Sejlgarns Tykkelse blev fæstet ved Hager til en Mængde Bånd, som Arbejderne havde vundet rundt Halsen, Hænderne, Livet og Benene på mig. Ni hundrede af de stærkeste Mænd blev satte til at drage i disse Reb ved Hjælp af Vinder, som var fæstede til Stængerne, og således blev jeg i mindre encl tre Timer loftet og lagt ned på Maskinen og bundet fast der. Alt dette fortalte de mig siden; thi medens det gik for sig, lå jeg i en dyb Sovn som Folge af den søvndyssende Medicin, som var blandet i min Drik. Femten hundrede af Kejserens største Heste, enhver omtrent 4V2 Tomme høj, sattes til at trække mig henimod Hovedstaden, der, som jeg sagde, lå en Fjerdingvej borte3).

Omtrent fire Timer efter at vor Rejse var begyndt, vågnede jeg ved et latterligt Tilfælde; thi da Vognen stansede en Stund for at rette på noget, som var kommet i Ulage, var to, tre af de unge indfødte nysgjerrige efter at se, hvordan jeg så ud, når jeg sov; de klatrede op i Maskinen, og efterat de meget sagte havde nærmet sig mit Ansigt, ståk en af dem, en Gardeofficer, Spidsen af sin Kårde langt op i mit venstre Næsebor, hvilket kitlede min Næse ligesom et Halmstrå og bragte mig til at nyse voldsomt; derefter listede de sig ubemærket bort, og det var tre Uger, for jeg vidste, hvad det var, som bragte mig til at vågne så pludseligt. Vi gjorde en lang Færd Resten af Dagen og hvilede om Natten med en Vagt på 500 Mand på hver Side af mig, Halvdelen med Fakler, Halvdelen med Pile og Buer, færdige til at skyde mig, hvis jeg vilde prøve på at rejse mig. Næste Morgen ved Solopgang fortsatte vi vor Færd og ankom ved Middagstid halvtredje hundrede Alen udenfor Byens Porte. Kejseren og hele hans Hof kom os imøde; men Embedsmændene vilde på ingen Måde tillade hans Majestæt at sætte sin Person i Fare ved at stige op på min Krop.19

Yed det Sted, hvor Vognen stansede, stod der et gammelt

Tempel, som ansås for at være det største i hele Kongeriget, dette

var nogle År iforveien blevet besmittet ved et unaturligt Mord og

ved dette Folks religiøse Nidkjærhed blev det betragtet som vanhelliget, hvorfor det var blevet benyttet til almindeligt Brug, og alle Prydelser samt Indredningen var fort bort. I denne Bygning blev20

det bestemt, at jeg skulde bo. Den store Port, som vendte mod Nord, var henimod fire Fod høj og næsten to Fod bred; den kunde jeg-let krybe igjennem. På hver Side af Porten var der et lidet Vindue omtrent fire Tommer fra Jorden; i det på venstre Side satte Kongens Smed fire Snes og elleve Lænker, lig dem som hænges i Dame-Ure i Europa og næsten så store; disse blev lænkede til mit venstre Ben med 36 Hængelås. Ligeoverfor dette Tempel, på den anden Side af den store Landevej, i tyve Fods Afstand, var der et Tårn, som i det

mindste var fem Fod højt. Her steg Kejseren op med mange af de fornemste Herrer ved hans Hof, for at få en Lejlighed til at betragte mig; så blev mig fortalt, for jeg kunde ikke se dem. De regnede ud, at over hundrede tusen Indbyggere kom ud af Byen i samme Erinde, og tiltrods for min Bevogtning tror jeg, at der ikke kunde være færre end ti tusen, som adskillige Gange steg op på mit Legeme ved Hjælp af Stiger. Men der udkom snart en Proklamation, som forbød det under Dødsstraf. Da Arbejderne så, at det var mig umuligt at slippe løs, skar de alle de Snore over, som bandt mig; da rejste21_

jeg mig op med en så sorgmodig Stemning, som jeg nogensinde i mit Liv havde været i. Men Folkets Støj og Forundring, da det så mig stå op og gå omkring, kan ikke udtrykkes. De Lænker, som bandt mit venstre Ben, var omtrent tre Alen lange og gav mig ikke alene Frihed til at gå rundt i en Halvkreds, men da de var fæstede omtrent fire Tommer fra Porten, kunde jeg krybe ind og lægge mig i fuld Længde inde i Templet.ANDET KAPITEL.

Kejseren af Lilleput med flere af Adelen besøger Forfatteren i hans Fangenskab. — Kejserens Person og Dragt beskrives. — Lærde Mænd beskikkes til at lære Forfatteren Landets Sprog. — Han vinder Yndest ved sit milde Sind. — Hans Lommer undersøges og lians Sværd og Pistoler

tages fra liam.

irkelig befandt jeg mig da nu på stående Fod; da jeg så mig omkring, måtte jeg tilstå, at jeg aldrig havde set et skjønnere Syn. Landet rundt omkring så ud som en eneste Have, og de indhegnede Marker, i Almindelighed firti Kvadratfod store, lignende ligeså mange Blomsterbed. Disse Marker var blandede med Skoger på I6V2 Fods Omfang, og de højeste Trær syntes, efter hvad jeg kunde domme, at være syv Fod høje. Jeg betragtede Byen, som jeg havde til venstre; den lignede de malede Dekorationer af en By på et Theater.

Kejseren, som allerede var steget ned fra Tårnet, nærmede sig mig tilhest, hvilket nær havde kostet ham Livet; thi skjønt Dyret var meget godt dresseret, var det ganske uvant til et sådant Syn, der så ud som om et Berg bevægede sig foran det, og den stejlede; men denne Fyrste, som er en udmærket Rytter, holdt sig i Sadelen, til hans Følge kom ilende til og holdt i Tømmen, så Hans Majestæt fik Tid til at stige af Hesten. Da han var stegen af, betragtede han23

mig med stor Beundring fra alle Kanter, men kom ikke nærmere end Længden af min Lænke rakte. Han lod sine Kokker og Mundskjænker, som allerede var i Beredskab, give mig Mad og Drikke, som de puffede frem i et Slags Kjøretoj med Hjul, indtil jeg kunde nå det. Jeg greb disse Kjoretøjer og tomte dem alle; tyve af dem var fyldte med Mad og ti med Drikke, hvert af hine ydede mig to til tre gode Mundfulde, og jeg tømte Yinen fra ti Kar, som bestod af små Lerflasker, ud i et Kjøretøj og drak alt ud i en Slurk, og det samme gjorde jeg med det øvrige.

Kejserinden og de unge Prinser af Blodet, af begge Kjøn, sad i nogen Afstand i sine Bærestole; men efter det Uheld, som hændte med Kejserens Hest, steg de alle ud og kom nær hen til hans Person, hvilken jeg nu vil beskrive. Han er så meget højere som Bredden af min Negl end nogen ved hans Hof, hvilket i sig selv er nok til at opvække Ærefrygt hos Beskuerne. Hans Ansigtstræk er faste og mandige med habsburgsk Læbe og krum Næse; hans Ansigtsfarve mørk, hans Holdning rak, hans Legeme og Lemmer godt proportionerede, alle hans Bevægelser fulde af-Anstand og hans Yæsen majestætisk. Han var da udover sin første Mandomstid og var 283/4

Aar gammel, af hvilke han havde regjeret omtrent i syv Aar med stort Held og i Almindelighed sejerrigt. For bekvemmere at kunne betragte ham, lå jeg på Siden, så at mit Ansigt var i lige Linje med hans, og han stod kun fem Alen borte; imidlertid har jeg siden mange Gange holdt ham i Hånden og kan derfor ikke tage- fejl i Beskrivelsen. Hans Dragt er meget simpel og Snittet en Mellemting mellem asiatisk og europæisk; men på Hovedet havde han en let Guldhjelm, prydet med Juveler og en Fjær i Toppen. Han holdt sit dragne Sværd i Hånden for at forsvare sig, om jeg skulde falde på at bryde løs; det_24_

var tre Tommer langt; Hæftet og Skeden var af Guld, prydet med Diamanter. Hans Stemme var skingrende men klar og tydelig, og jeg kunde nøjagtigt høre den, når jeg stod oprejst4). Damerne og Hoffolkene var alle overmåde pragtfuldt klædte, så at det Sted de stod på, syntes lig et Skjørt, udbredt på Jorden og broderet med Guld-og Sølvfigurer. Hans kejserlige Majestæt talte ofte til mig, og jeg svarede, men ingen af os kunde forstå en Stavelse. Der var flere tilstede af hans Præster og Jurister (hvad jeg antog efter deres Dragt), og det blev dem befalet at henvende sig til mig; jeg talte til dem

i alle de Sprog, jeg havde den fjerneste Kundskab til, nemlig Hollandsk, Latin, Fransk, Spansk, Italiensk og Lingua Franca, men forgjæves.

Efter henved to Timer trak Hoffet sig tilbage, og en stærk Yagt blev efterladt hos mig for at forebygge Påtrængenhed og sandsynligvis også Fortrædigelse af Pøbelen, som var meget begjærlig efter at flokke sig om mig, så nær som den vovede; nogle havde den Uforskammethed at afskyde sine Pile på mig, medens jeg sad på Jorden udenfor Døren til mit Hus, og en af dem var meget nær ved25

at træffe mig i mit venstre Øje. Men Obersten lod seks af Urostifterne gribe og anså ingen Straf mere passende end at overgive dem bundne i mine Hænder, hvilket Soldaterne derfor gjorde, idet de puffede dem frem med den stumpe Ende af sine Spyd, så langt, at, jeg kunde nå dem. Jeg tog dem alle i min højre Hånd, puttede fem i min Frakkelomme og med den sjette gjorde jeg Mine til at ville spise ham levende. Den stakkars Mand brolede frygteligt, og Obersten og Officererne så hojst ulykkelige ud, især da de så mig tage min Pennekniv frem; men jeg befriede dem snart fra deres Frygt, idet jeg så mildt på ham og straks overskar de Bånd, med hvilke han var bunden, hvorefter jeg satte ham sagte ned på Jorden, og afsted sprang han. Jeg behandlede de øvrige på samme Måde, idet jeg tog en om Gangen ud af min Lomme, og bemærkede, at både Soldaterne og Folket var særdeles vel tilfredse over min Højmodighed, der blev fremstillet til min Gunst ved Hoffet.

Ved Nattetid begav jeg mig med nogen Besværlighed ind i mit Hus, hvor jeg lå på Jorden og vedblev dermed omtrent i fjorten Dage, i hvilken Tid Kejseren gav Befaling til at skaffe mig en Seng. Seks hundrede Senge af almindelig Størrelse blev bragt i Vogne og sat sammen i mit Hus; hundrede og femti af deres Madratser, skjodte sammen, udgjorde Breden og Længden, og de blev lagt firedobbelt, hvilket dog var utilstrækkeligt til at beskytte mig mod det hårde Gulv, som var af glatte Stene. Efter samme Målestok forsynede de mig med Lagener og Uldtæpper, nogenlunde tilstrækkeligt for en, som så længe havde vænnet sig til Savn og Moje.

Eftersom Kundskaben om min Nærværelse udbredtes gjennem Riget, kom der en overordentlig Mængde rige, ledige og nysgjerrige Mennesker for at se mig, så at Landsbyerne næsten stod tomme, og

426 -

der skulde have påfulgt en stor Forsømmelse af Agerbrug og Landhusholdning, hvis Hans kejserlige Majestæt ikke havde forekommet denne Ulempe gjennem flere Proklamationer og Forordninger. Han befalede, at de, som allerede havde set mig, skulde rejse hjem igjen

og ikke fordriste sig til at komme indenfor fem og sytti Alen fra mit Hus uden Tilladelse fra Hoffet, noget, som skaffede Statssekretærerne betydelige Sportler.27

Imidlertid holdt Kejseren hyppig Råd for at afgjøre, hvad man skulde foretage sig med mig; og en fortrolig Ven, en Person af høj Rang, som var indviet i Hemmeligheden så godt som nogen anden, forsikrede mig siden, at Hoffet var alvorlig bekymret med Hensyn til mig. Man frygtede for, at jeg kunde bryde los, at mit Underhold vilde falde meget kostbart, og at det kunde volde Hungersnød. Imellem tænkte man på at lade mig sulte ihjel eller

i det mindste at skyde mig i Ansigtet og på Hænderne med forgiftede Pile, hvilket snart vilde gjøre Ende på mig; men så indvendte man, at Stanken

o

af et så stort Adsel kunde bringe Pest i Hovedstaden og sandsynligvis udbrede sig over hele Riget.

Midt under disse Rådslagninger kom flere Officerer hen til den store Rådsforsamlings Dor, og to af dem, som blev indladte, gav en Beretning om, hvorledes jeg havde handlet med de ovenomtalte Forbrydere ; dette gjorde et så gunstigt Indtryk på Hans Majestæt og det hele Råd, at en kejserlig Befaling udgik, som påbød alle Landsbyer i fjorten hundrede Alens Omkreds fra Byen hver Morgen at levere seks Okser, firti Får og andre Levnetsmidler til mit Underhold, tilligemed en forholdsmæssig Mængde Brød, Vin og andre Drikkevarer. For den rigtige Betaling for dette gav Hans Majestæt Anvisninger på sit Skatkammer; thi denne Fyrste lever hovedsagelig af sit eget Arvegods og hæver sjelden, uden ved særegne Lejligheder, nogen Skat af sine Undersåtter, som er forpligtede til at tjene ham i hans Krige på sin egen Bekostning. Der skete også en Anordning med seks hundrede Personer, som skulde være mine Tjenere; de fik Kostpenge til sit Underhold, og der blev meget bekvemt bygget Telte op for dem på hver Side af min Dor. Der blev ligeledes givet Befaling til tre bundrede Skrædere om at sy mig en Dragt efter Landets Skik;28

til seks af Hans Majestæts største lærde om at give mig Undervisning i Landets Sprog, og endelig til at Kejserens Heste tilligemed Adelens og Garderegimenternes jævnlig skulde eksersere i mit Påsyn, for at de kunde vænne sig til mig.

Alle disse Ordres blev punktlig udførte, og i tre Ugers Tid gjorde jeg store Fremskridt i at lære deres Sprog, under hvilket Kejseren hyppigt beærede mig med sine Besøg og behagede at hjælpe mine Lærere med at undervise mig. Vi begyndte allerede paa en Yis at samtale med hinanden, og de förste Ord, jeg lærte, var at udtrykke mit Ønske om, at det måtte behage ham at give mig min Frihed, hvilket jeg hver Dag på Knæ gjentog. Hans Svar var, såvidt jeg kunde forstå, at man måtte se Tiden an, og at han ikke kunde tænke på det uden at rådføre sig med sine Ministre, og at jeg først måtte lumos kelmin 2)esso desmar Ion emposo; d. e. sværge Fred med ham og hans Rige. Jeg skulde imidlertid blive behandlet med Godhed, og han rådede mig til ved Tålmodighed og forsigtig Opførsel at erhverve mig hans og hans Undersåtters gode Mening. Han bad mig ikke tage det ilde op, at to dertil beskikkede Embedsmænd kom for at undersøge mig, thi jeg kunde måske bære på mig flere Våben, som nødvendigvis måtte være farlige, dersom de svarede til en så uhyre Størrelse som min Person. Jeg svarede, at Hans Majestæt skulde blive tilfreds, thi jeg var rede til at tømme og vende mine Lommer for ham. Dette sagde jeg dels med Ord, dels med Tegn. Han svarede, at efter Rigets Love måtte to af hans Embedsmænd undersøge mig; at han vidste, at dette ikke kunde blive gjort uden mit Samtykke og min Hjælp; at han havde en så høj Mening om min Ædelmodighed og Retfærdighed, at han betroede deres Person i mine Hænder; at hvad som helst de tog skulde blive tilbagegivet„„Disse Herrer skrev en nøjagtig Fortegnelse over alt det, da så". S. 31.31

når jeg forlod Landet, eller betalt efter det Værd, jeg vilde sætte på det.

Jeg loftede de to Embedsmænd op i mine Hænder, puttede dem først ned i mine Frakkelommer og derpå ned i hver eneste Lomme, jeg havde på mig, undtagen i mine Urlommer og en anden hemmelig Lomme, hvilken jeg ikke havde nogen Lyst til at få undersøgt, og i hvilken jeg havde nogle små Nødvendighedsartikler, som ikke angik nogen anden end mig selv. I den ene af mine Urlommer var der et Solvur og i den anden nogle få Guldpenge i en Pung. Disse Herrer, som havde Pen, Blæk og Papir på sig, skrev en nøjagtig Fortegnelse på alt det, de så, og da de var færdige, bad de mig sætte dem ned, for at de kunde overlevere Fortegnelsen til Kejseren. Jeg-oversatte den siden på Engelsk, og den lyder ordret således:

„Imprimis i højre Frakkelomme på det store Mandbjerg (således fortolker jeg Ordene quinbus flestrin), fandt vi efter den nøjagtigste Undersøgelse kun et Stykke grovt Klæde, som vilde være stort nok til et Fodtæppe i Deres Majestæts fornemste Stasværelse. I den venstre Lomme så vi en uhyre Sølvkiste med Låg af samme Metal,

hvilken vi Undersøgelsesmænd ikke var istand til at løfte. Yi forlangte at få den åbnet, og da en af os gik ind i den, stod han til midt op på Benet i et Slags Støv, hvoraf en Del fløj op i Ansigtet på os og bragte os til begge at nyse gjentagne Gange. I hans højre Vestelomme' fandt vi en vældig Pakke med hvide, tynde Substanser, sammenlagte over hverandre, af tre Mænds Omfang, bundne sammen med et Ankertoug og mærkede med sorte Figurer; dette antager vi underdanigst for Skrivelser; hvert Bogstav er så stort som Fladen af vor Hånd. I den venstre Lomme var der et Slags Maskine, fra hvis Rand der strakte sig ud tyve lange Stænger, som lignede Palisaderneforan Deres Majestæts Gård; med denne formoder vi, at Mandbjerget kjæmmer sit Hår; vi vilde nemlig ikke altid trætte ham med Spörgsmål, da vi fandt det særdeles vanskeligt at få ham til at forstå os. I den store Lomme på højre Side af hans Midtbedækning (således oversætter jeg Ordet ranfu-lo, hvormed de mente mine Benklæder) så vi en hul Jernsøjle omtrent af en Mands Længde fæstet til et stærkt Stykke Tømmer, som var større end Søjlen, og på hver Side af Søjlen ståk uhyre Jernstykker frem, hvilke var udskårne i underlige Figurer, som vi ikke vidste, hvorledes vi skulde forklare os. I den venstre Lomme var en Maskine af samme Slags. I den mindre Lomme på højre Side var der adskillige runde, flade Stykker af rødt og hvidt Metal af forskjellig Størrelse; nogle af de hvide, som syntes at være af Sølv, var så store og tunge, at min Kammerat og jeg neppe kunde lofte dem. I den venstre Lomme var to sorte uregelmæssigt dannede Søjler; vi kunde ikke uden Vanskelighed nå Enden af dem, når vi stod på Bunden af Lommen. Den ene af dem var lukket og syntes at være af et eneste Stykke; men ved den øverste Ende af den anden sås en rund hvid Tingest omtrent to Gange så stor som vore Hoveder. Indeni hver af disse var en vældig Stålplade, hvilke vi efter Ordre nodte ham til at vise os, da vi frygtede for, at de kunde være farlige Maskiner. Han tog dem ud af deres Futeraler og fortalte os,

at han hjemme i sit eget Laud havde for Skik at rage sit Skjæg

\

med den ene og skjære sin Mad for med den anden. Der var to Lommer, som vi ikke kunde stige ned i; disse kaldte han sine Ur-lommer. Det var to store Rifter, som var skårne i den øverste Ende af hans Midtbedækning, men som var tæt fastklemte til hans Liv. Ud fra den ene Uriomme hængte en stor Sølvlænke med en besynderlig Maskine i Enden. Vi befalede ham at drage frem hvad-33

somhelst som fandtes i den anden Ende af Lænken, hvilket viste sig at være en Kugle, halvt af Sølv, halvt af et gjennemsigtigt Metal; thi på den gjennemsigtige Side så vi visse underlige Figurer tegnede i en Ring, og vi tænkte, at vi kunde tage på dem, men fandt vore Fingre stansede af denne klare Substans. Han satte denne Maskine for vore Øren, og den frembragte en Støj, som lignede en Kvern. Yi formoder, at det enten er et ubekjendt Dyr eller den Gud, han dyrker; men vi er mest tilbøjelige til at antage det sidste, da han forsikrede os (dersom vi forstod ham ret; thi han udtrykte sig meget ufuldkomment), at han sjelden foretog sig noget uden at rådføre sig med det. Han kaldte det sit Orakel og sagde, at det viste ham Tiden for enhver Handling i hans Liv5). Af den venstre Uriomme udtog han et Net, som næsten var stort nok for en Fisker; men han fik det åbnet og lukket som en Pung, og det tjente ham til dette Øiemed; vi fandt deri flere massive Stykker gult Metal, som, hvis de er virkeligt Guld, må være af umådelig Yærdi.

„Efterat vi således ifølge Deres Majestæts Befaling nøjagtigt havde undersøgt alle hans Lommer, bemærkede vi et Bælte rundt Livet på ham af et umådelig stort Dyrs Hud, fra hvilket der på venstre Side hang ned et Sværd på syv Mands Længde, og på højre Side en Sæk eller Pung, delt i to Celler, hver Celle istand til at rumme tre af Deres Majestæts Undersåtter. I en af disse Celler var der flere Glober eller Kugler af et særdeles tungt Metal, omtrent så store som vore Hoveder, og der udfordredes en stærk Hand til at løfte dem; den anden Celle indeholdt en Hob sorte Korn, men af ringe Størrelse og Vægt, for vi kunde holde over femti af dem i vor flade Hånd.

„Dette er den nøjagtige Fortegnelse over, hvad vi fandt på

534

Mandbjergets Legeme; ban behandlede os med stor Hoflighed og skyldig Ærbødighed mod Deres Majestæts Udsendinger.

Undertegnet og forseglet den ni og åttiende Månes fjerde Dag af Deres Majestæts lykkelige Regjering.

Clefkin Frelock. Marsi Frelock.

Da denne Fortegnelse6) var oplæst for Kejseren, befalede han mig, dog i meget milde Udtryk, at udlevere enhver af de forskjellige Sager. Först sendte han Bud efter mit Sværd, som jeg fremtog med Skede og andet. Imidlertid lod han tre tusen af sine udvalgte Tropper, som fulgte ham, omringe mig i Frastand med sine Buer og Pile færdige til at afskydes; men jeg bemærkede det ikke, thi mine Øjne var ganske fæstede på Hans Majestæt. Derefter befalede han mig at drage mit Sværd, som, endskjønt det var blevet noget rustet af Sjøvandet, på nogle Steder var overmåde blankt. Jeg gjorde det, og straks udbrød alle Tropperne i et Skrig blandet af Frygt og Forbauselse; thi Solen skinnede klart og Gjenskinnet blændede deres Øjne, da jeg svang mit Sværd frem og tilbage med Hånden. Hans Majestæt, som er en overmåde modig Fyrste, blev mindre forfærdet, end jeg kunde ventet; han befalede mig at stikke det i Skeden igjen og at kaste det, så sagte jeg kunde, på Jorden, omtrent seks Fod fra min Lænke. Det næste han forlangte, var en af de hule Jernsøjler; med hvilke han mente mine Lommepistoler. Jeg tog den frem og forklarede ham på hans Begjæring så godt, jeg kunde, Brugen af den. Efterat jeg blot havde ladet den med Krudt, hvilket på Grund af mit Krudthorns Tæthed havde undgåt at blive gjennemtrængt af Væde (en Ulempe, som alle Sjøfolk bærer særdeles Omsorg for at forebygge), advarede jeg først Kejseren om ikke at blive ræd, og så fyrede jeg den af i Luften. Her var Forbauselsen meget35

større end ved Synet af, mit Sværd. Flere hundrede faldt om, som om de var ihjelstukne, og endog Kejseren, skjønt han beholdt Ligevægten, kunde ikke på nogen Tid komme til sig selv. Jeg afleverede mine Pistoler på samme Måde som Sværdet og derpå mit Krudthorn og Kuglerne, idet jeg bad 0111 at hint måtte holdes borte fra Ilden, da det kunde antændes af den mindste Gnist og sprænge Hans Maje-

stæts Slot i Luften. Jeg gav ligeledes mit Ur fra mig, som Kejseren var meget nysgjerrig efter at få se, og han befalede to af sine højeste Garde-Soldater at bære det på Akslerne på en Stang, ligesom Sjauerne i England bærer Øltønder. Han var forbauset over den vedholdende Støj, det gjorde, og over Minutviserens Bevægelse, som han let kunde opdage; thi deres Syn er langt skarpere end vort.36

Han spurgte sine lærde om deres Mening om det, hvilken indbyrdes afveg betydeligt, hvad Læseren vel kan tænke sig, uden at jeg gjentager det, og forresten forstod jeg dem kun ufuldkomment. Derpå udleverede jeg mine Sølv- og Kobberpenge, min Pung med ni store Guldpenge og nogle mindre, min Kniv og Barberkniv, min Kam og Sølvsnusdåse, mit Lommetørklæde og min Dagbog. Mit Sværd, Pistolerne og Krudthornet førtes i Vogne til Hans Majestæts Forrådskamre; men mine øvrige Ejendele blev givet mig tilbage.

Som jeg før bemærkede, havde jeg en hemmelig Lomme, som undgik deres Undersøgelse; i den var eier et Par Briller (som jeg-undertiden bruger, da jeg har svage Øjne), en Lommekikkert og nogle andre Småsager, som jeg ikke følte mig forpligtet til at åbenbare, da de ikke var til nogen Nytte for Kejseren, og jeg frygtede for, at de kunde komme bort eller ødelægges, dersom jeg vovede at lade dem slippe ud af Hænderne på mig.TREDJE KAPITEL.

Forfatteren underholder Kejseren og hans Adel af begge Kjøn på en meget usædvanlig Måde. — Fornøjelserne ved Lilleputs Hof beskrives. — Forfatteren får Løfte om Frihed på visse Betingelser.

in Sagtmodighed og gode Opførsel havde indvirket så meget på Kejseren og hans Hof og ligeledes på Armeen og Folket i Almindelighed, at jeg begyndte at fatte Håb om snart at opnå min Frihed. Jeg brugte alle mulige Midler for at nære denne gunstige Stemning. De indfødte tabte efterhånden Frygten for, at jeg-skulde være dem farlig. Undertiden kunde jeg lægge mig ned og lade fem, seks af dem danse på min Hånd, og tilsidst vovede Gutter og Piger endog at komme og lege Gjemsel i mit Hår. Jeg havde nu gjort gode Fremskridt i at forstå og tale deres Sprog. Kejseren fik en Dag Lyst til at underholde mig med nogle Folkeskuespil, hvori de overgår alle de Nationer, jeg har kjendt, både i Færdighed og i Pragt. Intet morede mig så meget som Linedanserne, der udførte sin Kunst på en tynd Tråd på omtrent to Fods Længde og tolv Tommer fra Jorden. Dette vil jeg med Læserens Tålmodighed tage mig den Frihed at udbrede mig en Smule over.38

Denne Adspredelse udøves kun af dem, som attrår høje Embeder og stor Gunst ved Hoffet. De oplæres i denne Kunst fra Ungdommen af og er ikke altid af adelig Herkomst eller kostbart opdragne. Når et stort Embede er ledigt, enten ved Dødsfald eller ved Unåde (hvilket hyppigt hænder sig), ansøger fem til seks af disse Kanditater Kejseren om at måtte underholde Hans Majestæt og Hoffet med en Linedans; den, som da hopper højest uden at falde, får Embedet. Meget ofte får selve Førsteministrene Befaling til at vise sin Færdighed for at overtyde Kejseren om, at de ikke har tabt sine Evner. Skatmesteren Flimnap7) anses for at gjøre et Luftspring, som i det mindste er en Tomme højere, end nogen fornem Herre i hele Riget må gjøre det. Jeg har set ham stupe Kråke flere Gange efter hinanden på en Brikke, som var fæstet til et. Toug, saa tykt som et almindelig Sejlgarn i England. Min Yen Reldresal8), første Gehejmesekretær, står, hvis jeg ikke er partisk, efter min Mening næst efter Skatmesteren; Resten af de høje Embedsmænd står omtrent på samme Trin.

Disse Underholdninger ledsages ofte af Ulykkestilfælder, om hvilke der går mange Fortællinger. Jeg har selv set to, tre Kandidater brække et Lem. Men Faren er langt større, naar Ministrene selv får Befaling til at vise sin Kunst; thi idet de kjæmper for at overtræffe sig selv og sine Kolleger, driver de det så vidt, at der neppe er en af dem, som ikke har gjort et Fald, og nogle blandt dem har gjort to og tre. Man forsikrede mig, at Flimnap et Par År for min Ankomst ufejlbarlig vilde have brækket Halsen, havde ikke en af Kejserens Puder, som tilfældigvis lå på Jorden, svækket Virkningen af hans Fald9).

Der er også en anden Adspredelse, som kun foregår for Kejseren,Fornøjelser ved Hoffet i Lilleput.41

Kejserinden og den förste Minister ved săregne Lejligheder. Kejseren lægger tre fine Silketråder på seks Tommers Længde på Bordet; den ene er blå, den anden rod og den tredje grøn10). Disse Tråder udsættes som Præmier for dem, som Kejseren ønsker at udmærke ved en særegen Gunstbevisning. Ceremonien finder Sted i Kejserens store Festsal, hvor Ansøgerne må undergå en Prøve i sin Kunst, som er meget forskjellig fra den forrige, og som jeg ikke har set Magen til i noget andet Land i den nye eller den gande Verden. Kejseren holder i Hænderne en Stok, hvis Ender begge løber lige med Horisonten, medens Ansøgerne nærmer sig en for en, idet de undertiden hopper over Stokken og undertiden kryber frem og tilbage under den, eftersom Stokken loftes eller sænkes. Undertiden holder Kejseren i den ene Ende af Stokken og Førsteministeren i den anden, undertiden har Ministeren den helt og holdent. Den, som spiller sin Bolle med mest Behændighed og er mest udholdende i at hoppe og krybe, belønnes med den blå Silketråd; den næste får den røde og den tredje den grønne, hvilke de allesammen bærer to Gange rundt Livet; og man ser få Rangspersoner ved dette Hof, som ikke er prydede med et af disse Skjærf.

Arméens Heste og Hestene i de kongelige Stalde, som daglig var blevet ført frem for mig, var ikke længere sky, men kunde komme lige hen for min Fod uden at blive rædde. Rytterne plejede at lade dem hoppe over min Hånd, når jeg holdt den ned mod Jorden, og en af Kejserens Jægere på en stor Jagthest satte over min Fod med Sko og alting på, hvilket i Sandhed var et storartet Hop. Jeg havde det Held en Dag at more Kejseren på en overordentlig Måde. Jeg bad, at han vilde lade mig bringe nogle to Fod hoje Stokke af Tykkelse som et almindeligt Spanskrør, hvorpå Hans Maje-42

stæt befalede sin Forstmester straks at få dem tilvejebragt. Næste Morgen kom der seks Vedhuggere med ligeså mange Vogne, enhver trukken af otte Heste. Jeg tog ni af disse Stokke, og idet jeg stødte dem fast ned i Jorden i en Firkant på 2 J/a Fod, tog jeg fire andre Stokke og bandt dem fast i lige Linje med hinanden ved hvert Hjørne, omtrent to Fod fra Jorden; derpå bandt jeg et Lommetørklæde fast til de ni Stokke, som stod opret og strakte det på alle Sider, til det var så fast som et Trommeskind; og de fire ligeløbende Stokke, som hævede sig omtrent fem Tommer over Lommetørklædet, tjente som Lister på hver Side.

Da jeg havde endt mit Arbejde, bad jeg Kejseren, at han vilde lade en Trop af sit bedste Kavalleri, fire og tyve i Tallet, komme og eksersere på denne Slette. Hans Majestæt samtykkede i Forslaget, og jeg tog den ene efter den anden af dem og satte dem med mine Hænder derop tilhest og i fuld Rustning med de nødvendige Offiserer til at kommandere dem. Så snart de var komne i Orden, delte de sig i to Partier, udførte Skin-Fægtninger, afskjød stumpe Pile, drog-sine Sværd, flygtede, forfulgte og trak sig tilbage, kort sagt fremviste den bedste

Militærdisciplin, jeg nogensinde har set. De ligeløbende Stokke sikrede dem og deres Heste mod at falde ned fra Forhøjningen, og Kejseren var så fornøjet, at han lod denne Forestilling gjentage i flere Dage; engang behagede det ham også aflade sig løfte op, hvorefter han overtog Kommandoen; ja han overtalte med megen Vanskelighed Kejserinden selv til at lade mig holde hende i en indelukket Bærestol i tre Alens Afstand fra Forhøjningen, så hun kunde tage hele Forestillingen i fuldt Øjesyn. Det var til Lykke for mig, at intet Ulykkestilfælde indtraf under disse Forestillinger; det var kun én Gang, at en fyrig Hest, som tilhørte en af43

Kaptejnerne, skrabede med Hoven og fik et Hul i mit Lommetor-klæde; dens Fod gled og den faldt overende tilligemed Rytteren, men jeg hjalp dem begge øjeblikkelig op, og idet jeg dækkede Hullet med den ene Hånd, satte jeg Tropperne ned med den anden på samme Måde, som jeg havde sat dem op. Den Hest som faldt, forvred (let venstre Forben, men Rytteren fik ingen Skade, og jeg satte mit Lommetørklæde istand igjen så godt jeg kunde; dog turde jeg ikke mere stole på, at det vilde holde ud flere så farlige Vovestykker.

Omtrent to eller tre Dage inden jeg blev sat i Frihed, medens jeg morede Hoffet med det Slags Bedrifter, kom der et Ilbud for at underrette Hans Majestæt om, at nogle af hans Undersåtter, som havde redet nær det Sted, hvor jeg var fundet, havde set en stor, sort Gjenstand ligge på Jorden; den var meget besynderlig dannet, strakte sin Yderkant rundt ud så langt som Hans Majestæts Sovekammer og hævede sig i Midten til en Mands Højde. Det var ikke noget levende Væsen, som de forst frygtede for, thi den lå uden at bevæge sig på Jorden; nogle af dem havde gåt rundt omkring den flere Gange, og ved at stige op på dens Top, som var flad og jevn, og ved at trampe på den, opdagede de, at den var hul. De formodede i al Ydmyghed, at det kunde være noget, som tilhørte Mand-bjerget, og hvis Hans Majestæt behagede, vilde de påtage sig at føre

v

den frem med kun fem Heste. Jeg forstod snart, hvad de mente, og var hjertelig glad over denne Underretning. Rimeligvis har jeg, da jeg først nåde Kysten efter vort Skibbrud, været så fortumlet, at jeg, førend jeg kom til det Sted, hvor jeg faldt isovn, ved Landingen mistede min Hat, som jeg havde fæstet med en Snor til Hovedet medens jeg roede, og som var bleven siddende på, medens jeg svømmede. Snoren var formodentlig tilfældigvis sprungen, hvilket jeg44

aldeles ikke mærkede, men tænkte, at jeg liavde mistet Hatten på Sjøen. Jeg bønfaldt Hans Majestæt om at give Befaling til at hente den for mig så snart som muligt, idet jeg beskrev ham dens Egenskaber og Brugen af den, og næste Dag kom Vognmændene med den, men den var just ikke i nogen god Tilstand; de liavde boret to Huller i Skyggen, omtrent halvanden Tomme fra Kanten og fæstet to Kroge i Hullerne; disse Kroge var ved en lang Snor bundne fast i Sæletøjet, og således blev min Hat slæbt afsted en halv Fjerdingvej ; men da Jordbunden i dette Land er yderst glat og jevn, blev den mindre medtagen, end jeg havde ventet.

To Dage efter denne Hændelse fik Kejseren, som liavde befalet

den Del af sin Armé, som ligger indkvarteret i og omkring Hoved-

/

staden, at holde sig rede, det Indfald at fornøje sig på en meget besynderlig Måde. Han bad, 0111 jeg vilde stille mig op som en Kolos11) med Benene så langt fra hinanden som muligt. Derpå befalede han sin General (som var en gammel erfaren Anfører og min varme Talsmand) at stille Tropperne op i lige Række og lade dem marschere under mig, Infanteriet fire og tyve Mand i Rækken og Rytteriet seksten Mand, med T rommeslag og flyvende Faner og dragne Spyd. Denne Afdeling bestod af tre tusen Mand Infanteri og tusen Ryttere.

Jeg havde indsendt så mange Påmindelser og Ansøgninger om min Frihed, at Hans Majestæt tilsidst bragte Sagen på Bane, først i Kabinettet og siden for det hele Ministerium, hvor den bifaldtes af alle undtagen af Skyresh Bolgolam, som uden nogen Foranledning behagede sig i at være min dødelige Fiende. Denne Minister var Rigets gallet eller Admiral, nød megen Fortrolighed hos sin Herre og var meget dygtig i sine Forretninger, men af et tvært, grættent45

Sindelag. Tilsidst blev ban dog overtalt til at give efter, men han udvirkede, at de Artikler og Betingelser, hvorefter jeg skulde blive sat i Frihed, og som,jeg måtte sværge på, skulde opsættes af ham selv. Disse Artikler blev mig overbragt af Skyresh Bolgolam i egen Person, ledsaget af to Undersekretærer og andre fornemme Personer.

Efterat de var oplæste, krævede man, at jeg skulde gjøre min Ed

* »

på at ville opfylde dem, forst efter mit eget Lands Skik og siden på den Måde, som deres Love foreskrev, hvilket bestod i at holde

den højre Fod i den venstre Hånd, lægge højre Hånds Midtfinger på Issen af mit Hoved og Tommelfingeren på min højre Øreflip. Men da Læseren vel kanske ønsker at få en Idé om den Stil og Udtryksmåde, som er særegen for dette Folk, og at kjende de Artikler, ifølge hvilke jeg gjenvandt min Frihed, har jeg oversat det hele Dokument Ord for Ord så nøjagtigt, som jeg kunde, og jeg offentliggjør det her:62

Golbasto Momaren Evlame Gurdilo Shefin Mully Ully Gue, stormægtigste Kejser af Lilleput, Verdens Glæde og Skræk, hvis Herredomme strækker sig fem tusen blustruçjs (omtrent tolv Mil i Omkreds) til Jordklodens Ende, Konge over alle Konger, større end Menneskenes Born; hvis Fødder når ned til Jordens Midtpunkt, og hvis Hoved støder op imod Solen; ved hvis Nik Jordens Fyrster skjælver i Knæerne; behagelig som Våren, oplivende som Sommeren, frugtbar som Høsten, frygtelig som Vinteren. Hans allerhojeste Majestæt forelægger Mandbjerget, som nylig er ankommen til vore himmelske Riger, følgende Artikler, hvilke han ved en hellig Ed skal forpligte sig til at opfylde.

1. Mandbjerget skal ikke forlade vore Stater uden at have fåt vort Fribrev med vort store Segl.

2. Han skal ikke fordriste sig til at betræde vor Hovedstad uden vor særegne Tilladelse; ved hvilke Anledninger Indbyggerne skal gives to Timers Varsel om at holde sig inden Døre.

3. Det omtalte Mandbjerg skal indskrænke sin Gang til vore Hovedlandveje og ikke understå sig til at gå eller lægge sig ned på nogen Eng eller Kornager.

4. Når han betræder de omtalte Veje, skal han tage sig alvorlig i agt' for ej at trampe på nogen af vore elskede Undersåtters Legemer, deres Heste eller Vogne; heller ikke må han tage nogen af vore Undersåtter op i sin Hånd uden deres Samtykke.

5. Hvis et Ilbud fordrer overordentlig hurtig Befordring, skal Mandbjerget forpligte sig til at føre Budet og Hestene med sig i sin Lomme på en seks Dages Rejse, engang i hver Måne og (om det forlanges) bringe omtalte Bud sikkert tilbage til vor kejserlige Nærværelse.47

6. Han skal være vor Bundsforvandt mod vore Fiender på Øen Blefuscu12) og gjöre sit yderste for at ødelægge deres Flade, som nu udrustes imod os.

7. At det omtalte Mandbjerg skal hjælpe og bistå vore Arbejdere, når det falder ham belejligt, med at hjælpe til at løfte visse store Stene til Muren om vor fornemste Park og vore kongelige Bygninger.

8. At det omtalte Mandbjerg inden et Tidsrum af 2 Måner skal indgive et nøjagtigt Overslag over vort Riges Omkreds, beregnet efter hans egne Skridt rundt Kysten.

Endelig: At det nævnte Mandbjerg under sin højtidelige Ed på at ville holde alle ovenanførte Artikler daglig skal tilstås så meget Mad og Drikke, som er tilstrækkeligt til 1728 af vore Undersåtters Underhold, med fri Adgang til vor kongelige Person og andre Tegn på vor Gunst. Givet på vort Slot i Belfabarac, på vor Regjerings en og nittiende Månes tolvte Dag."

Jeg underskrev og gjorde min Ed på disse Artikler med stor Glæde og Tilfredshed, omendskjønt nogle af dem ikke var så hæderlige, som jeg kunde have ønsket, hvilket alene skrev sig fra Stor-admiralen, Skyresh Bolgolams Ondskab. Derefter blev mine Lænker øjeblikkelig løste, og jeg var i fuldkommen Frihed. Kejseren selv gjorde

mig den Ære at være tilstede under hele Ceremonien. Jeg-viste min Hyldest ved at kaste mig ned for Hans Majestæts Fødder; men han befalede mig at stå op, og efter mange nådige Ord, hvilke jeg ikke vil gjentage for at undgå Beskyldning for Forfængelighed, tilføjede han, at han håbede, jeg vilde vise mig som en nyttig Tjener, der fortjente al den Gunst, han allerede havde bevist mig eller vilde bevise mig i Fremtiden.48

Læseren vil behage at lægge Mærke til, at Kejseren i den sidste Artikel om min Frigivelse fastsætter en Portion Mad og Drikke til mig, som vilde være nok til 1728 Lilleputers Underhold. Da jeg nogen Tid efter spurgte en Ven ved Hoffet om, hvorledes man havde kunnet sætte dette bestemte Antal, fortalte han mig, at Hans Majestæts Mathematiken havde beregnet mit Legemes Hojde ved Hjælp af en Kvadrant, og da de fandt, at den overgik deres i Forhold som tolv til én, sluttede de af Ligheden med sine Legemer, at mit Legeme måtte udgjøre i det mindste 1728 af deres egne, og at det således vilde udfordre så megen Fode, som trængtes for dette Antal af Lilleputer. Herved kan Læseren få et Begreb om dette Folks Sindrighed ligesom om en så stor Fyrstes kloge og omhyggelige Ekonomi.FJERDE KAPITEL.

Mildendo, Hovedstaden i Lilleput, beskrives tilligemed Kejserens Palads. — En Samtale mellem Forfatteren og en højere Sekretær angående dette Riges Anliggender. — Forfatterens Tilbud om

at tjene Kejseren i hans Krige.

akket være min gjenvundne Frihed kunde jeg nu søge om Tilladelse til at få se Hovedstaden Mildendo, som Kejseren også snart indrømmede mig, men med specielt Påbud om ikke at skade hverken Indbyfffferne eller deres

%) oo

Huse. Folket blev i en Proklamation underrettet om min Hensigt at besøge Byen. Den Mur, der omgav den, var to og en halv Fod hoj og i det mindste elleve Tommer bred, så at en Yogn med Heste for meget sikkert kan kjøre rundt om den, og den er forsynet med stærke Tårne i ti Fods Afstand fra hverandre. Jeg skred over den store vestre Port og gik meget sagte på Side gjennem de to fornemste Gader, kun iført min korte Yest, af Frygt for at skade Tagene og Tagskjæggene på Husene med mine Frakkeskjøder. Jeg gik med den yderste Varsomhed for ej at træde på nogen Efternøler, som kunde findes på Gaderne, omendskjønt der var udgåt streng Befaling om, at enhver skulde holde sig inden sine egne Vægge eller skylde sig selv. Tagvinduerne og Hustagene var50

så fulde af Tilskuere, at jeg syntes, jeg aldrig havde set et mere folkerigt Sted på alle mine Rejser. Byen er ganske firkantet og hver Side af Muren er fem hundrede Fod lang. De to store Gader, som går tvers igjennem den og deler den i fire Kvarterer, er fem Fod brede. Sidegaderne og Stræderne, som jeg ikke kunde gå, men som jeg kun betragtede i forbigående, er fra tolv til atten Tommer. Byen kan rumme fem hundrede tusen Sjæle; Husene har fra tre til fem Etager; Butikkerne og Torvene er vel forsynede.

Kejserens Palads ligger i Byens Centrum, hvor de to store Gader mødes. Det indesluttes af en to Fod høj Mur i tyve Fods Afstand fra Bygningerne. Jeg fik Hans Majestæts Tilladelse til at skride over denne Mur, og da Rummet mellem den og Paladset var så bredt, kunde jeg godt tage det i Øjesyn på alle Sider. Den ydre Gård danner en Firkant på firti Fod og indeslutter to andre Gårde. I den inderste er de kongelige Gemakker, hvilke jeg meget ønskede at se, men fandt det meget vanskeligt, thi de store Porte fra den ene Firkant til den anden var kun atten Tommer høje og syv Tommer brede. Nu var Bygningerne i den ydre Gård i det mindste fem Fod høje, og det var umuligt for mig at skride over dem uden uendelig Skade for Bygningen, skjønt Murene var stærkt byggede af huggen Sten og fire Tommer tykke. På samme Tid ønskede Kejseren meget, at jeg skulde se Pragten i hans Slot; men dette kunde jeg ikke gjøre førend efter tre Dage, som jeg tilbragte med at skjære af nogle af de højeste Trær i den kongelige Park med min Kniv, i omtrent halvandet hundrede Alens Afstand fra Byen. Af disse Trær gjorde jeg to Skamler, som hver var omtrent tre Fod høj og stærk nok til

at bære min Vægt. Efterat Folket var blevet varslet for anden Gang,

• «

gik jeg gjennem Byen til Slottet med mine to Skamler i Hånden.«Hendes kejserlige Majestæt behagede at smile meget nådig til mig." S. 53.53

Da jeg kom til den ydre Gård, steg jeg op på den ene Skammel og tog den anden i Hånden; denne løftede jeg over Taget og satte den sagte ned på Pladsen mellem den første og anden Gård, der var otte Fod bred. Derpå steg jeg meget bekvemt over Bygningen fra den ene Skammel til den anden, og drog den første op til mig med en Stok med en Ivrog i Enden. På denne Måde kom jeg ind i den inderste Gård, og idet jeg lagde mig på Siden, støttede jeg Ansigtet op imod Vinduerne til de mellemste Etager, der med Flid var ladt åbne, og så de pragtfuldeste Værelser, man kan tænke sig. Der så jeg Kejserinden og de unge Prinser hver i sine Værelser, omgivne af sin nærmeste Betjening. Hendes kejserlige Majestæt behagede at smile meget nådig til mig og rakte sin Hånd ud af Vinduet, for at jeg kunde kysse den13).

Men jeg vil ikke optage Læseren med nærmere Beskrivelser af dette Slags, da jeg gjemmer dem til et større Værk, som nu næsten ligger færdigt til Trykken og som indeholder en almindelig Beskrivelse over dette Rige fra dets første Opkomst gjennem en lang Række af Fyrster, tilligemed en særskilt Beretning om deres Krige og Politik, deres Love, Lærdom og Religion, deres Planter og Dyr, deres særegne Sæder og Skikke og andre særdeles mærkelige og nyttige Ting. Min nærmeste Hensigt her er kun at fortælle de Begivenheder og Forhold, som fandt Sted i det offentlige eller med mig selv under et Ophold af omtrent ni Måner i dette Rige.

En Morgen, omtrent fjorten Dage efter at jeg havde fåt min Frihed, kom Reldressal, den øverste Gehejme-Statssekretær (som de kalder ham), til mig, kun fulgt af en Tjener. Han lod sin Vogn vente et Stykke fra og bad, om jeg vilde give ham en Times Audiens, hvilket jeg gjerne samtykkede i på Grund af hans Rang og personligeFortjenester, såvelsom for de mange Tjenester, han havde vist mig under mine Bønskrivelser til Hoffet. Jeg tilbød mig at lægge mig ned, for at han lettere kunde nå mit Øre; men han foretrak at lade mig holde ham i Hånden under vor Samtale. Han begyndte med at lykønske mig til min Frihed og sagde, at han kunde rose sig af at have nogen Andel i den, men tilføjede dog, at havde ikke den nuværende Tingenes Tilstand ved Hoffet været, vilde jeg måske ikke så snart have opnået den. „Thi", sagde han, „så blomstrende som vor Stilling kan synes for fremmede, lider vi dog under to store Ulemper: en heftig Meningsstrid hjemme og Faren for et Indfald af en meget mægtig Fiende udenfra. Med Hensyn til det første, ser De, har der i mere end de sidste sytti Måner været to kjæmpende Partier i dette Rige under Navn af Tramecksan og Slamecksan, efter de høje og låve Hæler på sine Sko, hvorved de udmærker sig14). Det påstås vistnok, at de høje Hæler stemmer bedst med vore gamle Indretninger; men hvordan det så er med det, så har Hans Majestæt besluttet kun at bruge låve Hæler i Statsstyreisen, ligesom alle Kronens Embedsmænd, hvilket De ikke kan undgå at bemærke; i Særdeleshed er Hans Majestæts kejserlige Hæler i det mindste en drurr lavere end nogen andens ved lians Hof (drurr er omtrent en Fjortendedel af en Tomme). Forbitrelsen mellem disse to Partier er så stærk, at de hverken vil spise, drikke eller tale sammen. Yi anslår Tramecksanernes eller Højhælenes Antal større end vort; men Magten er ganske på vor Side. Vi frygter for, at Hans kejserlige Højhed Tronarvingen helder noget til de høje Hæler, i det mindste kan vi tydelig opdage, at en af hans Hæler er højere end den anden, hvilket bringer ham til at hinke i sin Gang15). Midt under disse indre Uroligheder trues vi nu af et Indfald fra Øen Blefuscu, som55

er det andet store Verdensrige og næsten ligeså stort og mægtigt som Hans Majestæts. Thi med Hensyn til hvad vi har hort Dem forsikre, at der gives andre Kongeriger og Stater i Verden, som beboes af så store menneskelige Skabninger som Dem, saa er vore Filosofer i stor Tvil og vil heller antage, at De har faldt ned fra Månen eller en af Stjernerne; thi det er sikkert, at hundrede dode-lige af Deres Størrelse vilde inden kort Tid ødelægge al Grøde og alt Kvæg i Hans Majestæts Eige. Desuden omtaler vore Historier i seks tusen Måner ingen andre Himmelegne end de to store Riger Lilleput og Blefuscu. Hvad jeg nu Vilde fortælle Dem var, at disse to Stormagter har fort en overmåde hårdnakket Krig med hinanden i de sidste seks og tredive Måner. Den begyndte på følgende Foranledning: Fra alle Sider indrømmes det, at den oprindelige Måde at slå Hul på Æg, for vi spiser dem, er at gjöre' det i den brede Ende; men da vor nu regjerende Majestæts Bedstefader skulde spise et Æg, medens han var Gut, og slog Hul på det efter den gamle Skik, kom han til at skjære sig i en af Fingrene. På Grund heraf udstedte Kejseren, hans Fader, et Edikt, som befalede alle hans Undersåtter under stor Straf at slå Hul på den spidse Ende

af sine Æg16). Folket forbitredes så højlig over denne Lov, at vore Historier fortæller om seks Opstande for den Sags Skyld; i en af disse mistede en Kejser Livet, en anden Kronen. Disse Borgerurolighedеr opflammedes bestandig af Blefuscus Monarker, og når de var dæmpede, flygtede altid de forviste til sidstnævnte Rige. Man har udregnet, at elleve tusen Personer til forskjellige Tider har lidt Døden heller end at bekvemme sig til at slå Hul på sine Æg i den smale Ende. Mange hundrede tykke Bøger er blevet udgivne om denne Strid; men Bredendernes Boger har længe været forbudne og det hele Parti er ved Lov undtaget fra at beklæde56

Embeder. I Løbet af disse Uroligheder besværede Kejserne af Ble-fuscu sig stadigt gjennem sine Gesandter, beskyldte os for at danne Schisma i Religionen ved at krænke en Grundlære hos vor store Profet Lustrog i det fire og femtiende Kapitel af Blundecral (som er deres Alkoran). Dette er imidlertid kun at fordreje Teksten, mener man; thi Ordene lyder således: at alle sande troende slår Hid på sine Æg i den passende Ende. Hvilken som er den passende Ende synes efter min ringe Mening at måtte overlades til enhver Mands

Samvittighed eller i det mindste at måtte gives den förste Øvrighedsperson til Afgjørelse. Nu har Bredendeflygtningerne vundet så megen Tiltro ved Kejseren af Blesfuscus Hof og fåt så megen hemmelig Hjælp og Opmuntring fra sit Parti her hjemme, at der er blevet ført en blodig Krig mellem de to Riger i seks og tredive Måner med afvekslende Held. I den Tid har vi mistet firti store Skibe og et langt større Antal Småfartøjer tilligemed tredive tusen af vore bedste Sjømænd og Soldater, og Fiendens Tab anses for at være noget større end vort. Imidlertid har de nu udrustet en stor Flåde og giver sig57

netop ifærd med at rette et Angreb imod os; og da hans kejserlige Majestæt har stor Tillid til Deres Tapperhed og Styrke, har han befalet mig at fremlægge denne Beretning om hans Sager for Dem".

Jeg bad Sekretæren frembære min ærbødige Hilsen for Kejseren og lade ham vide, at jeg ikke troede, det sømmede sig for mig, som var en fremmed, at blande mig i Partistridigheder; men at jeg var rede til at, vove mit Liv for at forsvare hans Person og Rige mod fremmede Indfald.FEMTE KAPITEL.

Forfatteren forebygger ved en mærkværdig Krigslist et fiendtligt Indfald. — Man skjænker liam en høj Ærestitel. — Gesandter fra Kejseren af Blefuscu kommer for at bede om Fred. — Brand i Kejserindens Værelser; ved Forfatterens Hjælp reddes det øvrige af Slottet.

il Kejserdømmet Blefuscu, som er en 0 i Nordost for Kejserdømmet Lilleput, må man rejse over et Stræde, som kun er tolv hundrede Alen bredt. Jeg havde endnu ikke set det, og jeg undgik ved Efterretningen om et forestående Indfald at vise mig på den Side af Kysten, af Frygt for at blive opdaget af nogle af de fiendtlige Skibe, som ikke havde fåt nogen Kundskab om mig, da alt Samkvem mellem de to Riger, medens Krigen stod på, var strengt forbudt under Dødsstraf, og vor Kejser havde lagt Beslag på alle Skibe af ethvert Slags.

Jeg meddelte Hans Majestæt en Plan, jeg havde om at bemægtige mig hele den fiendtlige Flåde, som efter vore Spioners Forsikring lå for Anker i Havnen færdig til at sejle med første gunstige Vind. Jeg rådspurgte de mest erfarne Sjømænd om Kanalens Dybde, som de ofte havde loddet. De sagde mig, at ved Højvande var den midt-vands sytti glumgluffs dyb, hvilket efter europæisk Mål er omtrent59

seks Fod, og Resten af den i det højeste femti glumgluffs. Jeg gik henimod Nordkysten over mod Blefuscu. Der lagde jeg mig bag en Haug, tog frem min lille Kikkert og fik se Fiendens Flåde, som lå for Anker og bestod af omtrent femti Krigsskibe og en stor Mængde Transportskibe. Derpå begav jeg mig tilbage til mit Hus og gav Befaling (hvortil jeg havde Fuldmagt) til at skaffe tilveje en stor Mængde af det stærkeste Ankertoug samt Jernstænger. Touget var omtrent så tykt som Sejlgarn og Stængerne af en Strikkepindes Tykkelse og Længde. Jeg gjorde Touget tredobbelt for at få det stær-

o

kere, og af samme Årsag drejede jeg tre af Jernstængerne sammen og bøjede Enderne til en Krog. Da jeg derefter havde fæstet femti Kroge til det samme Antal Touger, gik jeg tilbage til Nordostkysten, tog Frak, Sko og Strømper af mig og gik ud i Sjøen i min Skindtrøje omtrent en halv Time for Højvande. Jeg vadede så fort jeg kunde, og svømmede midtvands omtrent 45 Alen, til jeg kjendte Bund, og nåede Flåden i mindre end en halv

Time.

Fienderne blev så forfærdede, da de så mig, at de hoppede ud fra sine Skilte og svømmede iland; der var neppe under tredive tusen Sjæle. Derpå tog jeg mit Tougværk, gjorde fast en Krog i Klyds-gattet på hvert Skibs Stavn og bandt alle Tougene sammen. Medens jeg var optaget med dette, skjød Fienden flere tusen File, af hvilke mange sad fast i Ansigtet og Hænderne på mig og forstyrrede mig meget i mit Arbejde, foruden at de voldte mig den frygteligste Smerte. Min største Frygt var for mine Øjne, som jeg ufejlbarlig vilde have tabt, om jeg ikke pludselig havde fundet et Middel. Iblandt andre små Fornødenheder havde jeg også i min hemmelige Lomme et Par Briller, hvilke, som for bemærket, havde undgåt de kejserlige Undersøgeres Opmærksomhed. Disse tog jeg frem og fæstede dem så fastjeg kunde på Næsen; således væbnet fortsatte jeg kjækt mit Arbejde trods Fiendens Pile, af hvilke mange stødte imod Glassene på mine Briller, men uden anden Virkning end at bringe dem lidt ud af Låve. Jeg havde fæstet alle Krogene og taget Knuden i Hånden, hvorefter jeg begyndte at trække; men ikke ét Skib vilde flytte sig, thi de blev alle holdt altfor stærkt fast af sine Ankere, så at den dristigste Del af mit Foretagende stod tilbage. Derfor slåp jeg Touget, og idet jeg lod Krogene forblive fæstede til Skibene, overskar jeg hurtigt med min Kniv de Ankertouge, som holdt Ankerne fast, og jeg flk da omtrent to hundrede Skud i Ansigtet og på Ilænderne; derpå tog jeg den sammenknyttede Ende af de Touger, til hvilke mine Kroge var bundne, og drog med stor Lethed femti af Fiendens største Krigsskibe efter mig.

Blefuscuerne, som ikke i mindste Måde skjønte, hvad jeg havde i Sinde, var først slagne af Forbauselse. De havde set mig skjære Ankertougene over og tænkte, at jeg kun havde til Hensigt at få Skibene til at gå på Drift eller stode på hverandre; men da de så den hele Flåde bevæge sig i fuld Orden og mig, som drog den, udstødte de et sådant Sorgens og Fortvilelsens Skrig, at det næsten er umuligt at beskrive eller fatte det. Da jeg var udenfor Fare, stansede jeg en Stund for at drage ud de Pile, som sad fast i Hænderne og Ansigtet på mig, og gned mig ind med noget af den Salve, man havde givet mig ved min første Ankomst, hvilket jeg for omtalte. Derefter tog jeg Brillerne af og ventede omtrent en Time, til Floden var falden lidt, hvorpå jeg vadede gjennem den midtre Del af Strædet med min Ladning og ankom vel beholden til den kongelige Havn i Lilleput.

Kejseren og hele hans Hof stod på Stranden og afventede Ud-rJeg drog med stor Lethed femti af Fiendens største Krigsskibe efter mig". S. 60.faldet af dette store Vovestykke. I)e så Skibene bevæge sig fremad i en stor Bue, men kunde ikke se mig, som gik i Vand til ovenfor Brystet. Da jeg kom midt i Kanalen, var de endnu mere urolige, thi da var jeg under Vand lige til Halsen. Kejseren troede, at jeg havde druknet og at Fiendens Flåde nærmede sig til Angreb; men han blev snart befriet fra sin Frygt; thi da Kanalen blev grundere for hvert Skridt jeg tog, kom jeg snart i Hørevidde, og idet jeg holdt Enden af de Touge i Vejret, med hvilke Flåden blev holdt fast, råbte jeg højt: „Længe leve den stormægtigste Kejser af Lilleput!" Denne store Fyrste modtog mig ved Landingen med alle mulige Lovtaler og gjorde mig på Stedet til nardac, hvilket er den højeste Ærestitel iblandt dem17).

Hans Majestæt ønskede, at jeg skulde gribe en anden Lejlighed til at fore alle lians Fiendes Skibe til hans Havne. Oa' så umådelig;

o ö

er Fyrsternes Ærgjerrighed, at han syntes at tænke på intet mindre end at gjöre hele Blefuscu til en Provins og styre det ved en Vicekonge; at tilintetgjøre Bredendeflygtningerne og tvinge Folket til at slå Hul på den spidse Ende af sine Æg, hvorved han vilde blive Enehersker over den hele Verden. Dog, jeg forsøgte at bringe ham til at afstå fra denne Plan ved Beviser, hentede både fra Politiken og fra Billighed; og jeg stod fast ved, at jeg aldrig vilde være et Redskab til at bringe et frit og tappert Folk under Trældomsåg. Og da Sagen blev drøftet i Rådet, var den bedste og viseste Del af Ministeriet på min Side.

Denne min åbne og dristige Erklæring stod i sådan Modsætning til Hans kejserlige Majestæts Planer og Politik, at han aldrig kunde tilgive mig. Han omtalte det på en meget underfundig Måde i Rådet, hvor man fortalte mig, at nogle af de viseste i det mindste ved sin Taushed64

syntes at være af min Mening; men andre, som var mine hemmelige Fiender, kunde ikke bare sig for nogle Ytringer, som med visse Si debug sigtede til mig. Fra den Tid begyndte en Intrige af Hans Majestæt og en Del af hans Ministre, ondskabsfuldt anlagt imod mig, som brød ud efter mindre end to Måner og nær havde endt med min fuldstændige Undergang. Af så liden Yægt er de største Tjenester for Fyrsterne, når der i den anden Vægtskål lægges et Afslag mod at tilfredsstille deres Lidenskaber.

Omtrent tre Uger efter denne Bedrift ankom et højtideligt Gesandtskab fra Blefuscu med ydmyge Fredstilbud. Freden blev snart sluttet på meget fordelagtige Vilkår for Kejseren, hvilke jeg ikke vil trætte Læseren med. Der var seks Gesandter med et Folge på omtrent fem hundrede Personer, og deres Indtog var så pragtfuldt, som det sømmede sig deres Herskers Storhed og deres Sendelses Vigtighed. Da Traktaten, med hvilken jeg viste dem adskillige Tjenester gjennem den Tillid, jeg nu nød eller i det mindste syntes at nyde ved Hoffet, var sluttet, gjorde Deres Eksellenser, hvem man hemmeligt havde fortalt, hvorledes jeg havde været deres Ven, en formel Visit hos mig. De begyndte med mange Komplimenter over min Tapperhed og Ædelmodighed, indbød mig til sit Rige i Kejserens, sin Herres Navn, og bad mig om at give dem nogle Beviser på min overordentlige Styrke, om. hvilken de havde hørt så mange mærkelige Fortællinger, noget, .som jeg villig føjede dem i, men de nærmere Omstændigheder vil jeg spare Læseren for.

Da jeg i nogen Tid havde underholdt Deres Eksellenser til deres uendelige Tilfredshed og Forundring, bad jeg dem gjøre mig den Ære at bringe deres Herre Kejseren min underdanige Hilsen; jeg tilføjede, at Rygtet om hans Dyder med Rette fyldte den hele Verden med„Kejseren udnævnte mig på Stedet til nardac". S. 63.67.

Beundring, og at jeg agtede at gjøre hans kongelige Person min Opvartning, førend jeg vendte tilbage til mit Hjemland. Næste Gang jeg havde den Ære at se vor Kejser, bad jeg ham derfor om Tilladelse engang for alle til at gjøre den blefuscuiske Monark min Opvartning, men jeg kunde tydelig mærke, at han gav mig den på en

o

meget kold Måde; dog kunde jeg ikke gjætte Årsagen dertil, før en vis Person havde hvisket mig i Øret, at Flimnap og Bolgolam havde fremstillet min Sammenkomst med de to Gesandter som et Tegn på Misfornøjelse, hvilket jeg selv ved, at mit Hjerte frikjendte mig for. Dette var første Gang, jeg begyndte at få et Slags ufuldkomment Begreb om Hoffer og Ministre.

Det bør bemærkes, at disse Gesandter talte til mig gjennem en Tolk; de to Rigers Sprog var ligeså forskjellige fra hinanden, som noget Sprog i Europa, og hver Nation gjorde sig til af sit eget Modersmåls Ælde, Skjønhed og Kraft med en afgjort Foragt for sine Naboers; dog nødte vor Kejser dem, idet han holdt sig til den Fordel, han havde vundet over dem ved at tage deres Flåde, til at overlevere sine Kreditiver og holde sin Tale på Lilleputsk. Det må også indrømmes, at på Grund af den store Skibsfart og Handelsrørelse mellem begge Riger, den stadige Optagelse af Flygtninger, hvilket er gjensidigt hos dem, og den Skik i hvert Rige at sende sine unge adelige, fornemme og rige Folk til det andet Rige for at uddanne sig ved at se Verden og lære at forstå Mennesker og Sæder, er der få fornemme Folk, Kjøbmænd eller Sjøfolk, som ikke kan føre Samtale i begge Sprog. Dette erfarede jeg nogle Uger efter, da jeg rejste over for at gjøre Kejseren af Blefuscu min Opvartning, hvilket viste sig at være en meget heldig Begivenhed for mig midt i de store Ulykker, mine Fienders Ondskab påførte mig, hvad jeg skal fortælle om på rette Sted.68

Læseren vil mindes, at da jeg undertegnede de Artikler, hvorefter jeg fik min Frihed, var der nogle, som mishagede mig,. fordi de var altfor nedværdigende. Intet uden den højeste Nod kunde

heller have tvunget mig til at underkaste mig dem; men da jeg nu var en nardac af højeste Rang i Riget, blev sådanne Tjenester betragtet som under min Værdighed, og Kejseren (den Retfærdighed69

må jeg yde ham) nævnte dem aldrig en eneste Gang. Det varede imidlertid ikke længe, for jeg fik Anledning til at vise Kejseren en meget betydelig Tjeneste, i det mindste forekom den mig således den Gang.

Jeg blev vækket ved Midnat ved Skriget af mange hundrede Mennesker ved min Dør. Da jeg blev så pludselig vækket, blev jeg-en Smule ræd. -Teg hørte Ordet burghem gjentaget uophørligt, og flere af Kejserens Hof, som

banede sig Vej gjennem Mængden, bon-faldt mig om at komme øjeblikkelig til Slottet, hvor der var Brand i Hendes kejserlige Majestæts Værelser, opkommen ved Skjødesløshed af en Hofdame, som var falden i Søvn over en Roman. Jeg var oppe i et Øjeblik, og da der var givet Befaling til at rydde Vejen for mig, og det var en måneklar Nat, lykkedes det mig at nå Slottet uden at træde ned nogen af Folket. Jeg fandt, at man allerede havde sat Stiger op til Væggene og at man var godt forsynet med Botter, men Vandet var noget langt borte. Disse Bøtter var så

7 o O

store, som en Fingerbor, og de gode Folk rakte mig dem så hurtigt, de kunde; men Flammen var så voldsom, at de var til liden Nytte. Jeg skulde med Lethed have slukket Ilden med min Frak, men den havde jeg uheldigvis glemt efter mig. Sagen så nu ganske fortvilet og sørgelig ud, og det prægtige Slot vilde ufejlbarlig have brændt ned i Bund og Grund, om jeg ikke ved en for mig ganske usæd-

o

vanlig Åndsnærværelse pludselig havde fundet på et Middel.

Jeg havde om Aftenen i Forvejen drukket meget af en fortræffelig Vin, som heder glimi grim (Blefuscuerne kalder den fiunec, men vor regnes for at være en bedre Sort) og dette gjorde, at jeg nu var istand til ved et meget naturligt og virksomt Middel at slukke Ilden på mindre end tre Minutter.70

Det var nu blevet lyse Dagen, og jeg vendte hjem igjen uden at vente for at lykønske Kejseren; thi' skjønt jeg havde gjort ham en meget stor Tjeneste, kunde jeg dog ikke vide om hvorledes han vilde optage den, på Grund af den Måde på hvilken den var udført. Ifølge Eigets Grundlove er det ved Livsstraf forbudt enhver at besudle Slottets Enemærker. Men jeg trøstede mig noget, da Hans Majestæt sendte mig et Bud, at han vilde give Befaling til Overdommeren at lade mig få et i lovlige Former affattet Benådningsbrev. Dette fik jeg dog ikke, og på privat Vej fik jeg vide, at Kejserinden i dyb Afsky over min Handling havde flyttet til den mest afsides Del af Slottet, fast besluttet på ikke nogensinde at lade sin forrige Bolig sætte istand for sit eget Brug, og for sine fortrolige kunde hun ikke dølge, at hun rugede på Hævn.SJETTE KAPITEL.

i

Om Indbyggerne i Lilleput; deres Dannelse, Love og Skikke; Måden hvorpå de opdrager sine Børn. — Forfatterens Levevis i Landet. — Han forsvarer en fornem Dame.

t levere en nøjagtig Beskrivelse af dette Land i en særskilt Afhandling var oprindelig min Hensigt, men alligevel vil jeg tilfredsstille Læserens Nysgjerrighed med en almindelig Oversigt. Ligesom de indfødtes sædvanlige Højde er lidt under seks Tommer, således står alle andre Dyr, Planter og Træer i et nøjagtigt Forhold hertil; de største Heste og Okser er f. Eks. mellem fire og fem Tommer høje, Fårene halvanden Tomme, mere eller mindre; Gjæssene omtrent af en Spurvs Størrelse, og således forskjellige Grader nedover, til man når til de mindste, der næsten var usynlige foF mine Øjne. Alen Naturen har indrettet Lilleputernes Øjne for alle de Gjenstande, som egner sig for deres Betragtning; de ser med stor Nøjagtighed, men ikke i lang Afstand. For at anskueliggjøre, hvor skarpt deres Syn er for Gjenstande i deres Nærhed, så har jeg moret mig meget over at se en Kok plukke en Lærke, der ikke var så stor som en almindelig Flue, og en ung Pige træde en usynlig Silke-tråd i en usynlig Nål. Deres højeste Træer er omtrent syv Fod;jeg mener nogle af Træerne i den kongelige Park, hvis Toppe jeg såvidt kunde nå med knyttet Hånd. De øvrige Planter er i samme Forhold; men dette overlader jeg til Læserens Indbildningskraft.

Om deres Lærdom skal jeg kun sige lidet her; den har blomstret i alle Grene i lange Tider hos dem; men deres Skrivemåde er meget underlig, da den hverken er fra venstre til højre som hos Europæerne eller fra højre til venstre som hos Araberne, eller ovenfra nedefter som hos Kineserne, men på skrå fra det ene Hjørne af Papiret til det andet ligesom Damernes i England.

o o

De begraver sine døde med Hovederne ned, fordi de er af den Mening, at de alle skal opstå igjen efter elleve tusen Måner, i hvilken Tid Jorden (som de tror er Had) vil blive vendt op og ned på, og på den Måde vil de i Opstandelsen komme til at stå ret på Benene. De lærde iblandt dem tilstår, at denne Lære er urimelig; men den samme Fremgangsmåde vedbliver dog for Menigmands Skyld.

Nogle af Lovene og Skikkene i dette Land er meget besynderlige, og hvis de ikke var så stik modsatte mit kjære Fødelands Love og Skikke, kunde jeg fristes til at sige noget til deres Betfærdig-gjørelse. Det var kun ønskeligt, om de blev ligeså godt håndhævede. Den förste, jeg vil omtale, gjælder Angiverne. Alle Forbrydelser mod Staten straffes her med yderste Strenghed; men hvis den anklagede under Forhoret klart og tydeligt kan godtgjore sin Uskyldighed, straffes Angiveren med en skjændsel sfuld Dod, og den uskyldige får firedobbelt Erstatning af hans Land og Ejendom for Tabet af sin Tid, for den Fare han udstod, for Trængslerne under sit Fangenskab, og for alle de Omkostninger han har havt til sit Forsvar; eller hvis dette Fond ikke rækker til, får han rigelig Erstatning af Statskassen.73

Kejseren meddeler ham også et eller andet offentligt Tegn på sin Gunst, og hans Uskyldighed bliver kundgjort over hele Byen.

De betragter Bedrageri som en større Forbrydelse end Tyveri, hvorfor de sjelden undlader at straffe det med Døden; de påstår

o

nemlig, at Omsorg og Årvågenhed tilligemed ganske almindelig Forstand kan beskytte en Mands Ejendom mod Tyve, men Ærligheden har intet Værn mod overlegen Kløgt; os; da der nødvendigvis må

o o 7 o O

være en stadig Veksel af Kjøb, Salg og Handel på Kredit, så kommer den ærlige altid tilkort, hvor Bedrageri tillades eller ses gjennem Fingre med eller ingen Lov har at straffes efter, og Skurken får Fordelen af det. Jeg husker engang, da jeg gik i Forbon lios Kongen for en Forbryder, som havde bedraget sin Herre for en stor Pengesum, hvilken han havde modtaget på Ordre og var løbet bort med, at jeg som Undskyldning kom til at sige til Hans Majestæt, at det kun var Brud på Tillid18). Kejseren syntes, at det var forfærdeligt af mig at benytte de mest forværrende Omstændigheder ved Brøden til hans Forsvar, og jeg havde ganske vist intet andet at svare til dette end det almindelige Svar, at de forskjellige Nationer har forskjellige Skikke; thi jeg tilstår, at jeg var af ganske Hjerte skamfuld.

Skjønt vi sædvanligvis kalder Belønning og Straf de to Hængsler, på hvilke al Regjering drejer sig, har jeg dog aldrig set denne Forholdsregel komme til Anvendelse hos nogen anden Nation end hos Lilleputerne. Hvemsomselst, der tilstrækkelig kan bevise, at han i tre og sytti Måner strengt har overholdt sit Lands Love, har Krav på visse Forrettigheder, alt efter sin Rang eller Livsstilling, tilligemed en forholdsvis stor Pengesum af et Fond, som er oprettet i dette

Øjemed; han får også Ret til Titelen snilpaU eller lovmæssig, hvilket

1074

fojes til lians Navn men ikke nedarves på hans Slægt. Dette Folk fandt det også overordentlig upolitisk af os, da jeg fortalte dem, at vore Love kun indskjærpedes ved Straffe ikke ved Belønninger. Med dette for Øje er det, at Retfærdighedens Billede i deres Retssale er fremstillet med seks Øjne, to foran, to bagtil og et på hver Side for

o

at betegne Årvågenhed; samt med en åben Pengepose i sin højre Haand og et blottet Sværd i den venstre for at vise, at hun er mere tilbøjelig til at belønne end til at straffe.

I Valget af Personer til alle Embeder ser de mere på god Moral end på stor Dygtighed; thi da Regjeringer er nødvendige for Menneskeheden, tror de, at et almindeligt Område af menneskelig Forstand er nok både for den

ene og den anden Stilling, og at det aldrig har været Forsynets Hensigt at gjöre Bestyrelsen af offentlige Sager til en Hemmelighed, der kun kan fattes af nogle få Personer med ophøjet Geni, af hvilke der sjelden fødes flere end tre i en Menneskealder. Derimod antager de, at Sandhed, Retfærdighed, Mådehold og deslige står i enhver Mands Magt, og at Udøvelsen af disse Dyder, hjulpet af Erfaring og gode Hensigter, kan gjøre ethvert Menneske skikket til at tjene sit Land, undtagen der, hvor et særskilt Studium må til. De mente, at Mangel på moralske Egenskaber så

o

langt fra kunde erstattes af overlegne Andsgaver, at man aldrig

/

burde give Embeder i Hænderne på Personer af den Beskaffenhed, og at de Fejltagelser, som skete af Uvidenhed af Mænd med dydigt Tænkesæt, aldrig kunde blive så skjæbnes vangre for det offentlige bedste som den Mands Færd, hvis Tilbøjeligheder er lastværdige, og som har stor Dygtighed i at bruge, øge og forsvare sine Laster.

På samme Vis gjør Mangel på Tillid til et guddommeligt Forsyn en Mand uskikket til at beklæde en offentlig Stilling; thi da75

Kongerne selv bekjender, at de er Statholdere under Forsynet, finder Lilleputerne, at intet kan være urimeligere, end at Fyrsten ansætter sådanne Mænd, som negter den Autoritet, under hvilken han virker.

Når jeg nævner disse og følgende Love, beder jeg bemærket, at jeg kun mener de oprindelige Indretninger og ikke den skjændsels-

fulde Fordærvelse, dette Folk er nedsunket i ved Menneskets van-

\

artede Natur. Med Hensyn til den skammelige Måde at erhverve sig høje Embeder ved at danse på Line, eller Gunstbevisninger og Udmærkelse ved at hoppe over Stokke og krybe under dem, må Læseren lægge Mærke til, at de først indførtes af den nuregjerende Kejsers Bedstefader19) og nåde sit nuværende Højdepunkt ved Partiernes og Partiåndens stadige Tiltagende.

Utaknemlighed er hos dem en stor Forbrydelse, ligesom vi læser om, at den også har været i enkelte andre Lande; thi de ræsonnerer således, at den, som gjengjælder sine Velgjørere med ondt, må nødvendigvis være en Fiende af alle andre Mennesker, af hvem han intet godt har modtaget; derfor er et sådant Menneske ikke skikket til at leve.

«

Deres Tanker om Forældres og Børns Pligter er vidt forskjellige fra vore. Efter deres Mening må Forældrene være de sidste af alle, hvem deres egne Borns Opdragelse »nbetros. Derfor har de i hver By offentlige Barneanstalter, hvor alle Forældre undtagen Hytteboere og Arbejdere er forpligtede til at sende sine Born af begge Kjøn for at opfødes og opdrages, når de er tyve Måner gamle, ved hvilken Tid man antager, at de liar fåt det förste Grundlag for at kunne lyde. Disse Skoler er af forskjelligt Slags, indrettede for de forskjellige Stænder og for begge Kjøn. De har Lærere, som forstår sig vel på at forberede Børnene til den Livsstilling, som bedst passer76

for deres Forældres Rang samt for deres egne Evner og Tilbøjeligheder. Jeg vil først omtale Anstalterne for Gutter og derpå Anstalterne for Piger.

I Anstalterne for Gutter af adelig og fornem Æt ansættes alvorlige, lærde Lærere tilligemed Underlærere. Børnenes Klædning og Mad er simpel og tarvelig. De oplæres i Grundregler for Ære, Retfærdighed, Mod, Beskedenhed, Sagtmodighed, Religiøsitet og Kjærlighed til Fædrelandet; de bliver altid holdt til Arbejde, undtagen når de sover eller spiser, hvilket ikke tager lang Tid, og de har to Timer til Adspredelse, som består i Legemsøvelse]'. De bliver

o

klædt på af Mænd, til de er fire Ar gamle; siden maa de klæde sig selv på, hvor fornemme de end er, og den kvindelige Betjening, hvis Alder svarer til Femtiårene hos os, udfører kun de egentlige Husholdningsanliggender. Det er dem aldrig tilladt at omgås med Tjenerne, men de kommer sammen i større eller mindre Antal for at more sig og dette altid i en Lærers eller Underlærers Nærværelse, hvorved de undgår den tidlige og dårlige Indflydelse af Dårskaber og Laster, som vore Born er udsatte for. Deres Forældre får kun Tilladelse til at besøge dem én Gang om Året; Besøget varer kun en Time; de tor kysse Børnene ved Modet og ved Afskeden; men en Lærer, som altid er tilstede ved disse Lejligheder, tillader dem ikke at hviske eller bruge kjærtegnende Udtryk eller bringe Foræringer med, som Legetøj, Sukkertøj og deslige.

Hver Families Kostpenge for et Barns Opdragelse og Underhold opkræves i Mangel af rigtig Betaling af de kongelige Embedsmænd.

Anstalterne for Børn af almindelige Folk, Kjøbmænd, Handelsmænd og Håndværkere, ledes forholdsvis efter samme System, kun at de, som skal blive Håndværkere, sættes i Lære, når de er77

elleve Ar, medens Rangspersoners Born bliver på Skolen til de er femtem År, hvilket svarer til en og tyve Ar hos os; men Tvangen

o

minker gradvis i de tre sidste Ar,

I Anstalterne for Piger opdrages de fornemme nogetnær på samme Maade som Gutterne, kun at de klædes på af sædeligt Tyende af sit eget Kjøn, men altid i en Lærers eller Underlærers Nærværelse,78

indtil de kan klæde sig på selv, nemlig når de er i Femårsalderen. Og hvis det opdages, at disse Barnepiger underholder Børnene med gruopvækkende eller tåbelige Fortællinger eller med de almindelige Narrestreger, som er gjængse blandt vore Tjenestepiger, bliver de

o

offentligt pidsket tre Gange rundt i Byen, sidder et Ar i Fængsel og forvises derefter på Livstid til det mest afsides Sted i Landet. Således skammer de unge Damer sig der ligeså meget over at være rædde og naragtige som Mændene og ringeagter alle personlige Prydelser, der ej består i Pyntelighed og Renlighed. -Teg så heller ikke nogen Forskjel i deres Opdragelse iagttaget paa Grund af Forskjel i Kjøn; kun var Pigernes Legemsøvelser ikke fuldt saa voldsomme, og de indøvedes i enkelte Regler for det huslige Liv, ligesom der indprentedes dem et ringere Mål af Lærdom. Deres Grundsætning er nemlig den, at hos Folk af Rang bør Konen altid være fornuftig og behagelig til Selskab, da hun ikke altid kan vedblive at være ung. Når Pigerne er tolv Ar gamle, hvilket er den giftefærdige Alder hos dem, kommer de hjem til sine Forældre og Formyndere, som udtrykker sin store Taknemmelighed mod Lærerne, og sjelden forlader den unge Dame sine Kamerater uden med Tårer.

I Anstalterne for Piger af den lavere Klasse, undervises Børnene i alle Slags Arbejder, som passer for deres Kjøn og forskjellige Stillinger; de som skal sættes i Lære, forlader Anstalten, når de er

o' ^ B o

syv Ar, de øvrige bliver der, indtil de er elleve Ar gamle.

De ringere Familier, som har Børn på disse Anstalter, må ved Siden af de årlige Kostpenge, som sættes så lavt som muligt, indbetale til Styreren af Anstalten en liden Del af sit månedlige Erhverv, hvilket skal blive Barnets Medgift; derfor bestemmes alle Forældrenes Udgifter af Loven. Lilleputerne finder nemlig, at intetkan være mere uretfærdigt, end at Folk vælter Byrden af sine Børns Underhold over på det offentlige. Med Hensyn til de fornemme, stiller de Borgen for en passende Sum for hvert Barn, alt efter sin Stilling, og disse Fonds styres altid med megen Sparsomhed og den største Billighed.

Hytteboerne og Arbejderne beholder sine Børn hjemme, da deres Forretning kun er at dyrke Jorden, hvorfor

deres Opdragelse er af liden Betydning for det offentlige; men de gamle og sygelige blandt dem underholdes af Hospitalerne, da Tiggeri er en ukjendt Syssel i dette Rige.

Her vil det nu måske more den nysgjerrige Læser at høre noget om mine Tjenere og min Levemåde under mit Ophold i ni Måner og tretten Dage i dette Land. Da jeg var mekanisk anlagt og desuden tvunget af Nødvendigheden, havde jeg selv arbejdet mig et Bord og en meget bekvem Stol af de største Træer i den kongelige Park. To hundrede Syersker var beskjæftigede meel at sy mig Skjorter og Sengelinned samt Dækketøj, alt af det stærkeste og groveste Slags, de kunde opdrive; dog måtte de stikke det sammen i flere Lag, da det tykkeste var noget finere end Kammerdug. Deres Lærred er sædvanlig tre Tommer bredt og et Stykke udgjør tre Fod. Syerskerne tog Mål af mig, medens jeg lå på Jorden, idet en stod ved Halsen og en anden midt på Benet af mig med en stærk, udstrakt Snor, som de holdt i hver sin Ende, og en tredje målte Snorens Længde med et tommelangt Mål. Derefter målte de min hojre Tommelfinger og ønskede ikke mere; thi efter den mathematiske Beregning, at to Gange rundt Tommelfingeren' er en Gang rundt Håndledet og så videre med Halsen og Livet og ved Hjælp af min gamle Skjorte, som jeg bredte ud på Jorden for dem til80

Mønster, fik de det til at passe nøjagtig. Tre hundrede Skræddere var beskjæftigede på samme Måde med at, sy mig Klæder; men de bar sig anderledes ad med at tage Mål af mig. Jeg knælede ned, og de satte en Stige fra Jorden op til min Hals. En af dem steg op på denne Stige og lod en Lodline falde fra min Krave og ned til Gulvet, hvilket netop passede til Længden af min Frak; men Livet og Armene tog jeg selv Mål af. Da mine Klæder var færdige, hvilke udførtes i mit Hus (da deres største Hus ikke vilde kunnet rumme dem), så de ud som de Lappetæpper, Damerne arbejder i England, kun at mine Klæder var af en eneste Farve.

Jeg fik tre hundrede Kokke til at låve min Mad i små bekvemme Hytter, som var byggede rundt mit Hus; de boede der med sine Familjer og lavede to Retter hver til mig. Jeg tog tyve Opvartere op i min Hånd og satte dem på Bordet; hundrede andre opvartede nede på Gulvet, nogle med Kjødretter, nogle med Vinfade og andre Drikkevarer på Akslerne; alt dette blev draget op af Opvarterne der oppe, eftersom jeg trængte det, på en meget sindrig Måde ved Hjælp af Snore, ligesom vi drager Vand af en Brønd i Europa. En Ret af deres Mad var en god Mundfuld og en Tønde af deres Drikke en passelig Slurk. Deres Fårekjod staar tilbage for vort, men deres Oksekjød er ypperligt. Jeg har fåt en så stor Oksesteg, at jeg har måttet dele den i tre Bider; men dette er sjeldent. Mine Tjenere var forbausede over at se mig spise det med Ben og alting, ligesom vi hos os gjør med Lærker. Deres Gjæs og Kalkuner spiste jeg som oftest i en Mundfuld, og jeg må tilstå, at de langt overtræffer vore. Deres mindste Fugle kunde jeg tage tyve til tredive af på Spidsen af min Kniv.

Da Hans kejserlige Majestæt var blevet underrettet om min81

Levemåde, begjærte han en Dag, at han selv, hans Gemalinde og de unge Prinser og Prinsesser af Blodet måtte have den Glæde (som han var så nådig at kalde det) at spise Middag hos mig. De kom altså, og jeg satte dem i kongelige Stole ligeoverfor mig på mit Bord, omgivne af sin Vagt. Lord-Skatmesteren Flinmap var ligeledes tilstede med sin hvide Stav, og jeg bemærkede, at han ofte så med sure Miner hen til mig, hvilket jeg lod som jeg ikke lagde Mærke til, men spiste mere end sædvanlig, for at gjöre mit kjære Fødeland Ære, og ligeledes for at fylde Holfet med Beundring. Jeg-har mine egne Grunde for at tro, at dette Besøg af Hans Majestæt gav Flimnap Anledning til at skade mig hos sin Herre. Denne Minister havde hele Tiden været min hemmelige Fiende, omendskjønt han i det ydre var mere indsmigrende imod mig, end det stemte overens med hans grætne Natur. Han forestilte Kejseren i hvilken dårlig Forfatning hans Skatkammer var; at han var nødt til at låne Penge til høje Renter; at Statspapirer ikke vilde cirkulere under ni Procent under pari; at jeg havde kostet Hans Majestæt mere end halvanden Million sprugs (deres største Guldmynt, omtrent af en Paillets Størrelse), og at det i clet hele taget vilde være rådeligst for Kejseren at benytte den første rimelige Anledning til at lade mig fare.

Jeg føler mig her forpligtet til at forsvare en udmærket Dames Rygte, da hun kom til at lide uskyldig på Grund af mig. Skatmesteren fik det Indfald at blive skinsyg på sin Hustru, tilskyndet af nogle Bagvaskeres Ondskab; de underrettede ham om, at Hendes Nåde havde fattet heftig Kjærlighed til mig, og den Skandale gik en Tid rundt ved Hoffet, at hun en Gang hemmelig havde besøgt mig.

Dette erklærer jeg højtidelig er den skammeligste Løgn uden nogen

il82

anden Grund, end at Hendes Nåde behagede at vise mig alle uskyldige Tegn på Forkjærlighed og Yenskab. Jeg tilstår, at hun ofte kom i mit Hus, men altid åbent og aldrig uden tre med sig i Vognen, hvilke i Almindelighed var hendes Søster, hendes lille Datter og en god Veninde; men det samme gjorde mange andre Damer ved Hoffet; Jeg spørger desuden frit alle mine Tjenere, om de nogen Tid så nogen Vogn for min Dør uden at vide, hvem som sad i den. Ved disse Lejligheder var det altid min Skik, såsnart en Tjener havde underrettet mig derom, at gå hen til Døren, og, efter at have hilset ærbødig, meget forsigtig at tage Vognen med to Heste op i mine Hænder (thi hvis der var seks Heste, spændte Kusken altid de fire fra), og stille dem op på et Bord, hvor jeg havde anbragt en løs, fem Tommer hoj Kant rundt omkring for at forebygge Ulykkestilfælder. Jeg har ofte havt fire Vogne med Heste for på én Gang på mit Bord, fulde af fremmede, medens jeg sad i min Stol og bøjede Hovedet frem imod dem; og når jeg var optaget med ét Parti, kjørte Kusken de øvrige sagte rundt Bordet. Jeg har tilbragt mangen Eftermiddag meget behagelig med sådanne Samtaler.

Men jeg opfordrer Skatmesteren eller hans to Angivere (jeg vil nævne dem, og måtte de tage sig det til Indtægt), Clustril og Drunlo, til at bevise, at nogen kom til mig ubemærket, undtagen Sekretæren Reldresal, som blev sendt på Hans kejserlige Majestæts udtrykkelige Befaling, som jeg før har fortalt. Jeg havde ikke dvælet så længe ved denne Omstændighed, hvis det ikke havde været et Punkt, som nøje angik en fin Dames Rygte, uden at tale om mit eget, omendskønt jeg nød den Ære at være nardac, hvilket Skatmesteren ikke selv er; thi hele Verden ved, at han kun er glumglum, som er en Grad lavere, ligesom Marki er lavere end Hertug i England; dogHans Majestæt med Gemalinde ønskede at spise Middag ho3 mig. S. 81.85

indrømmer jeg, at han gik foran mig ifølge sit høje Embede. Disse løgnagtige Angivelser, som jeg senere fik Kundskab om ved en Hændelse, som ikke er passende at omtale, bragte Skatmesteren til i lang Tid at vise sin Frue sure Miner og mig endnu mere, og skjønt han endelig blev overbevist og forligte sig med hende, tabte jeg alligevel al Anseelse hos ham og fandt, at jeg ligeledes sank hurtig i Kejserens Yndest; thi han lod sig altfor meget beherske af denne sin Yndling.SYVENDE KAPITEL.

Forfatteren får Underretning om en Flan at anklage ham for Højforræderi og flygter til Blefuseu.

Hans Modtagelse der.

landt andre Hændelser, som jeg oplevede i dette Land, vil jeg fortælle Læseren om en Intrige, som i to Måner holdt på at dannes imod mig, for jeg forlod Landet.

Jeg havde hidtil gjennem hele mit Liv været ubekjendt med Hoflivet, hvor jeg ikke hørte hjemme på Grund af min ringe Stand. Jeg havde vistnok hort og læst nok om store Fyrsters og Ministres Tænkesæt; men aldrig havde jeg ventet at skulle finde så frygtelige Virkninger deraf i et så langt bortliggende Land, som jeg troede blev styret efter ganske andre Regler end i Europa.

Netop som jeg gjorde Forberedelser til at gjøre min Opvartning hos Kejseren af Blefuseu, kom en anset Person ved Hoffet (hvem jeg havde vist en Tjeneste ved en Lejlighed, da han havde pådraget sig Plans kejserlige Majestæts højeste Unåde) hemmelig til mig om Natten i en tæt tillukket Bærestol, og bad om at måtte indlades uden at nævne sit Navn. Bærerne blev sendt bort; jeg tog Bære-87

stolen med Hans Herlighed indeni i min Frakkelomme, og efter at have givet en pålidelig Tjener Ordre til at sige, at jeg var upasselig og havde gåt tilsengs, låsede jeg Døren til mit Hus, stillede på vanlig Vis Bærestolen på Bordet og satte mig ned tæt ved den.

Efterat de sædvanlige Hilsener var forbi, lagde jeg Mærke til, at. Hans Herligheds Ansigt udtrykte megen Uro, og da jeg spurgte

o

ham om Årsagen, bad han mig høre tålmodig på ham i en Sag, som højlig angik min Ære og mit Liv. Hans Tale havde følgende Indhold; thi jeg skrev den ned, såsnart han havde forladt mig:

„De må vide", sagde han, „at der i den sidste Tid har været sammenkaldt flere Ministerråd i strengeste Hemmelighed i Anledning af Dem, og det er kun to Dage siden, at Hans Majestæt har fattet en bestemt Beslutning20).

De kjender godt til, at Skyresli Bolgolam {galbet eller Stor-admiral) har været Deres dødelige Fiende, næsten ligefra De kom hertil. Hans oprindelige Grunde kjender jeg ikke; men hans Had tiltog efter Deres store Held mod Blefuscu, hvorved hans Hæder som Admiral fordunkledes betydelig. Denne Herre samt Lord-Skat-mesteren Flimnap, hvis Uvenskab mod Dem på Grund af hans Frue er bekjendt, General Limtoc, Overkammerherren Lalcon og Overdommeren Balmuff har opsat Anklageartikler imod Dem for Forræderi

«

og andre store Forbrydelser".

Denne Fortale gjorde mig så utålmodig, da jeg var mig mine Fortjenester såvelsom min Uskyldighed bevidst, at jeg var ifærd med at afbryde ham; men han bad mig indstændig om at tie og vedblev således: „Af Taknemmelighed for de Tjenester, De har vist mig, forskaffede jeg mig Underretning om, hvad som forefaldt, og en Afskrift af Anklagen, hvorved jeg vover mit Liv for at tjene Dem.88

Anklag'eartikler mod Quinbus Flestrin, Mandbjergret.

1ste Artikel. Eftersom der ved en Lov, udgåt i Hans kejserlige Majestæt Calin Deffar Plunes Regjering, er påbudt, at hvemsomhelst der vover at besudle det kongelige Slots Bygninger skal være skyldig til Straf for Højforræderi; og desuagtet nævnte Quinbus Flestrin i åbenbar Overtrædelse af denne Lov, under Påskud af at slukke Ilden, som var opkommen i Hans Majestæts allerkjæreste kejserlige Gemalindes Værelser, ondskabsfuldt, forræderisk og djævelsk besudlede det omtalte Slots Bygninger, tvertimod den Lov, som er påbudt for dette Tilfælde osv., imod den Lydighed osv.

2den Artikel. Da omtalte Quinbus Flestrin, efterat have bragt den kejserlige blefuscuiske Flåde ind i den kongelige Havn og siden-efter at være bleven befalet af Hans kejserlige Majestæt at opbringe alle de andre Skibe fra omtalte Kejserdømme Blefuscu og gjøre dette Rige til en Provins, som herefter skulde styres af en Vicekonge, og at ødelægge ikke alene alle Bredendeflygtninger men også alle dem i hint Rige, der ikke straks vilde afsige Bredendekjætteriet: anholdt omtalte Flestrin som en falsk Forræder imod Hans nådige allerhøjeste kejserlige Majestæt om at fritages for omtalte Tjeneste under Påskud af Uvilje mod at tvinge Samvittighederne eller ødelægge et uskyldigt Folks Frihed og Liv.

3die Artikel. Da visse Gesandter ankom fra Blefuscuhoffet for at anholde om Fred ved Hans Majestæts Hof, så hjalp, opmuntrede og trøstede omtalte Flestrin som en falsk Forræder, ja forlystede omtalte Gesandter, skjønt han vidste, at de tjente en Fyrste, som netop havde været Hans Majestæts erklærede Fiende og i åben Krig med nævnte Hans Majestæt.

4de Artikel. Den omtalte Quinbus Flestrin, gjør nu, tvertimodSkatmesteren og Admiralen ivrede for, at De skulde lide en pinefuld Død. S. 91.

1 n91

en tro Undersåts Pligt, Forberedelser til at gjøre en Pejse til det blefuscuiske Hof og Pige, hvortil han kun har erholdt mundtlig Tilladelse hos Hans kejserlige Majestæt; og under foregivende af den omtalte Tilladelse tænker han på falsk og troløs at foretage omtalte Rejse og derved hjælpe, trøste og opmuntre Kejseren af Blefuscu, som nylig var en Fiende og i åbenbar Krig med Hans nysomtalte kejserlige Majestæt.

Der er flere andre Artikler; men de, af hvilke jeg nu har læst et Uddrag for Dem, er de vigtigste.

I de mange Debatter 0111 denne Sag, må det indrømmes, at Hans Majestæt gav mange Beviser på sin store

Mildhed; ofte udtalte han sig om de Tjenester, De havde vist ham og forsøgte at undskylde Deres Overtrædelser. Skatmesteren og Admiralen ivrede for, at De skulde lide en pinefuld og skjændselsfuld Dod ved at der blev sat Ild på Deres Hus om Natten, og Generalen skulde være tilstede med tyve tusen Mand, væbnede med giftige Pile for at skyde på Deres Ansigt og Hænder. Nogle af Deres Tjenere skulde få hemmelig Befaling til at gyde en giftig Væske over Deres Skjorter og Lagener, hvilket snart vilde bringe Dem til at sønderslide Deres eget Kjød og til at dø i de rædsomste Lidelser. Generalen blev af samme Mening, så at der en Tid var en Majoritet imod Dem; men Hans Majestæt, som besluttede om muligt at spare Deres Liv, flk omsider Overkammerherren på sin Side. -

Efter dette befalede Kejseren Reldresal, Oversekretæren for hemmelige Sager, der altid viste sig som Deres sande Ven, at sige sin Mening, hvilket han følgelig gjorde og retfærdiggjorde da de gode Tanker, De har om ham. Han indrømmede, at Deres Forbrydelser var store, men at der dog var Sted for Benådning, denpriseligste Dyd hos en Fyrste, og for hvilken Hans Majestæt med Rette var så berømt. Han sagde, at Yenskabet mellem Dem og ham var så velbekjendt for Verden, at den ærede Forsamling måske vilde synes, at han var partisk; imidlertid vilde han ifølge den Befaling, lian havde fåt, frit udtale sin Mening. Dersom Hans Majestæt i Betragtning af Deres Tjenester og som Folge af sin egen milde Tænkemåde nådigen vilde spare Deres Liv og kun lade begge Deres Øjne stikke ud, mente han i Underdanighed, at Retfærdigheden kunde ske nogen Fyldest ved dette Middel, og hele Verden vilde bifalde Kejserens Mildhed såvelsom de Mænds billige og ædelmodige Fremgangsmåde,

o o ö O o 7

som havde den Ære at være hans Rådgivere. Tabet af Deres Øjne vilde ikke kunne skade Deres legemlige Styrke, ved hvilken De endnu kunde blive til Nytte for Hans Majestæt. Blindhed kan jo øge vort Mod, idet den skjuler Farerne for os. Den storste Vanskelighed, De havde med at fore den fiendtlige Flåde over til os, lå jo i Frygten for Deres Øjne, og det vilde være Dem nok at se med Ministrenes Øjne, efterdi Fyrsterne heller ikke gjør andet.

Dette Forslag blev modtaget med den største Misbilligelse af hele Forsamlingen. Admiralen Bolgolam kunde ikke styre sig men for op i Raseri og sagde, at det undrede ham, hvorledes Sekretæren kunde understå sig at opløfte sin Stemme for at bevare en Forræders Liv; at de Tjenester, De havde vist, ifølge alle sande politiske Grunde netop dannede det store Tyngdepunkt i Deres Forbrydelser; at De en anden Gang kunde finde på at nærme Dem Slottet om Natten for på samme Måde helt at ødelægge det. Den samme Styrke, som i sin Tid satte Dem istand til at opbringe den fiendtlige Flåde, kunde ved förste Anledning til Misnøje tjene Dem til at fore den tilbage. Han havde god Grund til at formode, at93

De i Hjertet var Bredendianer, og da Forræderiet begynder i Hjertet, før det viser sig i åbenbar Gjerning, så anklagede han Dem af den Grund for Forræderi og krævede således, at De skulde dø.

Overskatmesteren var af samme Mening. Han vidste, i hvilken Forlegenhed Hans Majestæts Kasse var kommet ved Byrden af Deres Underhold, hvilket snart vilde blive uudholdeligt; at Sekre-94

tærens Uclvej med at stikke Øjnene ud på Dem så langtfra var et Middel imod dette onde, at det rimeligvis vilde forøge det, hvilket klart fremgår ved den almindelige Fremgangsmåde med at blinde visse Slags Fugle, som da spiser desto mere og bliver hurtigere fede; at Hans ophøjede Majestæt og Rådet, som er Deres Dommere, var fuldt forvissede i sin Samvittighed om Deres Brøde, hvilket var Bevis nok til at dømme Dem til Døden uden de formelle Beviser, som kræves af Lovens strenge Bogstav.

Men Hans kejserlige Majestæt, som var fuldt bestemt på ikke at anvende Dødsstraf, behagede nådigen at sige, at da Rådet holdt på, at. Tabet af Deres Øjne var en altfor mild Dom, kunde man senere idømme en anden. Da bad Deres Yen Sekretæren underdanigst om atter at måtte blive hort som Svar på, hvad Skatmesteren havde indvendt angående den store Byrde, som pålå Hans Majestæt i Anledning af Deres Underhold. Han sagde, at hans Eksellense, som alene havde Forvaltningen over Kejserens Indkomster, let kunde sikre sig imod dette onde ved efterhånden at forminske Deres Husholdning, De vilde da af Mangel på tilstrækkelig Fode blive syg og svag,

miste Appetiten og hentæres i nogle få Måneder. Da vilde Stanken af Deres Lig heller ikke blive så farlig, når det var blevet forminsket til det halve, og straks efter De var død, kunde fem eller seks tusen af Hans Majestæts Undersåtter i et. Par Dage skjære Kjødet fra Benene på Dem, føre det bort i Vognlæs og begrave det på afsides Steder for at forebygge Smitte. Skelettet kunde opbevares som et mærkeligt Mindesmærke for Efterslægten.

Således blev hele Sagen bilagt ved Sekretærens store Venskab.

o o

Det blev strængt påbudt, at Planen om lidt efter lidt at lade Dem sulte ihjel skulde holdes hemmelig; men Dommen om at stikkeØjnene ud på Dem blev ført til Protokols. Ingen afveg fra den uden Admiralen Bolgolam, som var en af Kejserindens Yerktøj og stadig blev tilskyndet af Hendes Majestæt til at kræve, at De skulde dø, da hun havde næret Had imod Dem lige fra den Nat, De på ulovlig Måde havde slukket Ilden i hendes Bolig.

Om tre Dage vil Deres Ven Sekretæren få Befaling til at begive sig til Deres Hus og læse Anklageartiklerne for Dem og derefter fremhæve den store Mildhed og Skånsel hos Hans Majestæt og Rådet, hvorved De kun dømmes til Tabet af Deres Øjne, hvilket Hans Majestæt ikke tviler på at De taknemlig og ydmyg underkaster Dem. Tredive af Hans Majestæts Læger vil være tilstede for at se Operationen rigtig udført ved Afskydning af meget spidse Pile i Deres Øjenstene, medens De ligger på Jorden.

Jeg overlader til Deres egen Klogskab, hvilke Forholdsregler De vil tage; men nu må jeg for at undgå Mistanke øjeblikkelig begive mig bort på samme hemmelige Måde, som jeg kom."

Hans Herlighed gjorde, som han havde sagt, og jeg blev alene tilbage med min Sjæl opfyldt af Uro og Tvil.

Det var en Skik, som denne Fyrste og hans Ministre havde indført (meget forskjellig, har man forsikret mig, fra tidligere Sædvaner), at når Domstolen enten for at tilfredsstille Kejserens Vrede eller en af hans Yndlingers Had, havde besluttet en grusom Henrettelse, holdt Kejseren altid en Tale til hele Rådet, hvori han udtalte sin store Mildhed og Kjærlighed og at disse Egenskaber var vel bekjendte for hele Verden. Denne Tale blev straks bekjendtgjort over hele Landet, og der var intet, der i den Grad forfærdede Folket, som disse Lovtaler over Hans Majestæts Barmhjertighed; thi man havde mærket, at jo mere udførlige og indtrængende disse Lovtaler var, desto umenneske-9(5

ligere var Straffen og des mere uskyldig den lidende. Med Hensyn til mig selv må jeg imidlertid tilstå, at da jeg aldrig var bleven bestemt til Hofmand hverken ved Fødsel eller Opdragelse, var jeg en så dårlig Dommer i disse Sager, at jeg ikke kunde opdage nogen Mildhed eller Begunstigelse i denne Dom, men troede (måske tog jeg fejl), at den var mere streng end mild. En Stund tænkte jeg på at lade Retten gå sin Gang; thi om jeg end ikke kunde negte de Kjendsgjerninger, som anførtes i Artiklerne, håbede jeg dog at kunne stille dem i et formildende Lys. Men da jeg i min Levetid havde læst mange politiske Rettergange og mærket, at disse altid fik sit Udfald efter Dommernes eget Hoved, turde jeg ikke stole på en så farlig Afgjørelse i en så kritisk Sag og imod så mægtige Fiender. En Stund var jeg stærkt på Yej til at gjöre Modstand; thi så længe jeg var i Frihed, kunde hele dette Riges Styrke neppe undertvinge mig, og jeg kunde som ingenting knuse hele Hovedstaden med Stenkast; men denne Plan tilbageviste jeg snart med Afsky ved at mindes den Ed, jeg havde svoret Kejseren, de Gunstbevisninger, jeg havde modtaget af ham, og den høje Titel som nardac, hvilken han havde hædret mig med. Heller ikke havde jeg så hurtig lært Hoffolks Måde at vise Taknemmelighed, at jeg kunde berolige mig med, at Hans Majestæts nuværende Grusomhed fritog mig fra alle mine forrige Forpligtelser.

Tilslut bestemte jeg mig til noget, for hvilket jeg måske pådrager mig en misbilligende Dom, og kanske ikke med Uret; thi jeg tilstår, at jeg skylder min Dumdristighed og Mangel på Erfaring Bevarelsen af mine Øjne og følgelig også min Frihed; hvis jeg nemlig dengang havde kjendt Fyrsters og Ministres Væsen, som jeg siden har havt Anledning til at iagttage ved mange andre Hofter, og den Måde på97

hvilken Måde de behandler Forbrydere, mindre strafskyldige end jeg, skulde jeg med stor Frimodighed og Redebonhed have underkastet mig en så mild Straf21).

Men tilskyndet af Ungdoms Overilelse og med Hans kejserlige Majestæts Tilladelse til at gjöre min Opvartning hos Kejseren af Blefuscu, benyttede jeg Anledningen, inden de tre Dage var udløbne, til at sende et Brev til min Yen Sekretæren, i hvilket jeg meddelte min Beslutning om samme Morgen at begive mig til Blefuscu ifølge den Tilladelse, jeg havde fåt; og uden at vente på noget Svar, gik jeg til den Side af Øen, hvor vor Flåde lå. Jeg tog et stort Krigsskib, bandt et Toug fast i Stavnen, og efter at jeg havde halet Ankerne op, klædte jeg mig af, lagde mine Klæder (tilligemed mit Sengeteppe, som jeg havde under Armen) på Skibet, og idet jeg drog det efter mig, kom jeg dels vadende, dels svømmende til den kongelige blefuscuiske Havn, hvor man længe havde ventet mig. Man gav mig to Vejvisere for at føre mig til Hovedstaden, som havde samme Navn som Landet. .Jeg holdt dem i Hænderne, til jeg kom henved tre hundrede Alen fra Portene, samt bod dem melde min Ankomst til en af Sekretærerne og give ham tilkjende, at jeg her vilde vente på Hans Majestæts Befalinger. Efter omtrent en Time tik jeg det Svar, at Hans Majestæt fulgt af den kongelige Familje og de fornemste Mænd ved Hoffet vilde komme ud for at modtage mig. Jeg gik dem omtrent hundrede Alen imøde. Kejseren og hans Folge steg af sine Meste, Kejserinden med sine Damer steg ud af sine Vogne, og det forekom mig ikke, som om de nærede nogen Frygt eller Ængstelse. Jeg lagde mig ned på Jorden for at kysse Hans Majestæts og Kejserindens Hænder. Jeg sagde Hans Majestæt, at jeg var kommen efter Løfte og med Kejserens, min

1398

Herres Tilladelse, for at få den Ære at se en så mægtig Monark og for at tilbyde ham hvilkensomhelst Tjeneste, der stod i min Magt og som var overensstemmende med den Lydighed, jeg skyldte min

egen Fyrste. Jeg omtalte ikke med et Ord, at jeg var falden i Unåde, da jeg hidtil ikke havde fåt nogen ligefrem Kundskab derom og kunde lade, som om jeg var ganske uvidende om den hele Plan._99_

Heller ikke kunde jeg tænke, at Kejseren vilde robe Hemmeligheden, medens jeg var udenfor hans Magt, noget det imidlertid snart viste sig at jeg havde taget fejl i.

Jeg vil ikke trætte Læseren med nogen nøjagtig Skildring af min Modtagelse ved dette Ilof, hvilken stod i Forhold til en så stor Fyrstes Højmodighed; heller ikke med de Besværligheder, jeg udstod af Brist på Hus og Seng, da jeg var nødt til at ligge på Jorden indsvøbt i mit Sengetæppe.ATTENDE KAPITEL.

Forfatteren finder ved et heldigt Træf Midler til at forlade Blefuscu og kommer efter nogen Møje lykkeligen tilbage til sit Fædreland.

re Dage efter min Ankomst gik jeg af Nysgjerrighet! henimod Nordostkysten af Øen; da så jeg omtrent en halv Mil ude i Sjøen noget, som lignede en kantret Båd. Jeg trak mine Sko og Strømper af, og medens jeg vadede tre til fire hundrede Alen, kom Gjenstanden ved Strømmens Magt nærmere; jeg så da, at det virkelig var en Båd, som jeg antog måtte være drevet bort fra et Skib i en Storm. Derefter vendte jeg tilbage til Byen og bad Hans kejserlige Majestæt om at låne mig tyve af de største Skibe, han havde tilbage efter Tabet af sin Flåde, og tre tusen Sjømænd under hans Viceadmirals Befaling. Denne Flåde sejlede rundt, medens jeg gik den korteste Vej tilbage til Kysten, hvor jeg først

opdagede Båden, og fandt, at Strømmen havde drevet den endnu

£

nærmere. Sjofolkene var iforvejen blevet forsynet med Touger, som jeg havde tvundet sammen, til de var stærke nok. Da Skibene kom derhen, klædte jeg mig af og vadede, indtil jeg kom henimod halvandet hundrede Alen fra Båden, siden blev jeg nødt til at svømmefor at komme hen til den. Sjøfolkene kastede en Tougende til mig, hvilken jeg fæstede til et Hul forud i Båden og den anden Ende til et Krigsskib; men jeg så, at. alt mit Arbejde var til ingen Nytte; thi da der var for dybt til at jeg kunde nå Bund, kunde jeg ikke arbejde. I denne Nod blev jeg nødt til at svømme bagefter og skyve til Båden med en af Hænderne så ofte jeg kunde; og da Strømmen var mig gunstig, kom jeg så langt frem, at jeg kunde kjende Bund, mens Hagen såvidt nåede op af Vandet. Da hvilede jeg et Par Minutter, gav derefter Båden endnu et Puf og blev ved slig, til Vandet nåede mig til under Armene, og da det værste Arbejde nu var gjort, tog jeg mine øvrige Touger frem, hvilke var stuvede ned i et af Skibene, fæstede

dem først til Båden og siden til ni af Skibene, som fulgte mig. Da Vinden var gunstig, halede Sjøfolkene, og jeg skjøv, indtil vi kom seksti Alen fra Kysten. Efter at have ventet til Ebbetid, kom jeg torskod lien til Båden, og ved Hjælp af to tusen Mand med Touger og Maskiner lykkedes det mig at vende Båden på ret Kjøl, og jeg så da, at den kun havde fåt liden Skade.

Jeg vil ikke trætte Læseren med en Beretning om alle de

o

Vanskeligheder, jeg havde, da jeg ved Hjælp af nogle Arer, som kostede mig ti Dages Arbejde, skulde få bragt min Båd frem til den kongelige Havn i Blefuscu, hvor en uhyre Folkemasse viste sig ved min Ankomst, fuld af Forundring ved Synet af et så overordentlig stort Fartøj. Jeg fortalte Kejseren, at Lykken havde ført denne Båd til mig for at bringe mig til et Sted, hvorfra jeg kunde vende tilbage til mit Fødeland og bad, at Hans Majestæt vilde give Ordre til Udlevering af Material, med hvilket den knnde sættes istand, og tillige give Tilladelse til min Afrejse; dette behagede det ham efter en Del venlige Indvendinger at gjøre.102

I al denne Tid undrede det mig overmåde, at jeg ikke havde hort et eneste Ord om min Person fra vor Kejser til Hoffet i Blefuseu. Men man gav mig senere hemmelig at forstå, at Hans kejserlige Majestæt, som ikke anede, at jeg kjendte det ringeste til hans Plan, troede, at jeg kun havde begivet mig til Blefuseu for at holde mit Løfte, ifølge den Tilladelse han havde givet mig, hvilket Hoffet kjendte vel til, og at jeg vilde vençle tilbage om nogle Dage, når Ceremonien var over. Tilslut blev han dog ængstelig over min lange Fraværelse og efter at have rådført sig med Skatmesteren og de øvrige sammensvorne, blev en Person af høj Rang afsendt med en Afskrift af Anklageartiklerne imod mig. Denne Gesandt havde den Instruks for Herskeren over Blefuseu at påpege Kejserens, sin Herres, store Mildhed, som vilde lade det bero med at straffe mig med Tabet af mine Øjne; at jeg var flygtet for Retfærdighedens Hånd, og at, om jeg ikke vendte tilbage inden to Timer, vilde min Titel som nardac blive mig frataget, og jeg vilde blive erklæret for Forræder. Gesandten tilføjede dernæst, at for at vedligeholde Fred og Venskab mellem de to Riger ventede Hans Majestæt, at hans Broder i Blefuseu vilde give Befaling til at lade mig føre tilbage til Lilleput, bunden på Hænder og Fødder, for at straffes som en Forræder.'

Efterat Kejseren af Blefuseu i tre Dage havde overvejet Sagen, sendte han et Svar, som indeholdt mest Artigheder og Undskyldninger. lian sagde, at med Hensyn til at sende mig bunden, vidste Hans Majestæt, at dette var umuligt; at skjønt jeg havde berøvet ham hans Flåde, havde lian store Forpligtelser mod mig for de mange Tjenester, jeg havde vist ham, da Freden blev sluttet; at begge deres Majestæter snart vilde blive tilfreds, da jeg havde fundetEn uhyre Folkemasse viste sig ved min Ankomst, fuld af Forundring ved Synet af et så overordentlig stort Fartøj, S. 101.105

et vældigt Fartøj på Kysten, som kunde føre mig tilsjøs, og hvilket han havde givet Befaling til at indrette og udstyre ved min egen Hjælp og Ledelse; han håbede derfor at begge Riger om nogle Uger vilde blive befriet for en så utålelig Byrde.

Med dette Svar vendte Gesandten tilbage til Lilleput, og Kejseren af Blefuscu fortalte mig alt, hvad som havde foregåt, idet han samtidig (men i dybeste Fortrolighed) tilbod mig sin nådige Beskyttelse, hvis jeg vilde blive i hans Tjeneste; men skjønt jeg tror, at det var hans oprigtige Mening, besluttede jeg dog aldrig mere at fæste Lid til Fyrster og Ministre, om det var mig muligt at undgå det, og derfor bad jeg mig ydmygelig undskyldt med al skyldig Anerkjendelse af hans velvillige Hensigter. Jeg sagde ham, at da Skjæbnen havde lagt et Fartøj lige på min Vej, hvad enten det var for det gode eller for det onde, så havde jeg besluttet mig til heller at vove mig ud på Havet end at blive en Anledning til Strid mellem to så mægtige Herskere. Dette syntes nu aldeles ikke at mishage Kejseren, og jeg opdagede ved en Hændelse, at han selv var glad over min Beslutning ligeså vel som de fleste af hans Ministre22).

Disse Hensyn bevægede mig til at påskynde min Afrejse noget stærkere end jeg havde tænkt, hvortil Hoffet, der med Utålmodighed imødeså, at jeg vilde drage bort, meget villig bidrog. Fem hundrede Arbejdere blev sat i Værk for at gjöre Sejl til min Båd efter min Opgave, idet de ståk tretten Lag af sit stærkeste Lærred sammen, .leg

arbejdede selv med megen Møje Reb og Takkel ved at tvinde sammen ti, tyve og tredive af deres tykkeste og stærkeste Touger. En stor Sten, som jeg efter at have ledt længe fandt ved Strandbredden, tjente mig til Anker. Jeg fik Talg af tre hundrede Kjør

14106

til at smøre Båden med og til andet Brug. Det kostede mig utrolig

o

Møje at hugge ned nogle af de største Trær til Arer og Master, men fik dog i dette Arbejde megen Hjælp af Hans Majestæts Skibs-tømmermænd, som hjalp mig med at høvle dem, efter at jeg havde gjort det værste Arbejde.

Efter omtrent en Måned, da alt var istand, sendte jeg Bud for at modtage Hans Majestæts Befalinger og tage Afsked. Kejseren og den kejserlige Familje kom ud fra Slottet. Jeg lagde mig ned på Ansigtet for et kysse lians Hånd, som han meget nådig rakte mig; det samme gjorde Kejserinden og de små kejserlige Prinser. Kongen overrakte mig femti Punge med to hundrede sprugs i hver tilligemed sit Billede i Legemsstørrelse, hvilket jeg straks puttede ind i en af mine Hansker, for at det ikke skulde komme til Skade. Ceremonierne ved min Afrejse var for mange til at jeg skulde trætte Læseren med dem denne Gane'. •

o

Jeg stuvede Båden med hundrede slagtede Okser og tre hundrede Får, med Brød og Drikke i Forhold og med så mange tillavede Spiser, som fire hundrede Kokke kunde skaffe tilveje. Jeg tog med mig seks levende Kjør og to Stude og lige så mange Får og Bukker i den Hensigt at bringe dem med til mit eget Land og forplante Racen. Til at føde dem ombord havde jeg et dygtigt Knippe Ho og en Sæk med Korn. Jeg vilde gjerne have taget med mig et Dusin af de indfødte; men dette var noget, Kejseren på ingen Måde vilde tillade, og foruden at han omhyggelig lod undersøge mine Lommer, måtte jeg på Æresord love ham, at jeg ikke skulde bortføre nogen af hans Undersåtter selv med deres eget Ønske og Samtykke.

Da jeg således havde forberedt alt på bedste Måde, gik jeg under Sejl den 24de September 1701 Klokken 6 om Morgenen, ogJeg gik under Sejl den 24de September 1701 Klokken 6 om Morgenen. 'S. 106.109

da jeg var kommet omtrent fire Mil nordover med sydostlig Vind, opdagede jeg Klokken 6 om Aftenen en liden 0 omtrent en halv Mil i Nordvest. Jeg nærmede mig den og kastede Anker på Læsiden af Øen, som syntes at være ubeboet. Derefter tog jeg mig et Måltid og gik til Hvile. Jeg sov godt, efter hvad jeg formoder i seks Timer; thi jeg mærkede, at Dagen gryede omtrent to Timer efter at jeg vågnede. Det var en klar Nat. Jeg spiste min Frokost, for Solen stod op, og da Vinden var gunstig lettede jeg Anker og styrede samme Kurs som Dagen for, ledet af mit Lommekompas. Min Hensigt var om muligt at nå en af de Øer, som jeg havde Grund til at tro lå i Nordost for Van Diemens Land. Jeg opdagede intet hele den Dag; men den næste, omtrent Klokken 3 om Eftermiddagen, da jeg efter min Beregning havde sejlet omtrent fireogtyve Mil fra Blefuscu, opdagede jeg et Sejl, som styrede mod Sydost; min Kurs var ret østlig. Jeg prajede Fartøjet, men kunde ikke få noget Svar, dog mærkede jeg, at jeg nærmede mig det; thi Vinden løjede af. Jeg satte alle de Sejl til, jeg havde, og efter en halv Times Tid så det mig, tonede derefter Flag og affyrede en Kanon. Det er ikke let at beskrive min Glæde ved det uventede Håb om endnu engang at se mit elskede Fødeland og de kjære, jeg havde forladt der. Skibet minkede Sejl, og jeg nåede det mellem Klokken 5 og 6 om Aftenen den 26de September; men mit Hjerte hoppede i mig ved at se det engelske Flag. Jeg puttede mine Kjør og Får i mine Frakkelommer og steg ombord med hele min Beholdning af Levnets-midler. Det var et engelsk Koffardiskib, som vendte tilbage fra Japan; Kaptejnen, John Biddel af Deptford, var en meget hoflig Mand og udmærket Sjømand. Vi var nu under 30 Grader sydlig Bredde. Der var omtrent femti Mands Besætning på Skibet, og110

blandt dem traf jeg en gammel Kammerat, Peter Williams, som gav mig et godt Vidnesbyrd hos Kaptejnen.

Denne Herre behandlede mig med Godhed og bad mig fortælle, hvor jeg senest kom fra og hvor jeg agtede mig hen. Jeg fortalte dette med fa Ord; men han troede, at jeg var gal, og at de Farer,

jeg havde udstât, havde forvirret min Hjerne. Så tog jeg mit sorte Kvæs; os mine Får ud af Lommen, hvilket efter at have vakt stor

o o /

Forbauselse fuldt overbeviste ham om min Sandfærdighed. Derefter viste jeg ham det Guld, Kejseren af Blefuscu havde givet mig tilligemed Hans Majestæts Billede i Legemsstørrelse og nogle andre Rariteter fra dette Land. Jeg gav ham to Punge med to hundrede111

sjtrugs i hver og lovede at forære ham en Ko og et Får, begge drægtige, ved Ankomsten til England.

o o 7 °

Jeg vil ikke trætte Læseren med nogen nøjagtig Beretning om denne Reise, som for Størstedelen var meget heldig. Vi ankom til Downs den 13de April 1702. Jeg havde kun ét Uheld ombord, nemlig at Rotterne tog -et af mine Får; jeg fandt Benene efter det i et IIul ganske afgnavede. Resten af mit Kvæg fik jeg sikkert bragt iland og slåp det på Bejte på en slet, Græsmark i Greenwich, livor det spiste hjertelig godt af det fine Græs, skjønt jeg altid havde frygtet for det modsatte. Jeg havde jo aldrig kunnet bevare det på en så lang Rejse, om ikke Kaptejnen havde givet mig af sin bedste Kjeks, som knust til Pulver og opblandet med Vand udgjorde dets stadige Føde. Den korte Tid, jeg blev i England, havde jeg betydelig Indtægt af at vise mit Kvæg frem til mange fornemme Folk, og til andre også; og for jeg gjorde min anden Rejse, solgte jeg det for seks hundrede Pund. Ved min sidste Tilbagekomst er Racen bleven betydelig forøget, især Fårene, hvilket forhåbentlig vil vise sig meget fordelagtigt for Uldfabrikationen på Grund af Uldens Finhed.

Jeg blev kun to Måneder hos min Kone og mine Børn; thi min umættelige Lyst til at se fremmede Lande tillod mig ikke at blive længer hjemme. Jeg gav min Kone fem hundrede Pund og lejede et godt IIus til hende i Redriff. Hvad jeg havde tilovers, tog jeg-med mig, dels i Penge og dels i Varer, i Håb om at øge min Formue. Min ældste Farbroder John havde efterladt mig en Landejendom nær Epping, som indbragte omtrent tredive Pund om Året; desuden havde jeg Lejen af „den sorte Tyr" i Fetter-Lane, som indbragte mig ligeså meget, så at der var ingen Fare for, at mine Born112

skulde komme paa Fattigkassen. Min Son Johnny, som var opkaldt efter sin Farbroder, gik på Latinskolen og var et lærenemt Barn. Min Datter Betty (som nu er lykkelig gift og har Born) holdt dengang på med at lære Som. Jeg tog Afsked med min Kone, Son og Datter under gjensidige Tårer og gik ombord på „Adventure", et Koffardiskib på tre hundrede Tons, som skulde gå til Surat. Kaptejnen var John Nicholas fra Liverpool; men min Beretning om denne Tur må opsættes til den anden Del af mine Rejser.mm TIL BROBDIMMG,%tjøtn til 1 r o li il i li g n il g.

FØRSTE KAPITEL.

Beskrivelse af en Storm; Storbåden sendes ud efter Vand; Forfatteren følger med for at udforske Landet. — Han bliver ladt tilbage på Strandbredden, fanges af en af de indfødte og føres til en Bondes Hjem. — Hans Modtagelse tilligemed andre Hændelser, som mødte ham der. —

En Beskrivelse af de indfødte.

imlen har villet, at både Naturen og Skjæbnen skulde dømme mig til et virksomt, uroligt Liv. To Måneder efter min Tilbagekomst forlod jeg derfor atter mit Fodeland og gik tilsjøs fra Downs den 20de Juni 1702 på „Adventure", Kaptejn John Nicholas fra Cornwall, der skulde gå til Surat. Yi havde meget - gunstig Vind, indtil vi kom til det gode Håbs Forbjerg, hvor vi løb ind for at hente ferskt Vand; men da vi opdagede, at Skibet116

var læk, lossede vi vore Varer og overvintrede der; thi Kaptejnen, som blev syg af Koldfeber, vilde ikke forlade Stedet for ved Slutningen af Marts. Derefter sejlede vi bort og havde en god Rejse, indtil vi var kommet forbi Strædet ved Madagaskar; men da vi var kommet nordenfor denne 0 og til omtrent fem Graders sydlig Bredde, begyndte Vinden, som man i disse Farvande har mærket blæser stadig i samme Retning mellem Nord og Vest fra Begyndelsen af December til Begyndelsen af Maj, den 19de April at blæse med meget større Heftighed og mere

vestlig end sædvanlig, og den blev ved med dette i hele tyve Dage, så at vi blev drevet lidt i Øst for Molukkerne og omtrent tre Grader nordenfor Linjen, hvilket Kaptejnen fandt ved en Observation, han tog den 2den Maj, på hvilken Tid Vinden horte op og det blev blikstille. Herover glædede jeg mig ikke lidet; men han, som var meget erfaren i Sjofarten på disse Farvande, bad os forberede os på en Storm, som også kom den følgende Dag, da en sydlig Vind ved Navn Syd-Monsunen begyndte at blæse.

Da det så ud til at blive en Undersejls Kuling, tog vi ind vort Spridsejl og holdt fra Land for at beslå Fokken; men da det blev alt hårdere Vejr, surrede vi alle Kanonerne og beslog Mesansejlet. Skuden lå op meget godt, så vi troede, det var bedre at lændse for Sjøen end at presse den op mod Vinden eller drive. Vi tog Rev i Fokken og gjorde den fast samt halede Fokkeskjodet agterud. Roret var hårdt til Luvart. Skuden bar ypperligt. Vi gjorde fast Fore-mersefald, men Sejlet revnede, og vi firede ned Råen, fik Sejlet indenbords og klarede alting fra det. Det var en forfærdelig Storm, og Sjøen blev svær og farlig. Vi halede ind Taljerebel til Rorpinden og hjalp Manden ved Roret. Vi kunde ikke få Forstangen ned, men117

lod alt stå, da hun lændsede godt for Sjøen, og vi vidste, at så længe Forstangen var oppe, var Skibet sikrere og skar bedre gjennem Sjoen, da vi så at vi havde rum Sjø. Da Stormen var forbi, satte vi Fok og Storsejl og brasede bak, hejsede Mesansejl, Storeniersseil og Fokkemerssejl. Vor Kurs var Ost-Nord-Ost, Vinden Sydvest. Vi lagde os for Bagbordshalser, gjorde los vore Luvarts Braser og Gigtoug; vi skar ind Læbraser og halede tot Buglinerne, gjorde dem fast, halede over Mesanhalser til Luvart og holdt Skuden fuldt og op imod Vinden så nær som den vilde ligge23).

I denne Storm, som fulgtes af én stærk Vest-Syd-Vest Vind, førtes vi efter min Beregning omtrent fem hundrede Mil mod Øst, så at den ældste Matros ombord ikke kunde sige, hvor i Verden vi var. Vore Levnetsmidler holdt godt ud, vort Skib var stærkt og Sundhedstilstanden blandt Mandskabet god, men vi var i største Nod for Vand. Vi tænkte, det var bedre at holde ved den samme Kurs end at dreje af mod Nord, hvilket kunde have bragt os til de nordvestlige Dele af det store Tartari og ind i Nordishavet.

Den 16de Juni 1703 fik en Gut i Fokkemasten se Land24). Den lTde havde vi helt Sigte på Land, en 0 eller et Fastland (hvilket vidste vi ikke), på hvis Sydside var et lidet Næs, som ståk ud i Sjøen, og en Vik, som var altfor grund for et Skib på over hundrede Tons. Vi kastede Anker en Mil fra denne Vik, og vor Kaptejn sendte tolv af sine Mænd godt bevæbnede ud i Storbåden med Vandfade, for det Tilfælde at der var Vand at finde. Jeg; bad

' o

om at måtte følge med dem, for at jeg kunde få se Landet og muligvis gjøre Opdagelser. Da vi kom iland, så vi ingen Elv eller Kilde, heller ikke noget Spor til Indbyggere. Vore Mænd vandrede derfor langsmed Kysten for at finde noget ferskt Vand nær Sjøen,118

og jeg gik alene en halv Fjerdingvej til den anden Side, hvor jeg så, at Landet var ganske goldt og klippefuldt. Jeg begyndte nu at blive træt, og da jeg ikke så noget, som vakte min Ny sgj er righed, vendte jeg langsomt tilbage til Yiken. Da jeg fik fri Udsigt over Havet, så jeg, at vore Mænd allerede havde steget i Båden og roede, som om det gjaldt Livet, henimod Skibet. Jeg vilde netop til at råbe til dem, skjønt det havde været til liden Nytte, da jeg opdagede en uhyre Skikkelse, som gik så fort, han kunde, efter dem ud i Sjøen; han vadede til et lidet Stykke over Knæerne og tog vældige Skridt; men vore Mænd var en halv Mil forud for ham, og da Havet rundtomkring var fuldt af skarpe, spidse Klipper, kunde Uhyret ikke indhente dem. Dette hørte jeg siden; thi jeg vovede ikke at blive for at se Udfaldet på Æventyret, men løb så fort, jeg kunde, den samme Yej, jeg først havde gåt, og kløv så opefter en bråt Bakke, som gav mig en. Udsigt over Landet. Jeg fandt det helt opdyrket; men hvad som først overraskede mig, var Græssets Længde, som på disse Enge, der syntes at være bestemt til Høavl, var omtrent tyve Fod højt.

Jeg kom ind på en Landevej, thi det antog jeg den for* skjønt den kun tjente Indbyggerne til Gangsti gjennem en Bygager. Her spadserede jeg om i nogen Tid, men kunde kun se lidet på nogen af Siderne, da Indhøstningen forestod, og Kornet stod i det mindste firti Fod højt. Jeg brugte en Time om at gå til Enden af denne Ager, der var

indhegnet med et Gjærde, som i det mindste var hundrede og tyve Fod højt, og Træerne var så høje, at jeg ikke kunde gjøre nogen Beregning på deres Højde. Der var en Stet til at stige over fra denne Ager til den næste. Den havde fire Trin, og en Sten lå som øverste Trin. Det var mig umuligt at stige119

opefter denne Stet, da' hvert Trin var seks Fod højt og det øverste over tyve. Jeg prøvede på at finde en Åbning i Gjær det, da jeg så

en af Indbyggerne som nærmede sig til Stetten fra den næste Ager; han var af samme Størrelse som den, jeg havde set forfølge Båden. Han syntes at være så høj som et almindeligt Kirketårn og tog,120

såvidt jeg kunde skjønne, omtrent femten Alen i hvert Skridt. Jeg-blev yderlig slagen af Frygt og Bestyrtelse og løb hen i Kornet for at gjemme mig; der så jeg ham øverst på Stetten, fra hvilken han så sig tilbage til den nærmeste Ager tilhøjre, og jeg hørte ham råbe med en Stemme, som lød mange Gange stærkere end fra en Råbert; men Lyden var så langt oppe i Luften, at jeg virkelig først troede, det var Torden. Derefter kom der syv lignende Uhyrer henimod ham med Sigder i Hånden, og hver Sigd var så stor som seks Ljåer. Disse Mænd var ikke så velklædte som den første, hvis Tjenere eller Arbejdere de syntes at være; thi efter at han havde sagt nogle Ord, gik de ud på Ageren for at skjære Korn, netop hvor jeg lå. Jeg holdt mig i så lang Afstand fra dem som muligt, men måtte bevæge mig under store Vanskeligheder, thi Kornstråene stod undertiden kun en Fod fra hverandre, så at jeg med Nød og neppe kunde trykke mig ind imellem dem. Jeg kom dog frem på en Måde, indtil jeg nåede en Del af Ageren, hvor Kornet havde lagt sig efter Re^n og Vind. Her var det mig umuligt at komme et Skridt videre; thi Stråene havde viklet sig således om hinanden, at jeg ikke kunde krybe imellem dem, og Skjægget. paa de nedfaldne Aks var så skarpt og spidst, at det trængte ind i mit Kjød gjennem Klæderne. Nu hørte jeg Høstkarlene ikke mere end halvandet hundrede Alen bag mig. .Ganske medtaget af Anstrængelse og aldeles overvældet af Sorg og Fortvilelse lagde jeg mig ned mellem to Tejger og ønskede inderlig at få ende mine Dage der. Jeg sørgede over min forladte Enke og mine faderløse Børn. Jeg begræd min egen Dårskab og Egensindighed, som voldte, at jeg endelig skulde ud paa denne anden Rejse trods alle mine Venners og Pårørendes Advarsler. I denne frygtelige Sindsbevægelse kunde jeg ikke lade være at tænke påJeg frygtede for, at jeg med det næste Skridt skulde blive knust under hans Fod. Side 123.123

Lilleput, hvis Indbyggere anså mig for det største Under; hvor jeg kunde tage en kejserlig Flåde på Slæb med Hånden og udføre hine øvrige Bedrifter, hvilke vil omtales for evig i dette Riges Krøniker, medens Efterslægten næppe vil tro dem, skjønt de bevidnes af Millioner. Jeg overvejede, hvilken Ydmygelse det vilde blive for mig at se ligeså ubetydelig ud hos denne Nation som en ensom Lilleputer blandt os. Men jeg følte, at dette vilde blive min mindste Ulykke; thi da man har erfaret, at menneskelige Skabninger er vildere og grusommere i Forhold til sin Størrelse, hvad andet kunde jeg da vente end at blive til en Mundbid for den förste af disse vældige vilde, som traf til at få fat i mig? Filosoferne har utvilsomt Ret, når de fortæller os, at intet er lidet eller stort uden ved Sammenligning. Det kunde have behaget Skjæbnen at lade Lille-puterne træffe på en Nation, hvor Folket var ligeså lidet i Forhold til dem, som de selv var det til mig. Og hvem ved, om ikke denne overnaturlige Race af dodelige ligeledes kunde overtræffes i en eller anden fjerntliggende Del af Verden, som vi ikke har opdaget?

Forskræmt og forvirret som jeg var, kunde jeg ikke lade være at fortsætte med disse Betragtninger, da en af Høstkarlene nærmede sig på ti Alen fra den Fure, jeg lå i, og bragte mig til at skjælve for, at jeg med det. næste Skridt skulde blive knust under hans Fod eller hugges istykker af hans Sigd. Da han derfor var ifærd med at røre på sig, skreg jeg så højt som min Rædsel kunde drive det til, hvorefter Uhyret stansede, og efter at det en Stund havde set ned rundt omkring sig, opdagede det mig tilslut, hvor jeg lå. Han betænkte sig lidt med en Persons Forsigtighed, som prøver på at fange et lidet farligt Dyr således, at det ikke skal klore og bide ham, ligesom jeg selv ofte har gjort med en Væsel i England. Tilsidst124

vovede han at gribe mig bagfra om Livet med Tommel- og Pegefingeren og holdt mig på tre Alens Afstand fra sine Øjne for tydeligere at kunne betragte min Skikkelse. Jeg gjættede hans Mening,

o

og min gode Lykke indgav mig så megen Åndsnærværelse, at jeg besluttede ikke at stride imod på mindste Måde, mens han holdt mig oppe i Luften over seksti Fod fra Marken (skjønt han kneb mig fælt i Siderne), af Frygt for at jeg skulde glide ud mellem Fingrene på ham. Det eneste, jeg vovede, var at løfte mine Øjne op imod Solen og folde mine Hænder på en bønfaldende Måde, samt tale nogle Ord med ydmyg, bedrøvet Stemme, passende for den Stilling, jeg var i; thi jeg frygtede hvert Øjeblik for, at han vilde slænge mig i Bakken, ligesom vi gjør med de små modbydelige Dyr, vi har Lyst til at dræbe. Men min Lykkestjerne vilde, at han skulde finde Behag i min Stemme og mine Bevægelser, og han begyndte at betragte mig som en Kuriositet. Han undrede sig højlig over at høre mig udtale tydelige Ord, skjønt han ikke kunde forstå dem. Imidlertid var det mig ikke muligt at lade være at klage og fælde Tårer og vende Hovedet mod mine Sider for at give ham at forstå, hvor grusomt han klemte mig mellem sin Tommel- og Pegefinger. Det så ud til, at han forstod min Mening; thi han løftede op sit Frakkeskjød, lagde mig sagte ned i det og lob øjeblikkelig afsted med mig til sin Herre, som var en velholden Bonde og samme Mand, som jeg forst havde set på Ageren.

Da Bonden (som jeg kunde skjønne af deres Samtale) havde hort den Beretning om mig, som lians Tjener kunde give ham, tog han et Stykke af et lidet Strå, af Størrelse som en Spadser stok, med hvilket lian løftede op Skjøderne på min Frak, og det lod til, at han troede det var et Dække, Naturen havde givet mig. Han blæste125

Håret tilside på mig for bedre at få se mit Ansigt. Han kaldte sine Karle til sig og spurgte dem (som jeg fik vide senere), om de nogensinde havde set nogen liden Skabning på Ageren, som lignede mig. Han satte mig derefter sagte ned på alle fire; men jeg rejste mig straks op og gik langsomt op og ned for at lade disse Folk se, at jeg ikke havde .til Hensigt at romme min Kos. De satte sig alle i en Ring omkring mig for bedre at iagttage mine Bevægelser.

Jeg tog af mig Hatten og bukkede dybt for Bonden. Jeg faldt på Ivnæ, slog Ojnene op og loftede Hænderne i Vejret, idet jeg sagde nogle Ord så lydeligt som jeg kunde. Jeg trak en Pung med Guld-penge frem af Lommen og bod ham den. Han tog imod den i flade Hånden, og forte den tæt op til sine Øjne for at se, hvad det var, drejede den så flere Gange omkring med Spidsen af en Nål (som han tog ud af sit Ærme), men kunde ikke forstå, hvad det var. Da gjorde jeg et Tegn, at han skulde lægge Hånden på Jorden. Jeg-tog så Pungen, åbnede den og heldte alle Pengene ud i Hånden på ham. Der var seks spanske Guldmynter på fire Pistoler hver foruden tyve til tredive mindre Guldpenge. Jeg så at han vædede sin Lillefinger på Tungen og tog et af mine største Pengestykker op og derefter et til; men det syntes som om han var ganske uvidende om, hvad det var. Han gjorde Tegn til mig at jeg skulde putte de ni ned i Pungen igjen og Pungen ned i Lommen, hvilket jeg tænkte det var bedst at gjøre, efter at jeg flere Gange havde tilbudt ham dem.

Nu var Bonden blevet overbevist om, at jeg måtte være en fornuftig Skabning. Han talte ofte til mig; men Lyden af hans Stemme trængte gjennem mine Øren som Larmen af en Vandkværn, og dog var hans Ord ganske tydelige. Jeg svarede så hojt, jeg kunde i forskjellige Sprog, og han lagde ofte Oret så nær hen til mig som126

to Alen, men forgjæves-, vi kunde aldeles ikke forstå hinanden. Derefter lod han sine Tjenere gå til Arbejde igjen, tog sit Lommetørklæde ud af Lommen, brettede det sammen og bredte det over sin venstre Hånd, som han lagde flad på Jorden med den indvendige Side op, idet han gjorde Tegn til mig at jeg sladde stige op på den, hvilket var let gjort, da den ikke var mere end en Fod tyk. Jeg fandt det rigtigst at lyde, og da jeg var ræd for at falde ned, lagde jeg mig i min fulde Længde på Lommetørklædet, og med Resten af dette viklede han mig ind lige til Hovedet for større Sikkerheds Skyld og bar mig på denne Måde hjem til sit Hus. Der kaldte han på sin Kone og viste hende mig; men hun skreg og for tilbage, som Kvinderne i England gjør ved Synet af en Padde eller Kingel. Da hun imidlertid en Stund havde set på, hvordan jeg opførte mig, og hvor godt jeg forstod de Tegn, hendes Mand gjorde, var hun snart forsonet og blev efterhånden overmåde kjærlig mod mig.

Det var omtrent Kl. tolv på Dagen, og en Pige bar ind Middagsmaden. Det var én solid Ret (passende for en Landmands tarvelige Kåi-) i et Fad på omtrent fire og tyve Fod i Tvermål. Selskabet bestod af Bonden og hans Kone, tre Børn og en gammel Bedstemoder. Da de havde sat sig, stillede Bonden mig i nogen Afstand fra sig på Bordet, som var tredive Fod højt fra Gulvet. Jeg var gruelig ræd og holdt mig så langt borte fra Kanten, som jeg

kunde, af Frygt for at falde ned. Konen småhakkede lidt Kjød, smulede lidt Brod op på et Skjærcbræt og satte det for mig. Jeg bukkede dybt for hende, tog frem min Gaffel og Kniv og gav mig til at spise, hvilket skaffede dem stor Morskab. Konen sendte sin Pige efter et lidet Drammeglas, som holdt omtrent åtte Flasker og fyldte det med Drikke. Jeg tog det med Vanskelighed i begge Hænder og drak på den ærbo-127

digste Måde Fruens Skål, idet jeg sagde Ordene så højt, jeg kunde på Engelsk, hvilket fik Selskabet til at le så hjerteligt, at jeg næsten blev døv af Støjen. Drikken smagte som tynd Æblemost og var ikke ubehagelig. Derpå gjorde Herren Tegn til, at jeg skulde komme hen til den Side, hvor han skar for; men da jeg, medens jeg gik over Bordet, hele Tiden var meget forbauset, som den velvillige Læser let vil kunne forstå og undskylde, stupte jeg på Næsen, idet jeg snublede over en Brødskorpe, men jeg kom ikke til Skade. Jeg rejste mig straks op igjen, og da jeg mærkede, at det gjorde de gode Folk meget ondt, tog jeg min Hat (som jeg med god Levemåde holdt under Armen) og svingede den over Hovedet, mens jeg råbte tre Gange Hurra for at vise, at jeg ingen Skade havde lidt ved Faldet. Men idet jeg gik videre hen imod min Husbond (som jeg herefter vil kalde ham), tog hans yngste Søn, som sad liam nærmest, en liden

o

Skøjerfant på ti Ar, mig ved Benene og holdt mig så hojt op i Luften, at jeg skalv i hvert Lem; men Faderen tog mig hurtig fra ham og gav ham med det samme slig en Ørefig på det venstre Øre, at det skulde strakt en hel Ryttertrop af Europæere til Jorden, og befalede, at han skulde bringes bort fra Bordet. Men da jeg var ræd for, at Gutten kunde få et Horn i Siden til mig, og da jeg godt mindedes, livor ondskabsfulde alle Børn af Naturen er mod Spurve, Kaniner, Katunger og Hundehvalper, faldt jeg på Knæ, og idet jeg pegte på Gutten, sogte jeg, saa godt jeg kunde, at få min Husbond til at forstå, at jeg ønskede, at han skulde tilgive sin Søn. Faderen samtykkede, og Gutten tog atter sin Plads, hvorefter jeg gik hen til ham og kyssede lians Hånd, hvilken min Husbond greb og lod ham klappe mig med den.

Midt under Måltidet hoppede min Madmoders Kat op i Skjødet128

på hende. Jeg hørte en Støj hag mig ligesom af et Dusin Strompe-vævere i fuldt Arbejde, og da jeg vendte Hovedet om, opdagede jeg, at den kom af, at Katten spandt. Den så tre Gange så stor ud som en Okse, at dømme efter Udseendet af Hovedet og en af Labberne, mens Konen klappede den og gav den Mad. Det vilde Udtryk i dette Dyrs Ansigt bragte mig ganske ud af Fatning, skjønt jeg stod ved den fjerneste Ende af Bordet omtrent femti Fod borte, og skjønt min Madmoder holdt den fast af Frygt for, at den skulde gjøre et Sprang og gribe mig i sine Klor. Men der var dog ikke nogen Fare for det; thi Katten brydde sig ikke det ringeste om mig, da min Husbond satte mig i tre Alens Afstand fra den; og da jeg altid har hørt, og fundet det bekræftet ved Erfaring på mine Rejser, at når man flygter eller viser Frygt for et vildt Dyr, vil man sikkert bringe det til at forfølge eller angribe, besluttede jeg i dette kritiske Tilfælde ikke at vise noget Slags Ængstelse. Jeg gik fem til seks Gange uforfærdet lige forbi Kattens Hoved og kom den så nær som på en Alen, da trak den sig tilbage, som om den var lidt ræd for mig. Jeg havde mindre Frygt for Hundene, af hvilke der kom tre til fire ind i Værelset, som det almindelig sker hos Bønderne. En af dem var en Bulbider af Størrelse som fire Elefanter, og den anden en Mynde, som var noget større end Bulbideren, men ikke så svær.

Da Måltidet næsten var forbi, kom Barnepigen ind med et årsgammelt Barn på Armen; det opdagede mig straks og gav sig — efter Småbørns sædvanlige Måde at udtrykke sig, da det vilde have mig til Legetøj — til at skråle slig, at man kunde have hørt det fra London Bridge til Chelsea. Af bare moderlig Eftergivenhed tog Konen mig og holdt mig i Nærheden af Barnet, som straks greb mig om Livet og puttede mit Hoved ind i Munden; der brølede jeg så højt,129_

at Knegten blev ræd og slåp mig, og jeg havde ufejlbarlig brukket Halsen, havde ikke Moderen holdt Forklædet under mig. For at berolige den lille tog Barnepigen en Rangle, som var et Slags hult Ivar fyldt med store Stene og fæstet med et tykt Toug om Barnets Liv. Da hun så satte sig med Barnet og gav det Die for at berolige det, og jeg således kunde se hende nær ved, blev jeg ubehagelig berørt ved Synet af hendes grove, finnede og plettede Hud. Dette bragte mig til at tænke på vore engelske Damers hvide Hud, der forekommer os så vakker, fordi de er af

samme Størrelse som vi og Manglerne kun kan ses gjennem et Forstørrelsesglas, hvor vi af Erfaring ved, at den hvideste Hud bliver knudret, grov og af en styg Farve.

Jeg husker, at da jeg var i Lilleput, syntes jeg, at disse bitte små Folks Hudfarve var den skjønneste i Verden, og da jeg omtalte dette for en lærd Mand der, som var en fortrolig Ven af mig, sagde han, at mit Ansigt så meget lysere og glattere ud, når han betragtede mig nedenfra end når han så det på nærmere Hold, hver Gang jeg tog ham op i Hånden og førte ham tæt op til mig, hvilket han tilstod i Begyndelsen var et forfærdeligt Syn. Han sagde, at han opdagede store Huller i min Hud, at Hårene i mit Skjæg var ti Gange tykkere end Grisebørster, og at min Ansigtsfarve var en Blanding af modbydelige Farver, skjont jeg må tillade mig at sige om mig selv, at min Hud er så lys, som nogen i mit Fodeland og af mit eget Kjøn har den, og meget lidet solbrændt trods alle mine Rejser. På den anden Side fortalte han mig ofte, når vi snakkede om Damerne ved Kejserens Hof, at den ene havde Fregner, den anden en altfor stor Mund, den tredje for stor Næse; alt dette kunde jeg ikke skjelne noget af. Jeg indrømmer, at disse Bemærkninger ligger meget nær, dog kunde jeg ikke godt undlade dem, for at Læseren

17130

ikke skal tænke, at disse Uhyrer virkelig var vanskabte; thi jeg må vise dem den Retfærdighed at sige, at det er en vakker Folkerace, og i Særdeleshed forekom min Husbonds Ansigt mig velskabt, når jeg fra en Hojde af seksti Fod så på ham, og alligevel var han bare en Landmand.

Da Middagen var endt, gik min Husbond ud til sine Arbejdsfolk, og jeg kunde forstå af hans Stemme og Miner, at han gav sin Kone streng Befaling til at tage vare på mig. Jeg var meget træt og tilbøjelig til at sove, og da min Madmoder så det, lagde hun mig på sin egen Seng og dækkede over mig med et rent hvidt Lommetørklæde, som var større og grovere end Storsejlet på et Krigsskib.

Jeg sov omtrent i to Timer og drømte, at jeg var hjemme hos Kone og Børn, hvilket forhøjede min Sorg, da jeg vågnede og fandt mig alene i et uhyre stort Værelse, som var mellem to og tre hundrede Fod langt og over to hundrede Fod højt, og liggende i en tredive Fod bred Seng. Min Madmodor havde gåt ud for at se til sit Hus

v

og havde stængt mig inde. Sengen var åtte Alen over Gulvet. Mens jeg lå og overvejede, hvorledes jeg skulde komme ud af den, krøb to Rotter opefter Sengeomhænget og lob snusende frem og tilbage på Sengen. En af dem kom næsten lige hen til mit Ansigt, så at jeg forfærdet for op og drog mit Sværd for at forsvare mig. Disse skrækkelige Dyr var dristige nok til at angribe mig fra begge Sider, og en af dem lagde Forlabben op på min Krave; men heldigvis lik jeg rispet Bugen op på den, før den kunde tilføje mig noget ondt. Den faldt ned ved mine Fødder, og da den anden, så sin Kammerats Skjæbne, flygtede den, men ikke for jeg havde såret den i Ryggen så at Blodet randt af den. Efter denne Bedrift gik jeg sagte op og ned på Sengen for at puste ud og gjenvinde mit Mod. Disse DyrJeg for forfærdet op og drog mit Sværd for at forsvare mig. Side 130.133

var så store som en vældig Bulbider, men meget vildere og behændigere, så at om jeg havde taget af mig mit Sværd-Bælte, for jeg lagde mig til at sove, skulde jeg ufejlbarlig være blevet sønderrevet og fortæret. Jeg målte Halen på den døde Rotte og fandt, at den på en Tomme nær var tre Alen lang. Jeg kunde ikke bekvemme mig

o

til at slæbe Ådselet bort fra Sengen, hvor det endnu lå i sit Blod; jeg så, at der endnu var lidt Liv i det; men med et stærkt Hug over Nakken gjorde jeg det fuldstændig af med den.

Snart efter kom min Madmoder ind i Værelset, og da hun så, at jeg var ganske blodig, lob hun til og tog mig op i sin Hånd. Jeg pegede på den dode Rotte, smilede og gjorde andre Tegn til, at jeg var uskadt, noget hun blev overmåde glad over, og kaldte på Pigen, som måtte tage den døde Rotte bort med en Ildtang og kaste den ud af Vinduet. Derefter satte hun mig på Bordet, hvor jeg viste hende min blodige Kårde, og da jeg derefter havde tørket den af på mit Frakkeskjød, ståk jeg den i Skeden igjen.ANDET KAPITEL.

En Beskrivelse af Bondens Datter. — Forfatteren føres til et Marked og siden til Hovedstaden. —

Hans Rejse omtales nærmere.

in Madmoder havde en niårsgammel Datter med god Forstand for sin Alder, meget duelig med Nålen og flink til at klæde sin Dukke. Moderen og hun fik Dukke-vuggen redet op til mig henimod Aften. Vuggen blev sat ned i en liden Dragkist-skuffe og Skuflen blev sat på en Hænge-hylde af Frygt for Rotter. Dette var min Seng hele Tiden, mens jeg var hos disse Folk, skjønt den efterhånden blev bekvemmere, da jeg begyndte at lære deres Sprog og kunde få dem til at forstå mine Fornødenheder. Denne lille Pige var så behændig, at da jeg et Par Gange havde trukket mine Klæder af for hende, kunde hun klæde mig på og af, skjønt jeg aldrig gjorde hende den Umag, når lmn vilde lade mig gjøre det selv. Hun syede syv Skjorter og noget andet Undertøj til mig af det fineste Tøj som var at få, hvilket dog var grovere end Sækkelærred, og disse vaskede hun stadig for mig med sine egne Hænder. Hun var ligeledes min Lærerinde i Landets Sprog. Når jeg pegede på noget, sagde hun mig, hvad det hedte på hendes Sprog,135

så at jeg efter nogle Dage kunde bede om, hvad jeg havde Lyst på. Hun var meget godmodig og ikke over firti Fod høj; thi hun var liden for sin Alder. Hun gav mig Navnet Grildrig, hvilket Familjen optog og senere hele Landet.. Ordets Betydning er det samme som det latinske nanunculus, det italienske homunceletino og det engelske mannikin (Mandsling). Hende skylder jeg især, at jeg bevarede Livet i dette Land; vi skiltes aldrig fra hinanden, mens jeg var der, jeg kaldte hende min GlumdalcUtch eller „lille Plejerske", og jeg vilde gjøre mig skyldig i stor Utaknemmelighed, om jeg undlod at berømme hendes Omsorg og Hengivenhed for mig, hvilket jeg hjertelig ønsker, det måtte stå i min Magt at gjengjælde så, som hun fortjener

o

det, istedenfor at være den uskyldige, men ulykkelige Årsag til hendes Unåde, såsom jeg nu desværre har altfor megen Grund til at frygte for.

Det begyndte nu at blive bekjendt og omtalt i Egnen, at min Husbond havde fundet et underligt Dyr på Marken af en splacmucJe's Størrelse, men i enhver Henseende skabt som et Menneske, hvilket det også efterlignede i alle sine Handlinger; det syntes at tale sit eget lille Sprog, havde allerede lært flere Ord af deres, gik på to Ben, var tamt og fromt, kom, når man kaldte på det, gjorde hvad man bød det, havde de fineste Lemmer af Verden og en lysere Ansigtsfarve end en Adelsmands Datter på tre År. En anden Bonde, som boede tæt ved og var en fortrolig Ven af min Husbond, kom på Besøg ens Erende for at hore om denne Historie var sand. Jeg blev straks hentet og sat op på et Bord, hvor jeg gik omkring som de befalede mig, drog min Kårde, ståk den i Skeden igjen, bukkede for min Husbonds Gjæst, spurgte ham på hans eget Sprog om hvordan han havde det og ønskede ham velkommen, aldeles som min lille136

Plejerske havde lært mig det. Denne Mand, som var gammel og svagsynt, tog på sig sine Briller for bedre at se mig, noget jeg ikke kunde lade være at le hjertelig af; thi lians Øjne så ud som Fuldmånen, der skinnede ind igjennem to Yinduer i Værelset. Mine

o

Folk, som skjønte Årsagen til min Munterhed, tog Del i min Latter, noget den gamle Fyr var tåbelig nok til at blive vred og i dårligt Humor over. Han havde Ord for at være en stor Gnier, og til min Ulykke fortjente han det vel; thi han gav min Husbond det skammelige Råd at vise mig frem for Penge på en Markedsdag i den nærmeste By, som var en halv Times Ridetur, omtrent tre Mil fra vort Hus. Jeg forstod, at der var noget galt påfærde, da jeg så, at min Husbond og hans Ven hviskede så længe sammen og sommetider pegte på mig, og min Frygt bragte mig til at tro, at jeg kunde hore og forstå flere af deres Ord. Men næste Morgen fortalte min lille Plejerske Glumdalclitch mig hele Sagen, som hun havde luret ud af Moderen. Den stakkars Pige lagde mig op til sit Bryst og gav sig til at græde af Skam og Sorg. Hun var ræd for, at der kunde tilstøde mig noget ondt ved rå og simple Mennesker, som let kunde klemme mig ihjel eller bryde mine Lemmer af, når de tog mig i sin Hånd. Hun havde også bemærket, hvor beskeden jeg var af Naturen, hvor ømtålig jeg var for min Ære, og hvilken Skam det vilde være for mig at udstilles for Penge som et offentligt Skue for simple Folk. Hun sagde, at hendes Forældre havde

lovet, at Grildrig skulde tilhøre hende; men nu så hun, at de nok vilde behandle hende ligesom ifjor, da de lod som om de gav hende et Lam, og alligevel solgte de det til en Slagter, så snart det var blevet fedt. Hvad mig angår, kan jeg med Sandhed forsikre, at jeg var mindre urolig end min Plejerske. Jeg havde det levende Håb, som aldrig svigtede mig,137

at jeg en Dag skulde gjenvinde min Frihed; og med Hensyn til den Skam at blive fort omkring som et Vidunder da anså jeg mig som ganske fremmed i Landet og mente, at en slig Ulykke aldrig vilde

blive lagt, mig til Last, om jeg nogensinde skulde vende tilbage til

England. Kongen af Storbrittanien selv måtte jo have underkastet

sig den samme Plage, havde han været i samme Stilling som jeg.

18138

Efter sin Yens Råd bragte min Husbond mig næste Torvdag i en Æske til den nærliggende By og tog med sig sin lille Datter, min Plejerske, som fik sidde bagom ham på en Sadelpude. Æsken var stængt på alle Sider, men med en liden Dør, for at jeg kunde gå ind og ud, og med nogle få Borehuller for at slippe ind Luft. Pigen havde været omsorgsfuld nok til at lægge sin Dukkes stukne Sengetæppe derind, for at jeg kunde lægge mig på det. Jeg blev alligevel frygteligt rystet og væltet omkring på denne Tur, skjønt den kun varede en halv Time; thi Hesten tog omtrent firti Fod for hvert Trin og humpede slig, at Bevægelserne lignede et Skibs, når det løfter og sænker sig i en svær Storm, kun kom de langt tættere på hinanden. Yor Rejse var noget længere end fra London til St. Albans. Min Husbond steg af i et Værtshus, livor han plejede at tage ind, og efter at han havde rådført sig med Værten og gjort de nødvendige Forberedelser, lejede han en gruUrud eller Udråber for at be-kjendtgjøre over Staden, at der i den „grønne Ørn" blev forevist et underligt Dyr, mindre end en splacnuck (et omtrent seks Fod langt Dyr i dette Land, og meget fint skabt), og som i hvert Lem på sit Legeme lignede en menneskelig Skabning, kunde tale flere Ord og gjøre hundrede morsomme Kunster.

Jeg blev sat på et Bord i det største Værelse i Værtshuset; det var vel tre hundrede Fod i Firkant. Min lille Plejerske stod på en lav Skammel lige ved Bordet for at passe på mig og bestemme, hvad jeg skulde gjøre. For at undgå Trængsel vilde min Husbond kun tillade tredive 0111 Gangen at se på mig. Jeg gik omkring på Bordet, som Pigen befalede; hun spurgte mig 0111 sligt, som hun vidste, jeg-kunde forstå på deres Sprog, og jeg svarede så højt jeg kunde. Jeg-vendte mig flere Gange til Selskabet, bukkede høflig, bad dem væreJeg drog min Kårde og svang den på Fægtemesternes Vis i England. S. i4i.141

velkomne og brugte tiere andre Talemåder, jeg havde lært. Jeg togen Fingerbor fyldt med Drikke, hvilken Glumdalclitch havde givet mig til Bæger, og drak deres Skål. Jeg drog min Kårde og svang den på Fægtemesternes Vis i England. Min Plejerske gav mig et lidet Stykke af et Halmstrå, hvilket jeg brugte som et Spyd, da jeg havde lært Kunsten i min Ungdom. Man viste mig den Dag frem til tolv forskjellige Partier, og hver Gang var jeg nodt til at gjentage de samme Narrestreger, til jeg var halvdød af Træthed og Ærgrelse; thi de, som havde set mig, fortalte så mærkelige Ting, at Folk var færdige at bryde itu Dørene for at slippe ind. Min Husbond tillod for sin egen Fordels Skyld ingen anden end min Plejerske at røre mig, og for at forebygge Fare var der sat Bænker rundt om Bordet i så stor Afstand, at ingen kunde nå mig. En ondskabsfuld Skolegut sigtede rigtignok med en Hasselnød lige på mit Hoved og var meget nær ved at træffe mig; forøvrigt kom den med sådan Voldsomhed, at den ufejlbarlig skulde have knust min Hjerne; thi den var næsten ligeså stor som et lidet Græskar. Jeg havde alli gevel den Tilfredsstillelse at se, at den lille Krabat blev dygtig gjennempryglet og jaget ud af Værelset.

Min Husbond lod bekjendtgjøre offentlig, at han agtede at vise mig frem igjen næste Markedsdag, og imidlertid fik han et bekvemmere Befordringsmiddel istand til mig, hvilket han også havde al Grund til at gjöre; thi jeg var så træt af min förste Rejse og af at underholde Folk i åtte samfulde Timer, at jeg knap kunde stå på Benene eller sige et Ord. Det varede i det mindste tre Dage, inden jeg kom til Kræfter igjen, og jeg skulde ikke få nogen Hvile hjemme heller; thi alle fornemme Folk i fem og tredive Mils Omkreds, som havde hørt Rygte om mig, kom for at

se mig i min142

Herres eget Hus. Der kunde ikke være færre om Gangen end tredive med Koner og Børn (thr Landet er folkerigt); og min Husbond krævede Betaling som for et fuldt Værelse, når lian viste mig frem hjemme, 0111 det så kun var til en enkelt Familje, så at jeg 0111 Hverdagene havde meget liden Ro (undtagen Onsdagen, som er deres Helligdag), skjønt jeg ikke blev bragt til Byen.

Da min Husbond 1111 fandt, at jeg kunde blive ham en Indtægtskilde, besluttede han at fore mig omkring til Rigets vigtigste Stæder. Efterat han derfor havde anskaffet alt, hvad som trængtes til en lang Rejse og ordnet sine Sager hjemme, tog han Afsked med sin Hustru, og den 17de August 1703, omtrent to Måneder efter min Ankomst, gav vi os på Vejen til Hovedstaden, som ligger omtrent midt i Riget og omtrent 430 Mil fra vort Hjem. Min Husbond lod sin Datter Glumdalclitch sidde bagom sig på Hesten. Hun holdt mig på Skjødet i en Æske, som var bundet fast om Livet på hende. Pigen havde klædt den på alle Sider med det fineste Klæde, hun kunde få, og stoppet den godt ud i Bunden; hun havde sat sin Dukkeseng ned i den, havde forsynet mig med Linned og andre For-nodenheder og gjort alt så bekvemt, hun kunde. Vi havde ingen andre Ledsagere end en af Husets Gutter, som red bagefter os med Tojet.

Min Herres Plan var at vise mig frem i alle Byer undervejs og at gjøre Afstikkere på åtte til seksten Mil til Landsbyer eller Herregårde, hvor lian kunde vente sig Søgning." Vi tog små Dagsrejser, kun tyve til fem og tyve Mil 0111 Dagen; tlii for at spare mig klagede Glumdalclitch med Flid over, at hun var træt af at ride. På mit eget Ønske tog hun mig ofte frem af Æsken for at give mig frisk Luft og vise mig Egnen, men holdt mig altid fast ved et Ledebånd. Vi rejste over fem eller seks Floder, som alle143

var meget bredere og dybere end Nilen og Ganges, og der fandtes neppe nogen Bæk så smal som Themsen ved London-Bridge. Vi var ti Uger på Vejen, og jeg blev vist frem i atten store Byer foruden i mange Landsbyer og Privathuse.

Den 26de Oktober ankom vi til Hovedstaden, som på deres Sprog kaldtes Lorbrulgrud eller Verdens Stolthed. Min Husbond lejede Bopæl i Byens fornemste Gade ikke langt fra det kongelige Slot og slog op Plakater på sædvanlig Vis, i hvilke han beskrev min Person og mine Egenskaber. Han lejede et stort Værelse på tre til fire hundrede Fod. Han skaffede et Bord på seksti Fod i Gjennemsnit, på hvilket jeg skulde give mine Forestillinger, og satte et Stakit op tre Fod fra Randen, og ligeså mange Fod højt, for at hindre mig fra at falde udfor. Jeg blev ti Gange om Dagen vist frem til Undren og Fornøjelse for alle. Jeg kunde nu tale Sproget tålelig godt og forstod fuldkommen hvert Ord, de talte til mig. Desuden havde jeg-

lært deres Bogstaver og kunde endog oversætte en Sætning nu og da;

f

thi Glumdalelitch havde undervist mig, medens vi var hjemme, og når det faldt sig så under Rejsen. Hun havde en liden Bog i Lommen, som ikke var meget større end Sansons Atlas; det var en almindelig Lærebog, skrevet for unge Piger, og indeholdt en kort Fremstilling af deres Religion; af denne lærte hun mig Bogstaverne og forklarede Ordene.TREDJE KAPITEL.

Forfatteren sendes til Hoffet. — Dronningen kjøber ham af hans Husbond og viser ham til Kongen. — Han disputerer med Hans Majestæts store Videnskabsmænd. — En Bolig anvises Forfatteren ved Hoffet, — Han står højt i Dronningens Gunst. — Han forsvarer sit Fødelands Ære. — Hans Strid med Dronningens Dværg.

iltrods for min hærdede Natur gjorde dog de Besværligheder, jeg daglig måtte udstå, efter få Uger en stor Forandring i min Helbred. Jo mere min Husbond ' tjente på mig, desto umætteligere blev han. Jeg havde ganske tabt min Førlighed og så næsten ud som et Ben-rangel. Bonden så det, og da han deraf sluttede, at jeg snart måtte dø, besluttede han at drage så megen Nytte af mig, som han kunde. Mens han således overveiede og besluttede for sig selv, kom der en sar dr al 1 en Kammertjener fra Hoffet, som befalede, at min Husbond øjeblikkelig skulde fore mig did for at underholde Dronningen og hendes Damer. Nogle af disse havde allerede set mig og fortalt mærkelige Ting 0111 min Skjønhed, mit Væsen og min Forstand. Hendes Majestæt og de, som omgav

hende, var over al Måde henrykt over min Optræden. Jeg faldt på Knæ og bad om den Ære at få kysse hendes kejserlige Fod; men den nådige Fyrstinde rakte sin Lillefinger frem til mig (efter at jeg var sat op på Bordet), hvilken jeg omsluttede med begge mine Arme145

og forte Spidsen af den med den yderste Ærefrygt til mine Læber. Hun gjorde nogle almindelige Spörgsmål til mig om mit Land og mine Rejser, hvilket jeg besvarede så tydelig og med så få Ord som jeg kunde.

Hun spurgte, om jeg havde Lyst til at bo ved Hoffet. Jeg bukkede helt ned til Bordskiven og svarede underdanig, at jeg var min Husbonds Træl, men om jeg kunde råde over mig selv, vilde jeg være stolt

19146

af at kunne vie mit Liv til Hendes Majestæts Tjeneste.25) Derefter spurgte hun min Husbond, om han var villig til at sælge mig for en god Pris. Han, som var ræd for, at jeg kanske ikke havde en Måned at leve i, var villig nok til at skille sig af med mig og krævede tusen Guldstykker, som blev ham betalt på Stedet; hvert af dem var omtrent så stort som åtte hundrede Moidorer (en portugisisk Guldmynt); men når man ser hen til Forholdet mellem alle Ting i dette Land og i Europa og Guldets høje Pris hos dem, var dette knap en så stor Sum, som tusen Guineer i England. Jeg sagde da til Dronningen, at siden jeg nu var Ilendes Majestæts underdanigste Tjener og Undersåt, måtte jeg udbede mig den Gunst, at Glum-dalclitch, som altid havde passet mig med så megen Omsorg og Godhed, og som forstod det så godt, måtte tages i hendes Tjeneste og vedblive at være min Plejerske og Lærerinde. Hendes Majestæt gik ind på det og fik med Lethed Bondens Samtykke; han var glad nok ved at se sin Datter optaget ved Hoffet, og den stakkars Pige selv kunde ikke dølge sin Glæde. Min forrige Herre tog Afsked med mig og gik, idet han ytrede, at han havde skaffet mig en god Tjeneste, noget jeg ikke svarede et Ord til, men bukkede kun let for ham.

Dronningen mærkede min Kulde, og da Bonden var ude af

o 7 o

Værelset, spurgte hun mig om Grunden. Jeg dristede mig til at sige Ilendes Majestæt, at jeg ikke skyldte min forrige Herre anden Tak, end at han ikke havde knust Hovedet paa et stakkars uskadeligt Væsen, som de tilfældigvis fandt på hans Marker; denne Tak var rigelig betalt ved den Vinding, han havde havt ved at vise mig frem over det halve Rige, og ved den Pris, som han nu havde solgt mig for. Det Liv, jeg siden havde fort, var anstrængende nok tilHun tog mig i sin egen Hånd og bragte mig til Kongen. S.] 49.149

at dræbe et Dyr med ti Gange mere Styrke end min. Min Helbred var meget svækket ved det stadige Trælarbeide at skulle underholde

o o

Pøbelen hver Time på Dagen; og dersom min Husbond ikke havde været ræd for, at der var Fare for mit Liv, vilde Hendes Majestæt ikke have fåt så godt Kjøb. Men da jeg ikke nærede den ringeste Frygt for at blive ilde medhandlet under Værn af en så stor og god Herskerinde, Naturens Prydelse, Verdens Yndling, sine Undersåtters Lyst og Glæde, Skabningens Føniks, så håbede jeg også, at min forrige Herres Frygt skulde vise sig ugrundet; thi jeg kjendte allerede en åndelig Oplivelse under Indflydelsen af hendes allerhøjeste Nærværelse.

Dette var Summen af min Tale, som jeg holdt under mange Fejl mod Sproget og megen Stammen; den sidste Del var ganske formet efter den Stil, som er dette Folk egen, af hvilken Glumdalclitch lærte mig nogle Fraser, mens hun bar mig lien til Hoffet.

Dronningen, som viste megen Overbærenhed med min mangelfulde Tale, var dog forbauset over at finde så megen Forstand og sund Sands hos et så lidet Dyr. Hun tog mig i sin egen Hånd og bragte mig ind til Kongen, som havde trukket sig tilbage til sit Kabinet. Hans .Majestæt, en Fyrste med et meget alvorligt, strengt Udseende, blev ikke rigtig opmærksom på min Skikkelse ved første Syn og spurgte Dronningen koldt om, hvorlænge det var, siden hun var blevet glad i en splacnuck; thi han tog mig sandsynligvis for et sådant Dyr, da jeg lå på mit Bryst i Hendes Majestæts højre Hånd. Men denne Fyrstinde, som ejer uendelig megen Forstand og Lune, satte

mig sagte på mine Fødder ned på Skrivebordet og befalede mig at give Hans Majestæt en Beretning om mig selv, hvilket jeg med få Ord gjorde; og Glumdalclitch, som ventede i Doren til Kabinettet, og som blev sluppet ind, da hun ikke kunde holde ud, at jeg skulde150

være hende udaf Syne, bekræftede alt det, som havde sket fra min Ankomst til hendes Faders Hus.

Skjønt Kongen var ligeså lærd som nogen i hans Rige og var blevet holdt til filosofiske Studier og i Særdeleshed til Mathematik, troede han alligevel, da han nøjagtig iagttog min Skikkelse og så mig gå oprejst, før jeg begyndte at tale, at jeg måtte være et Urværk (hvilket har nået en stor Fuldkommenhed i dette Land), der var opfundet af en sindrig Mester. Men da han hørte min Stemme og fandt, at det jeg sagde var' ordnet og forstandigt, kunde han ikke skjule sin Forbauselse. Han var på ingen Måde tilfreds med min Fortælling om, hvorledes jeg kom til hans Rige, men troede det var en aftalt Historie mellem Glumdalclitch og hendes Fader, og at de havde lært mig en Regle for at opnå desto større Pris for mig. I denne Tanke gjorde han mig adskillige andre Spørgsmål og fik fremdeles fornuftige Svar; de var ikke ellers mangelfulde uden ved et fremmed Tonefald og et ufuldkomment Kjendskab til Sproget tilligemed nogle landlige Udtryk, som jeg havde lært i Bondens Hus, og som ikke passede til den slebne Tone ved et Hof.

Hans Majestæt sendte Bud efter tre store Videnskabsmænd, som havde sin ugentlige Opvartning efter dette Lands Skik. Efterat disse Herrer en Stund havde undersøgt min Skikkelse med megen Nøjagtighed, var de af forskjellig Mening angående mig. De var alle enige om, at jeg ikke kunde være skabt efter Naturens regelmæssige Love, da jeg ikke var skabt med den Egenskab at kunne værne Livet enten ved Hurtighed eller ved at klyve op i Trær eller ved at grave Huler i Jorden. De så på mine Tænder, som de undersøgte på det nøjeste, at jeg var et kjødædende Dyr; da imidlertid de fleste firføddede Dyr var mig overlegne i Styrke, og Markmus tilligemed nogle andre Dyr151

for rapfodede, kunde de ikke begribe, hvorledes jeg kunde være istand til at underholde mig selv, dersofn min Fode ikke var Snegler og andet Kryb, hvilket de med mange lærde Argumenter tilbod sig

at bevise, at det ikke kunde være. En af jdisse Kjendere syntes at tro, at jeg var et Embryo, eller for tidlig kommet til Verden; men denne Mening blev forkastet af de to andre, som bemærkede at mine152

Lemmer var fuldkomne og velskabte, og at jeg havde levet adskillige

o #

Ar, noget som tydelig kunde ses på mit Skjæg, hvis Rod de tydelig kunde se gjennem et Forstørrelsesglas. De vilde ikke henføre mig til Dværgene, da min Lidenhed ikke tilstedede nogen Sammenligning; thi Dronningens Dværg, som var den mindste, man nogensinde havde set i dette Rige, var næsten tredive Fod høj. Efter en lang Debat kom de til den enstemmige Slutning, at jeg kun var relplum scalcath, hvilket ordret fortolket er lusus naturæ (Naturens Leg), en Bestemmelse, som er nøjagtig overensstemmende med den nyere Filosofi i i Europa, hvis Bekjendere foragter den gamle Udflugt om skjulte Årsager, hvormed Aristoteles's Disciple forgjæves søgte at besmykke sin Uvidenhed, og har opfundet denne mærkelige Losning af alle Vanskeligheder til uudsigelig Fremme for den menneskelige Kundskab.

Efter denne afgjørende Slutning bad jeg indstændig, at man vilde lade mig tale nogle få Ord. Jeg henvendte mig til Kongen og forsikrede Hans Majestæt, at jeg kom fra et Land, som havde mange Millioner af begge Kjøn af min Størrelse, hvor Dyr, Træer og Huse stod i Forhold dertil, og hvor jeg følgelig kunde forsvare mig og finde mit Underhold på samme Måde som Hans Majestæts Undersåtter her, hvilket jeg anså for et fuldgodt Svar på disse Herrers Bevisførelse. De svarede kun med et foragteligt Smil på dette og sagde, at Bonden havde instrueret mig godt i min Lektie. Kongen, som havde langt bedre Forstand, lod sine lærde gå og sendte Bud efter Bonden, som heldigvis endnu ikke havde forladt Byen. Efterat Kongen derfor først havde forhørt ham i Enrum og derefter sammenført ham med mig og den unge Pige, begyndte Hans Majestæt at tro, at det dog muligens kunde være sandt, hvad vi fortalte ham. Han bad, at Dronningen skulde give Befaling til, at der blev sørget omhyggelig153

for mig, og han var af den Mening, at Glumdalclitch fremdeles

skulde have den Forretning at passe mig, da han så, at vi nærede

i

stor Hengivenhed for hinanden. En passende Bolig blev anvist hende ved Hoffet; der blev ansat et Slags Guvernante, som skulde tage sig af hendes Opdragelse, hun fik en Pige for at klæde sig og to andre Tjenestepiger for ringere Arbejde; men det blev overdraget hende udelukkende at sørge for mig. Dronningen befalede sin egen Snedker at han skulde gjøre en Æske, som kunde tjene mig til Sovekammer efter det Mønster, jeg og Glumdalclitch måtte blive enige om. Denne Mand var meget sindrig og havde efter tre Uger under min Ledelse fuldført et Værelse af Træ på seksten Fod i Firkant og tolv Fods Højde, med Skuvvinduer, en Dør og to Småkot ligesom et londonsk Sovekammer. Det Bræt, som dannede Loftet, var til at lofte op og ned ved to Gangjern, for at de kunde sætte ind en Seng fra Hendes Majestæts Sadelmager. Glumdalclitch tog den ud hver Dag for at lufte den, redte den med egne Hænder, satte den ind 0111 Aftenen og låsede til Taget over mig. En flink Håndværker, som havde Py for sin Smånethed, påtog sig at gjøre mig to Stole med Rygger og Indfatning af et Material, som ej var uligt Elfenben, og to Borde tilligemed et Skab til at lægge mine Ting i. Værelset var udstoppet på alle Sider, ligeledes Gulvet og Loftet, for at ingen Ulykke skulde hænde ved Uagtsomhed af dem, som bar mig, og for at dæmpe Heftigheden af Stød, når jeg kjørte. Jeg bad om Lås for min Dør for at hindre Rotter og Mus fra at komme ind. Efter flere Forsøg gjorde Smeden et Lås, som var det mindste, de nogentid havde set der i Landet; thi jeg har set et større på en Herremands Husdør i England. Jeg flk Nogelen gjemt i en af mine egne Lommer, da jeg

være ræd for, at Glumdalclitch kunde miste den. Dronningen lod lige-

20154

ledes sy mig Klæder af det tyndeste Silkestof, man kunde finde, hvilket ikke var meget tykkere end et engelsk Uldtæppe og meget besværligt, før jeg blev vant til det. Klæderne var- efter dette Riges Skik og Brug og lignede dels den persiske, dels den kinesiske Dragt; de ser meget alvorlige og sømmelige ud.

.Dronningen blev så glad i mit Selskab, at hun ikke kunde spise Middag uden mig. Der blev stillet et Bord op til mig ovenpå samme Bord, som Hendes Majestæt spiste ved, lige ved hendes venstre Albue, og jeg fik en Stol til at sidde på. Glumdalclitch stod på en Skammel ved Siden af for at hjælpe og sørge for mig. Jeg havde et fuldstændigt Sølv-Bordstel, Fade, Tallerkener og andet Tilbehør, som ikke var større i Forhold til Dronningens end det, jeg har set i en londonsk Legetøjbutik for Udstyr til en Dukkestue. Dette bar min lille Plejerske i en Sølvæske i sin Lomme, gav mig det, som jeg behøvede af det ved Måltiderne, og vaskede det altid selv. Ingen spiste Middag med Dronningen uden de to kongelige Prinsesser, den ældste

° ? r

seksten Ar gammel og den yngste på den Tid tretten Ar og en Måned. Hendes Majestæt lagde et lidet Stykke Kjød på min Tallerken, hvilket jeg selv skar for; det var da hendes Fornøjelse at se mig spise en miniature; thi Dronningen, som dog ikke havde nogen stærk Mave, tog ligeså meget i en eneste Mundfuld, som tolv engelske Bønder kunde spise i et Måltid, hvilket i nogen Tid var et modbydeligt Syn for mig. Hun knuste en Lærkevinge med Ben og alting mellem Tænderne, skjønt den var ni Gange større end på en fuldvoksen Kalkun, og tog et Stykke Brød i Munden af en Størrelse som to Tolvskillingsbrod. Hun drak af et Guldbæger mere end et Oksehoved i en Slurk. Hendes Kniv var to Gange så lang som en Sigd, sat ret ud fra Skaftet. Skeer, Gafler og andre Redskaber var alle i samme155

Forhold. Jeg mindes, at da Glumdalclitch for Morskabs Skyld bar mig ud for at se Hoffets Borde, hvor ti til tolv af disse vældige Knive og Gafler blev loftet op på én Gang, forekom det mig, at jeg aldrig for havde set et så frygteligt Syn.

Det er Skik hver Onsdag (der, som jeg for har fortalt, er deres Helligdag), at Kongen og Dronningen med sine Born af begge Kjøn spiser til Middag i Hans Majestæts Værelser. Jeg var nu blevet en stor Yndling hos Hans

Majestæt, og ved disse Lejligheder blev min lille Stol og mit Bord stillet på hans højre Side foran et af Saltkarrene. Denne Fyrste fandt Fornøjelse i at samtale med mig og vilde vide Besked om Sæder, Religion, Love, Regjering og videnskabelig Dannelse i Europa, noget jeg da gav ham så god Underretning om, som jeg kunde. Hans Opfatning var så klar og hans Dom så rigtig, at han gjorde meget kloge Betragninger og Bemærkninger til alt det, jeg sagde. Dog tilstår jeg, at da jeg var blevet noget for vidtløftig i at tale om mit eget elskede Fødeland, om vor Handel, vore Krige tilsjøs og tillands, om vore Splittelser i Kirken og Partier i Staten, var de forudfattede Meninger, som kom af hans Opdragelse, så store, at han ikke kunde lade være at tage mig i sin højre Hånd, og. idet han klappede mig sagte med den anden og faldt i en hjertelig Latter, spurgte han mig, om jeg var Whig eller Tory. Derefter vendte han sig til sin første Minister, som gjorde sin Opvartning bag hans Stol meel en hvid Stav af næsten samme Længde som Stormasten på et Krigsskib, og bemærkede, at menneskelig Storhed i Grunden var foragtelig, da den kunde efterabes af et så bitte lidet Insekt som jeg! „Og dog," tilføjede han, „tør jeg vædde på, at disse Væsener har sine Ærestitler og Udmærkelses-tegn; de får istand små Reeler og Huler, som de kakler Huse og156

Byer, de slår stort på i Klædedragt og Vogne; de elsker, de slås, de trætter, bedrager, forråder!" Og på denne Måde blev han ved, medens jeg gjentagne Gange blev rod og bleg af Harme over at hore vort ædle Land, Herskerinden i Kunster og Våbenfærd, Frankriges Svøbe, Fredsstifterinden i Europa, Sædet for Dyd, Gudsfrygt, Ære og Sandhed, hele Verdens Stolthed og Misundelse, så ringeagtende bedømt.

Men da jeg ikke var så stillet, at jeg kunde hævne Fornærmelser, kom jeg efter moden Overvejelse til at tvile på, om de havde fornærmet mig eller ikke; thi efterat jeg i flere Måneder havde vænnet mig til Synet og Omgangen med dette Folk og mærket, at hver Gjenstand, mit Blik mødte, var forholdsvis efter samme Størrelse, var den Gru, jeg forst havde kjendt ved Synet af deres mægtige Skikkelser, i den Grad svunden, at om jeg da havde fåt se et Selskab af engelske Damer og Herrer i sin Stas og Festdragt* spille sine forskjellige Roller på den mest belevne Måde, struttende, bukkende og pratende, vilde jeg sandt at sige være blevet stærkt fristet til at le ligeså meget af dem, som Kongen og lians Stormænd gjorde af mig. Heller ikke kunde jeg lade være at smile over mig selv, når Dronningen iblandt tog mig op i Hånden lige for et Spejl, hvor begge vore Personer viste sig i fuld Størrelse for mig på samme Tid. Der kunde ikke tænkes noget latterligere end Sammenligningen mellem os, så at jeg virkelig tog til at tro, at jeg selv var krympet sammen mange Grader under min sædvanlige Størrelse.

Ingenting ærgrede og krænkede mig så meget som Dronningens Dværg. Han havde en kortere Krop end de nogensinde havde set i det Land (thi jeg tror i Sandhed, at han ikke var fulde tredive Fod høj); men han blev så uforskammet, da han fik se et Væsen, somJeg hævnede mig på ham ved at kalde ham „Broder". S. 159.159

var så langt mindre end han selv, at han altid prøvede på at se storsnudet og morsk ud, når han gik forbi mig i Dronningens Forværelse, og jeg stod på et af Bordene og talte med Hoffets Herrer eller Damer. Han havde da altid et eller andet spydigt Ord i Munden om min Lidenhed. Jeg havde ikke anden Måde at hævne mig på ham end ved at kalde ham „Broder", ved at udfordre ham til Duel, og ved slige Vittigheder i Svar, som Hofpager plejer at fore i Munden. En Dag blev den lille ondskabsfulde Byttingen så sindt over noget, jeg sagde til ham ved Middagsbordet, at han steg op på Hendes Majestæts Stolkarm, greb mig om Livet, mens jeg sad uden at vente mig noget ondt, og slåp mig ned i en stor Sølvskål med Fløde, hvorefter han lob sin Vej, så fort han kunde. Jeg plumpede midt opi, og havde jeg ikke været en god Svømmer, kunde det have gåt mig ilde; thi Glumdalclitch var netop i det Ojeblik i den anden Ende af Værelset, og Dronningen blev så ræd, at hun savnede Åndsnærværelse til at hjælpe mig. Men min lille Plejerske skyndte sig til og hjalp mig op, efterat jeg havde slugt over en Pot Fløde. Jeg blev bragt tilsengs; dog havde jeg ingen anden Skade af det end Tabet af en Klædedragt, som blev ganske ødelagt. Dværgen fik dygtig Juling, og til yderligere Straf måtte han drikke ud den Skål med Fløde, han havde sluppet mig ned i. Han blev ikke heller taget til Nåde igjen, thi Dronningen gav ham snart efter bort til en Dame af høj Rang, så at jeg til min store Glæde aldrig så ham mere, thi jeg kunde ikke vide, hvor langt en så ondskabsfuld Knegt kunde have drevet sin Hævn.

Han havde engang for spillet mig en skammelig Streg, som fik Dronningen til at le, skjønt hun tillige var meget

ærgerlig og øjeblikkelig havde jaget ham bort, om jeg ikke havde været ædelmodig nok160

til at gå i Forbon for ham. Hendes Majestæt havde taget et Marv-ben på sin Tallerken, og efterat hun havde banket Marven ud, satte hun Benet igjen op og ned på Fadet, ligesom det havde stået før. Dværgen passede sit Snit, og mens Glumdalclitch gik hen til Skjænke-bordet, steg lian op på den Skammel, hun stod på for at tage Vare på mig ved Måltiderne, greb mig med begge sine Hænder, klemte Benene tæt sammen på mig og kilede dem ned i Marvbenet til ovenfor Midjen; der blev jeg da siddende fast en Stund og gjorde en højst latterlig Figur. Jeg tror, det varede en Minut, for nogen vidste, hvor det var blevet af mig; thi jepf fandt det under min Værdighed at skrige. Men da Fyrster sjelden får sin Mad varm, blev mine Ben ikke skoldede, kun mine Strømper og Bukser kom i en sørgelig Tilstand. Dværgen fik på min Forbon ingen anden Straf end en rigtig

i

Rundjuling.

Dronningen gjorde stadig Nar af mig, fordi jeg var så ræd, og spurgte mig ofte, om Folket i mit Land var ligeså store Rædharer som jeg. Anledningen var denne: Riget er meget plaget af Fluer om Sommeren, -og disse afskyelige Dyr, af hvilke hvert eneste var så stort som en Lærke, lod mig aldrig være i Fred under Måltidet, men plagede mig med sin uafladelige Summing og Surring 0111 Ørene på mig. De satte sig iblandt ned på min Mad og efterlod sig væmmelige Flækker, som var ganske synlige for mig 0111 end ikke for de indfødte i Landet, hvis store Synsredskabet' ikke var så skarpe som mine til at se mindre Gjenstande. Sommetider satte de sig på Næsen eller Panden, hvor de ståk mig ind i Kjødet, foruden at de lugtede ilde, og jeg kunde tydelig se det klæbrige Emne, som efter Naturforskernes Udsagn sætter dem istand til at gå under Loftet med Fødderne op. Jeg havde megen Møje med at værne mig imod disse afskyelige Dyr1(51

og- kunde ikke lade være at fare op, når (le floj lien i Ansigtet på mig. Det var Dværgens sædvanlige Skik at fange nogle af dem i Hånden, ligesom Skolegutterne gjør hos os, og så med engang slippe dem ud lige

under Næsen på mig for at skræmme mig og more Dronningen.

For at fri mig fandt jeg på at hugge dem tversover med min Kniv,

mens de Høj i Luften, og min Færdighed heri blev meget beundret.

21178

Jeg husker en Morgen, da Glumdalclitch havde sat mig i en Æske i et Vindu, som hun plejede at gjøre i godt Vejr, for at jeg kunde få frisk Luft (thi jeg turde ikke vove at lade Æsken hænge ud af Vinduet på en Spiger, som vi gjør med Bur i England), at da jeg havde lukket op et af mine Skuvvinduer og sat mig ned ved Bordet for at spise et Stykke Kage til Frokost, kom der mere end tyve. Hvepser, lokket til af Lugten, flyvende ind i Værelset og surrede værre end ligeså mange Sækkepiber. Nogle' af dem greb min Kage og førte den bort i Stykkevis; andre fløj omkring mit Hoved og Ansigt, forvirrede mig med sin Støj og satte mig i den største Skræk for sine Brodder. Jeg flk imidlertid Mod til at stå op og angribe dem i Luften med min Kårde. Jeg dræbte fire, men de øvrige fløj sin Vej, og jeg lukkede straks Vinduet. Disse Insekter var så store som Rapbøns. .Jeg drog ud Brodden af dem og fandt, at den var halvanden Tomme lang og så spids som en Synål. Jeg gjemte dem alle omhyggelig og har siden vist dem frem tilligemed andre Rariteter på forskjellige Steder i Europa. Da jeg kom tilbage til England, gav jeg tre af dem til Gresham College og beholdt selv den fjerde.FJERDE KAPITEL.

Beskrivelse af Landet. — Et Forslag til Rettelse af de nyere Landkarter. — Kongens Slot og en Beretning om Hovedstaden. — Forfatterens Måde at rejse på. — Det fornemste Tempel beskrives.

eg har nu i Sinde at give Læseren en kort

Beskrivelse af dette Land for såvidt som «

jeg rejste i det, hvilket ikke var mere end to tusen Mil rundt Lorbrulgrud, Landets Hovedstad; thi Dronningen, som jeg altid fulgte, rejste aldrig længere, når hun ledsagede Kongen på hans Udfærder og forblev der, indtil

Hans Majestæt vendte tilbage fra Tilsynet med sine Grænser. Hele Udstrækningen af denne Fyrstes Lande går op til omtrent seks tusen Mil i Længde og fra tre 'til fem tusen Mil i Bredde; efter dette kan jeg ikke andet end slutte, at vore Geografer i Europa er i en stor Vildfarelse, når de tror der ikke er andet end Hav mellem Japan og Kalifornien. Det- har altid været min Mening, at der måtte være en Ligevægt af Land for at veje op imod Tartariets store Fastland, derfor burde de rette på sine Landkarter ved at lægge dette store Stykke Land til de nordvestlige Dele af Amerika, noget jeg er rede at yde min Bistand til.

Kongeriget er en Halvø, som mod Nordost ender i en fem Mil høj Bjergkjæde, som næsten er uoverstigelig på Grund af Vulkanerne164

på dens Kam. Ingen af de lærde ved heller, hvad Slags dødelige som bor hinsides disse Bjerge, eller om de overhovedet er beboede. På de tre øvrige Sider omgives det af Havet. Der er ikke en eneste Sjøhavn i hele Kongeriget, og på de Steder ved Kysterne, hvor Floderne munder ud, er der så stærk Sjøgang, at man ikke tør vove sig ud med den mindste Båd, så at dette Folk er ganske udestængt fra Samkvem med den øvrige Verden. Men de store Floder er fulde af Fartøjer og har Rigdom på udmærket Fisk; thi de får . sjelden Fisk fra Havet, da den er af samme Størrelse som i Europa og følgelig ikke Fangsten værd. Heraf viser det sig noksom, at Naturen

alene har indskrænket sig til dette Fastland med Frembringelsen af

• *

Planter og Dyr af en så overordentlig Størrelse; Grundene dertil overlader jeg til Filosofernes Afgjørelse. De fanger imidlertid nu og da en Hval, som kan slynges hen imod deres Kyster, og den lavere Befolkning spiser den med Velbehag. Jeg har set nogle så store af disse Hvaler, at en Mand med Nød kunde bære en af dem' på sine Aksler, og sommetider bliver de som en Sjeldenhed bragt i Kurve til Lorbrulgrud. Jeg så en af dem på et Fad på Kongens Bord, og den blev anset, for en Sjeldenhed; men jeg kunde ikke se at han likte den, og jeg tror nok, at dens Størrelse vakte hans Modbydelighed, skjønt jeg har set en noget større på Grønland.

Landet er godt bebygget, thi det har en og femti større Stæder, næsten hundrede befæstede Kjøbstæder og en stor Mængde Landsbyer. For at tilfredsstille min nysgjerrige Læser kan det være tilstrækkeligt at beskrive Lorbrulgrud. Denne består af to næsten lige store Dele på liver sin Side af Floden, som løber gjennem den. Den har omtrent åtti tusen Huse og seks hundrede tusen Indbyggere. Den er tre glomglungs lang (omtrent 6 Mil) og halvtredje glomglungs bred,165

således-som jeg selvmålte den på det kongelige Kart, som var taget efter Kongens Befaling, og som blev lagt på Gulvet for min Skyld og i hele sin Udstrækning målte hundrede Fod. Jeg skridtede Gjennemsnittet og Omkredsen Uere Gange barbenet og målte det temmelig nøjagtig efter den opsatte Målestok.

Kongens Slot er ikke nogen regelmæssig Bygning, men en hel Klynge Bygninger af omtrent en Mils Omkreds; de fornemste Værelser er i Almindelighed to hundrede og firti Fod høje og forholdsvis brede og lange. Glumdalclitch og jeg havde vor egen Vogn, i hvilken hun ofte kjørte ud med sin Guvernante for at bese Byen eller gå i Butikker; jeg var altid med i min Æske, skjønt den unge Pige ofte på mit eget Ønske tog mig frem og holdt mig i Hånden, for at jeg bedre kunde tage Huse og Folk i Øjesyn, medens vi kjørte i Gaderne. Jeg beregnede, at vor Vogn omtrent var som en Firkant af Westminster Hall, dog langtfra så høj; men nøjagtig kan jeg ikke sige det. En Dag lod Guvernanten Kusken stanse foran flere Butikker, hvor. Tiggerne passede Lejligheden og flokkede sig om Vognen. De fremstillede et så grueligt Skue for mig, som et europæisk Øje neppe nogensinde har set. Der var en Kvinde med en Kræftskade, som var svulmet op til en umådelig Størrelse og fuld af Huller, blandt hvilke jeg kunde have krøbet ind i nogle og gjemt mig hel og holden. En Mand havde en Byld på Halsen, som var større end fem Uld-sække, og en anden havde et Par Træben, som var omtrent tyve Fod høje. Men det uhyggeligste af alt var Utøjet, som krøb på deres Klæder. Jeg kunde tydelig med bare Øjet se Lemmerne på dette Utøj meget bedre end på de europæiske Væsener af samme Slags gjennem et Mikroskop, og se deres Snuder, som de rodede omkring med som Svin. Det var de første, jeg så, og jeg skulde havt stor166

Lyst til at skjære op en af dem, om jeg havde havt passende Redskab til det (men jeg havde uheldigvis lagt sligt

efter mig på Skibet), skjønt Synet rigtignok var så væmmeligt, at det gav sig til at vende sig indeni mig ved det.

Foruden den store Æske, i hvilken jeg sædvanlig blev båret, lod Dronningen gjøre en anden til mig til Rejsebrug, tolv Fod i Firkant og ti Fod høj, da den første var noget for stor for Glumdalclitch's Knæ og tung at have i Vognen. Den blev arbejdet af den samme Håndværker efter mine egne Anordninger i et og alt. Denne Rejse-æske var en hel Firkant med et Vindue i Midten på tre af Siderne, og hvert Vindue var forsynet med Ståltrådgitter udvendig for at forebygge Ulykker på lange Rejser. På den fjerde Side, som ikke havde Vindue, var der fæstet to stærke Kramper, gjennem hvilke den, som bar mig, når jeg havde Lyst til at færdes til Hest, ståk en Læderrem, som han spændte om sit Liv. Dette blev altid betroet en alvorlig, pålidelig Tjener, hvem jeg kunde stole på, enten jeg så fulgte med Kongen og Dronningen på deres Rejser, eller havde Lyst til at komme ud i Haverne, eller vilde hilse på en fornem Dame eller Minister ved Hoffet, og Glumdalclitch da tilfældigvis kunde være upasselig; thi jeg begyndte snart at blive kjendt og agtet af de højeste Embedsmænd, formodentlig mere på Grund af Hendes Majestæts Yndest end for min egen Fortjeneste. Når jeg blev træt af Vognen på Rejser, spændte en ridende Tjener min Æske på sig og satte den på en Pude foran sig; der havde jeg fuld Udsigt over Landet på tre Sider fra mine Vinduer. I denne Rejseæske havde jeg en Feltseng og en Hængekøje, som hang ned fra Loftet, og to Stole og et Bord, som var skruet pent fast til Gulvet, for at de ikke skulde ramle overende ved Hestens eller Vognens Bevægelser. Da jeg havde lang Vane til167

Sjørejser, gjorde disse Bevægelser mig ikke nogen Ulempe, skjønt de ofte var meget voldsomme.

Når jeg fik Lyst til at rejse til Byen, skete det altid i min Rejseæske, som Glumdalcliteh holdt på Skjødet, siddende efter Landets Skik i en åben Bærestol, båret af fire Mand og fulgt af to andre Mænd i Dronningens Livrée. Folket, som ofte havde hort om mig, flokkede sig nysgjerrig om Bærestolen, og Pigen var så velvillig, at hun lod stanse og loftede mig op i Hånden, for at de bedre kunde se mig.

Jeg ønskede meget at se det fornemste Tempel og især Tårnet, som anses for det højeste i Riget. Altså bragte min Plejerske mig en Dag derhen. Men jeg siger rent ud, at jeg blev skuflet; thi Højden overstiger ikke tre tusen Fod fra Grunden og til den højeste Tinde, hvilket under Henseende til Forskjellen mellem disse Folks Størrelse og os i Europa ikke er stor Beundring værd og heller ikke (om jeg-husker ret) på nogen Måde kan sammenlignes med Tårnet i Salisbury. Men da jeg ikke vil nedsætte et Folk, som jeg hele mit Liv168

skal erkjende mig takskyldig mod, må det indrømmes, at hvad som end brister dette berømte Tårn i Højde, tager det rigelig igjen i Skjønhed og Styrke. Væggene er nemlig næsten hundrede Fod tykke og bygget af huggen Sten, af hvilke hver omtrent er firti Fod i Firkant, og de er på alle Sider prydet med Billedstøtter af Guder og Kejsere, udhugne i Marmor i overnaturlig Størrelse og opstillede i hver sin Fordybning i Muren. Jeg målte en Lillefinger, som var faldt ned fra en af disse Billedstøtter og fandt, at den var nøjagtig fire Fod og en Tomme lang. Glumdalclitch viklede den ind i sit Lommetørklæde og gjemte den i sin Lomme for at have den blandt sine øvrige Småsager, som hun var meget glad i, ligesom Børn på hendes Alder plejer at være.

Kongens Kjøkken er i Sandhed en ædel Bygning med hvælvet Tag og omkring seks hundrede Fod høj. Den store Kogeovn er ti Fod mindre ' i Gjennemsnit end Kuppelen på St. Paulskirken; jeg-målte denne med Flid efter min Hjemkomst. Men skulde jeg beskrive Stegeovnen, de vældige Gryder og Kjedler, de Kjødstykker, som blev vendt paa Spiddene, og mange andre Ting, skulde man kanske neppe tro mig; i det mindste vilde en streng Kritiker blive tilbojelig til at tro, at jeg overdrev lidt, hvilket man ofte mistænker rejsende for. For at undgå en sådan Dom, er jeg ræd for, at jeg har gåt altfor meget til den anden Yderlighed, og at, om Skildringen skulde blive oversat på det Sprog, som tales i Brobdingnag (dette er det almindelige Navn på Kongeriget), og sendt derover, vilde Kongen og hans Folk med Grund kunne klage over, at jeg havde gjort dem Uret ved en falsk og forringende Fremstilling.

Hans Majestæt holder sjelden mere end seks hundrede Heste i sine Stalde; de er i Almindelighed fra fire og femti til seksti Fod169

høje; men når han viser sig ved hojtidelige Lejligheder, bliver han

«

fulgt af en Borgergarde på fem hundrede Ryttere, og jeg syntes virkelig det var det prægtigste Syn, jeg nogentid havde set, indtil jeg fik se en Del af hans Ilær i Slagorden, noget jeg skal tale om ved en anden Lejlighed.

iiFEMTE KAPITEL.

Nogle Æventyr, som Forfatteren havde. — En Forbryders Henrettelse. — Forfatteren viser sin

Dygtighed i Sjøvæsenet.

eg kunde have levet meget lykkelig i dette Land, om ikke min Lidenhed havde udsat mig for flere latterlige og ubehagelige Plæn-delser. Nogle af disse vil jeg tage mig den Frihed at fortælle. Glumdalclitcli bar mig ofte i den mindste Æske ned i Hoffets Haver og kunde sommetider tage mig ud af den og holde mig i Hånden eller sætte mig ned for at gå omkring. Jeg husker, at forend Dværgen forlod Dronningen, fulgte han os en Dag ned i disse Haver; og da min Plejerske havde sat mig ned, og han og jeg var i Nærheden af nogle Dværgæbletræer, måtte jeg endelig udfolde mit Yid ved en tåbelig Hentydning til ham og Træerne, hvilket tilfældigvis passede på deres Sprog ligesom på vort. Da jeg derefter gik under et af disse Træer, passede den ondskabsfulde Knegt sit Snit og rystede det lige over mit Hoved, så et Dusin Æbler så store som en Tønde føg ned over Ørene på mig. Et ai* dem traf mig på Ryggen, idet jeg bøjede mig forover, og bragte mig til at falde på Næsen; men det gjorde mig ingen anden Skade, og Dværgen blev tilgivet på min Begjæring, fordi jeg selv havde givet Anledningen.171

En anden Gang lod Glumdalclitch mig blive på Grønsværet for at more mig, mens hun spadserede et Stykke derfra med sin Guvernante. Imidlertid kom der slig en heftig Hagelbyge, at jeg

straks blev slåt til Jorden af den, og mens jeg lå der, slog Hagelen mig så ubarmhjertig over hele Kroppen, som om man havde kastet Bold på mig. Jeg krøb på alle fire og fandt noget Værn ved at lægge172

mig fladt ned på Ansigtet i Læ af en Rad Timian, men jeg blev så morbanket fra Top til Tå, at jeg ikke kunde gå ud på ti Dage. Dette kan man heller ikke undres over, da Naturen i dette Land følger de samme Forhold i alle sine Virkninger, og et Hagelkorn her er næsten atten hundrede Gange så stort som i Europa, hvilket jeg kan bevidne af Erfaring, da jeg af Nysgjerrighed målte og vejede dem.

Men en farligere Hændelse traf mig i samme Have, da min lille Plejerske, som troede, at hun havde sat mig på et sikkert Sted (hvilket jeg ofte bad hende så indstændig om at gjöre, for at jeg kunde være alene med mine Tanker), og som havde ladet Æsken blive hjemme for at slippe den Umag at bære den, gik til en anden Del af Haven med sin Guvernante og nogle Småpiger af sit Bekjendtskab. Mens hun var så langt borte, at hun ikke kunde høre mig, kom en liden hvid Raphønsehund, som tilhørte en af Overgartnerne, og som tilfældigvis var sluppet ind i Haven, løbende hen til det Sted, hvor jeg lå. Hunden gik efter Tæften, kom lige hen til mig, tog mig i Munden og løb lige hen til sin Herre, logrede med Halen og lagde mig sagte ned på Jorden. Til al Lykke var den så godt oplært, at den bar mig mellem Tænderne uden at såre mig og endog uden at rive itu mine Klæder. Men den stakkars Gartner, som kjendte mig vel og havde stor Godhed for mig, blev overordentlig ræd. Han tog mig sagte op i begge Hænderne, og spurgte mig, hvorledes jeg havde det; men jeg var så forskræmt og så åndeløs, at jeg ikke kunde tale et Ord. Efter nogle Minutter kom jeg til mig selv igjen, og han bragte mig sikkert til min lille Plejerske, som nu havde vendt tilbage til det Sted, hvor hun havde forladt mig og var i den frygteligste Sjæleangst, da hun ikke så mig, og da jeg ikke svarede på hendes Råb. Hun skjændte dygtig på Gartneren forSmåfuglene syntes ikke at være det ringeste ræd for mig. 8. 175.175

Hunden; men Sagen blev neddysset og kom aldrig for Hoffets øren, da hun var ræd for Dronningens Vrede; og for min egen Del vilde det just ikke have gavnet mit By, at en slig Historie skulde kommet i Omlob.

Denne Hændelse gjorde, at Glumdalclitch bestemte sig til for Fremtiden aldrig mere at lade mig komme sig ud af Syne. Jeg havde længe været ræd for at hun skulde tage en sådan Beslutning og tiede derfor stille med nogle små Ulykkestilfælder, som skete, når jeg var overladt til mig selv. Engang svævede en Glente over Haven og slog ned på mig, og om jeg ikke uforfærdet havde draget min Kårde og løbet ind under et tæt Espalier, havde den sikkert

flojet bort med mig i sine Klør. En anden Gang gik jeg op til Toppen af et ny-opkastet Muldvarpskud og faldt ned i Hullet lige til Halsen. For at undskylde mig, fordi jeg havde ødelagt mine Klæder, måtte jeg da finde på en Nodlogn, som ikke er værd at mindes. Jeg brak ligeledes Smalbenet mod et Sneglehus, som jeg snublede over, medens jeg gik og tænkte på stakkars England.

Jeg kan ikke sige, enten det morede eller ærgrede mig mest, når jeg på disse ensomme Vandringer så, at Småfuglene ikke syntes at være det ringeste ræd for mig, men hoppede om en Alen fra mig for at lede efter Mark og anden Føde med samme Ligegyldighed og Sikkerhed, som om der slet ikke var noget levende Væsen nær dem. Jeg husker, at en Trost havde den Dristighed at snappe et Stykke Kage, som Glumdalclitch netop havde givet mig til Frokost, ud af Hånden på mig. Når jeg prøvede på at fange en af disse Fugle, vendte den sig kjækt imod mig og vilde hakke mig i Fingrene, som jeg ikke turde lade dem nå, og derefter gav de sig uden videre til at lede efter Mark og Snegler igjen ligesom før. Men en Dag togjeg en tyk Stok og kastede den med al min Magt efter en Sisik, som

i

jeg traf så godt, at jeg slog den til Jorden. Jeg greb den om Halsen med begge Hænder og]ob i Triumf med den hen til min Plejerske. Fuglen havde imidlertid kun været bedøvet, og da den kom til sig selv igjen, slog den mig så hårdt med Vingerne på begge Sider af Hovedet og Kroppen (skjønt jeg holdt den i Arms Længde fra mig, og dens Klør ikke kunde nå mig), at jeg tyve Gange tænkte på at lade den flyve. Men en af vore Tjenere kom mig snart til Hjælp; han vred Halsen om på Fuglen, og Dagen efter fik jeg den på Dronningens Befaling til Middag. Denne Sisik var, såvidt jeg mindes, noget større end en engelsk Svane.

Æresdamerne indbød ofte Glumdalcliteh til sig og bad hende tage mig med, for at de kunde få den Fornøjelse at se og røre ved mig. De klædte mig ofte af og trykkede mig op til sit Bryst, hvilket aldeles ikke var behageligt. Men hvad som plagede mig mest var, at de ikke tog nogensomhelst Notis af mig, når min Plejerske bragte mig på Besøg til dem, og at min Nærværelse ikke havde nogen Indflydelse på dem. De klædte sig af og på, mens jeg sad på deres Toiletbord, og Synet af deres grove Hud og tykke Hår og de Friheder, de tog sig, mens jeg var tilstede, hvilke jeg ikke nærmere vil gå ind på, fyldte mig med Afsky og Modbydelighed. Jeg bad derfor Glumdalcliteh indstændig om at finde på en Undskyldning for ikke at besøge dem26).

En Dag kom en ung Mand, som var en Brodersøn til min Plejerskes Guvernante, og opfordrede dem indtrængende til at se en Henrettelse. Det var en Morder, som havde dræbt en af denne Herres fortrolige bekjendte. Man overtalte Glumdalcliteh meget imod hendes Tilbøjelighed til at være med; thi hun havde af Naturen et ømt177

Hjerte. Hvad mig angår, så fristede Nysgjerrigheden mig til at se noget, som jeg formodede måtte være usædvanligt, skjønt jeg afskyede det Slags Skuespil. Forbryderen blev bundet til en Stol på et Skafot, som var oprejst for Anledningen, og lians Hoved blev afhugget i ét

o

Hug med et firti Fod langt Sværd. Årerne sprøjtede ud en så overordentlig Mængde Blod og så højt op i Luften, at de store Vandspring i Versailles ikke kan sammenlignes med det, sålænge det varede; og da Hovedet faldt ned på Skafottet, gjorde det slig Larm, at jeg for op, skjønt jeg stod mindst i en halv engelsk Mils Afstand.

Dronningen, som ofte hørte mig tale om mine Sjørejser og greb alle Lejligheder til at adsprede mig, når jeg var nedstemt, spurgte

o

mig, om jeg kunde bruge Sejl eller Are, og 0111 det ikke vilde være godt for min Helbred, at jeg roede lidt. Jeg svarede, at jeg forstod mig på begge Dele; thi skjønt min egentlige Bestilling var at være Kirurg eller Skibslæge, havde jeg dog ofte, når man var i Knibe, været nødt til at arbejde som simpel Matros. Men jeg kunde ikke indse, hvorledes dette kunde gå for sig i dette Land, hvor den mindste Færgebåd var ligeså stor som det største

Krigsskib hos os, og en Båd, som jeg kunde bygge, vilde aldrig kunne færdes på nogen af deres Floder. Hendes Majestæt sagde, at om jeg vilde gjøre Tegning til en Båd, skulde hendes egen Snedker bygge den, og hun vilde sørge for et Sted, hvor jeg kunde sejle. Manden var en flink Arbejder og havde efter min Anvisning på ti Dage fåt en Lystbåd færdig med fuld Takkelage; den kunde magelig rumme åtte Europæere. Da den var færdig, var Dronningen så glad, at hun lob med den ind til Kongen, som lod den med mig indeni sætte ned i et Fad fuldt med Vand for at gjøre en Prøvetur; men der havde jeg ikke Rum nok til at bruge

. o

mine to små Arer. Dronningen havde imidlertid allerede udtænkt en

23178

anden Plan. Hun lod Snedkeren gjöre et tre hundrede Fod langt Trug, som var femti Fod bredt og åtte Fod dybt; det blev omhyggelig smurt med Beg, for at det ikke skulde lække, og stillet på Gulvet langs med Væggen i et af de yderste Værelser- på Slottet. Det havde en Kran i den ene Ende for at Vandet kunde tappes ud, når det begyndte at blive skjæmt, og to Tjenere fyldte det med Lethed i en halv Time. Her roede jeg ofte for min egen Fornøjelse ligesom også for at more Dronningen og hendes Damer, som fandt det meget underholdende at iagttage min Dygtighed og Behændighed. Stundom satte jeg Sejl, og da havde jeg kun at styre, medens Damerne frembragte Vind for mig med sine Vifter, og når de var trætte, pustede nogle af deres Pager Vind i Sejlet, mens jeg viste min Kunst i at styre til Styrbord eller Bagbord efter Behag. Når jeg var færdig, bar Glumdalclitch altid Båden tilbage til sit Kammer igjen og hængte den op på en Spiger for at tørke.

Under disse Øvelser havde jeg en Hændelse, som nær havde kostet mig Livet. Da nemlig en af Pagerne havde sat Baden ned i Truget, løftede Glumdalcliteh's Guvernante mig med unødig Tjenstagtighed op for at sætte mig ned i Båden, men jeg gled ud mellem Fingrene på hende og vilde ufeilbarlig have styrtet ned på Gulvet fra en Højde af firti Fod, om jeg ikke på den heldigste Måde af Verden var blevet standset i Farten af en Nål, som sad i den gode Dames Forklæde. Nålens Hoved gik ind under Bukselinningen, og således hang jeg ved Midjen oppe i Luften, indtil Glumdalclitch skyndte sig til min Hjælp.

En anden Gang havde en af Tjenerne, hvis Forretning det var liver tredje Dag at fylde mit Trug med frisk Vand, været så skjødesløs at lade en uhyre Padde uforvarendes følge med frå Spandet. PaddenDamerne frembragte Vind for mig med sine Vifter. S. 178.181

lå gjemt, indtil jeg var kommet ned i Båden, men da den så et Sted, hvor den kunde hvile sig, klov den op og bragte Båden til at krænge så meget, at jeg måtte lægge mig med hele min Vægt på den anden Side for at den ikke skulde kantre. Da Padden var kommet ind i Båden, hoppede den i et Sæt over halve Bådslængden, derefter frem og tilbage over mit Hoved og smurte over mit Ansigt og mine Klæder med sit ækle Slim. Dens Størrelse gjorde, at den så ud som det mest vanskabte Dyr, man kan tænke sig. Jeg bad imidlertid Glumdalclitch, at jeg måtte få hjælpe mig selv imod den.

o

Jeg gav den nogle drøje Slag med en af mine Arer og tvang den endelig til at hoppe ud af Båden.

Men den største Fare, jeg udstod i dette Rige, kom dog fra en Abe, som tilhørte en af Kjokkenskriverne. Glumdalclitch havde stængt mig inde i sit Værelse, mens hun var borte på et Besøg eller i et Erende. Da Vejret var meget varmt, havde de ladet både Vinduet og Doren stå åben i min største Æske, i hvilken jeg sædvanlig boede, da den var stor og bekvem. Mens jeg sad i rolige Betragtninger ved mit Bord, horte jeg noget, som hoppede ind gjennem Kammervinduet og sprang omkring fra det ene Sted til det andet. Skjønt jeg blev temmelig skræmt, vovede jeg dog at se ud, men uden at rejse mig fra Stolen, og da fik jeg se, at det lystige Dyr hoppede muntert op og ned, indtil det tilslut kom hen til min Æske, som den syntes at betragte med stor Fornøjelse og Nysgjerrighed, idet den kigede ind af Døren og alle Vinduerne. Jeg trak mig tilbage til det fjerneste Hjørne i mit Værelse eller min Æske; men da Aben så ind fra alle Sider, blev jeg så ræd, at jeg ikke havde

Åndsnærværelse til at gjemme mig under Sengen, som jeg let kunde liave gjort. Efter at den i nogen Tid havde kiget, grint og "'gjort182

Ulyd, opdagede den mig tilslut, og idet den strakte en af Labberne ind gjennem Doren ligesom en Kat, når den leger med en Mus, fik den, skjønt jeg ofte byttede Plads for at undgå den, endelig fåt i

Skjødet på min Frak, som var meget tyk og stærk, da den var syet

af Silketøjet i dette Land, og drog mig ud. Den tog

højre Fremlab og holdt mig ligesom en Amme, når hun giver et183

Bara Die, netop som jeg engang så dette Slags Dyr gjöre med en Katunge i Europa, og da jeg provede at stride imod, klemte den mig så hårdt, at jeg mente det var klogest at give efter. Jeg har god Grund til at tro, at den holdt mig for en Unge af sin egen Art, da den ofte klappede mig på Kindet med sin anden Lab. Den blev afbrudt i denne Underholdning af en Støj ved Kammerdøren, som om nogen åbnede den; da sprang den pludselig hen til det Vindue, gjennem hvilket den var kommet ind, klov så opefter Tagrenderne, idet den gik med tre Ben og holdt mig med det fjerde, indtil den havde kløvet op på det Tag, som var nærmest vort eget. Jeg horte at Glumdalclitch satte i et Skrig, idet den drog afsted med mig. Den stakkars Pige var næsten fra sine Sanser; hele den Del af Slottet var i fuldt Oprør; Tjenerne lob efter Stiger; Aben blev set af flere hundrede Personer nedenfor, mens den sad på Monnet, holdt mig i en af sine Forlabber som et Barn og madede mig med den anden, idet den proppede ind i Munden på mig noget Mad, som den havde klemt ud af en af sine Kindposer, og daskede mig, når jeg ikke vilde spise. Pøbelen, som stod nedenunder kunde ikke lade være at le, og jeg synes, at den ikke med Rette kan dadles for det, thi Synet var uden Tvil latterligt nok for alle undtagen for mig selv. Nogle af Folket kastede Sten i Vejret i det Håb at få jaget Abekatten ned; men dette blev strengelig forbudt, thi ellers havde de rimeligvis knust Skallen på mig.

Stigerne blev nu sat op, og flere Mænd steg opefter dem. Da Aben så dette, og at den næsten var omringet, slåp den mig ned på en af Mønnepanderne, da den ikke kunde komme fort nok afsted på tre Ben, og tog så Flugten. Her sad jeg i nogen Tid over syv hundrede Alen fra Jorden og ventede hvert Øjeblik at blive blæst ned af184

Yinden eller at blive svimmel og tumle Hals over Hoved ned fra Mønnet til Tagskjægget; men en brav ung Fyr, en af min Plejerskes Tjenere, kløv op, stoppede mig ned i en af sine Bukselommer og bragte mig velbeholden ned.

Jeg var næsten kvalt af det væmmelige Tøjeri, Abekatten havde stoppet ned i Halsen på mig; men min kjære lille Plejerske fik det ud af Munden igjen ved Hjælp af en liden Synål, hvorefter jeg fik Opkastelse, og dette lettede mig betydelig. Dog var jeg så mat og læmster i Siderne af dette afskyelige Dyrs Krystninger, at jeg var nødt til at holde Sengen i fjorten Dage. Kongen, Dronningen og hele Hoffet sendte hver Dag Bud for at spørge til mit befindende, og Hendes Majestæt gjorde mig flere Besøg under min Sygdom. Abekatten blev dræbt og en Befaling udstedt om, at noget sådant Dyr ikke måtte holdes på Slottet.

Da jeg gjorde min Opvartning hos Kongen efter min Helbredelse for at takke ham for hans Nådesbevisninger, morede han sig med at drille mig en god Del med dette Æventyr. Han spurgte mig, hvad jeg tænkte og grundede på, mens jeg lå i Abekattens Fang; om jeg likte den Mad, den gav mig, og hvorledes den gav mig den, samt om den friske Luft på Taget havde øget min Madlyst. Han ønskede at vide, hvad jeg i et lignende Tilfælde vilde have gjort i mit eget Land. Jeg fortalte Hans Majestæt, at vi ikke havde Aber i Europa, undtagen nogle, som blev ført hjem som en Mærkværdighed fra andre Lande, og de var så små, at jeg kunde hamle op med en Tylvt af dem, om de angreb mig. Hvad det uhyre Dyr angik, med hvilket jeg nylig var kommet i Berørelse (det var vistnok så stort som en Elefant), vilde jeg rimeligvis have tilføjet det et så alvorligt Sår med mit Sværd (her satte jeg et morsk Ansigt op og slog med185

Hånden på Hæftet, mens jeg talte), da det ståk Labben ind i mit Værelse, at det vilde have været glad ved at kunne trække den ud igjen fortere, end den var kommet ind, om jeg ikke havde været for ræd i Øjeblikket til at tænke så langt. Dette sagde jeg med fast Stemme som en, der havde Mistanke om, at man kunde tvile på liians

Mod. Min Tale gjorde imidlertid ingen anden Virkning end at de satte i en høj Latter, som al den Respekt, Hans Majestæt indgjod sine Omgivelser, ikke kunde holde" tilbage. Dette bragte mig til at tænke på, hvor fåfængt det er for en Mand at prove på at indlægge sig Ære blandt Folk, som står udenfor al Slags Lighed eller Sammenligning med ham. Og dog har jeg meget ofte havt Anledning til at drage Slutninger fra denne min egen Opførsel, siden jeg kom hjem til England; der vover en liden foragtelig Stymper uden ringeste Krav på Byrd, Personlighed, Vid eller sund Forstand at betragte Rigets Stormænd med vigtige Miner og at stille sig på samme Fod med dem.

Jeg gav hver Dag Hoffet Stof til en latterlig Historie, og skjønt Glumdalclitch var overmåde glad i mig, var hun slu nok til at fortælle Dronningen liver Gang jeg havde gjort en dum Streg, som hun troede kunde more Hendes Majestæt. Pigen havde været upasselig; hendes Guvernante tog hende derfor ud på en Times Kjøretur i omtrent fem Mils Vej fra Byen for at få frisk Luft. De steg ud af Vognen ved en liden Gangsti, som gik over en Mark, og Glumdalclitch satte min Rejseæske ned, hvorefter jeg gik ud og spadserede. På Stien lå en Kokage, og jeg skulde da endelig prøve, hvad jeg duede til, og hoppe over den. Jeg tog et Sprang, men det var for kort, og der stod jeg midt opi til Knæerne. Jeg vadede med nogen Vanskelighed igjennem, og en af Tjenerne tørkede mig så ren, lian

24186

kunde, med sit Lommetørklæde, for jeg var afskylig' tilsølet; og min Plejerske stængte mig inde i min Æske, til vi kom hjem. Dronningen fik snart vide, hvad som havde hændt, og Tjenerne sørgede for, at det blev spredt ud over hele Hoffet, så at Spøgen i nogle Dage blev drevet på min Bekostning.SJETTE KAPITEL.

Forfatteren finder på adskillige Ting for at more Kongen og Dronningen. — Han viser sin musikalske Dygtighed. — Kongen spørger ham ud om Forholdene i England, hvilke Forfatteren meddeler ham. — Kongens Bemærkninger derover.

eg- var tilstede ved Kongens Påklædning et Par Gange 0111 Ugen og havde ofte set ham under Barberens Behandling, hvilket rigtignok i Begyndelsen var forfærdeligt at se på; thi Ragekniven var næsten to Gange så lang som en Ljå. Efter Landets Skik lod Hans Majestæt sig kun rage to Gange om Ugen. Jeg fik en Gang overtalt Barberen til at give mig noget af Sæbevandet eller Skummet; af dette plukkede jeg ud firti til femti af de tykkeste Hårstubber. Derefter tog jeg et Stykke fint Træ, telgjede det til som Ryggen af en Kam og gjorde flere Huller i den i lige Afstand fra hinanden med den mindste Nål, jeg kunde få lånt hos Glumdalclitch. Jeg fæstede Stubberne så kunstigt, idet jeg skrabede og spidsede dem til i Enderne med min Kniv, at jeg fik mig en meget tålelig Kam. Dette var en velkommen Hjælp, da min egen havde så mange Tænder brukket ud, at den var næsten ubrugelig, og jeg kjendte heller ikke nogen Håndværker der i Landet, som var så flink og hændig, at han kunde gjøre mig en ny.188

Dette minder mig også om en Fornøjelse, med hvilken jeg fordrev mangen ledig Time. Jeg bad- Dronningens Kammerjomfru om at gjemme for mig det Hår, som Hendes Majestæt kjæmmede af sig; jeg fik således med Tiden en god Del sådant. Jeg rådførte mig. da med min Ven Snedkeren, som havde fåt Befaling en Gans; for alle

7 o o

til at udfore små Arbejder for mig, og lod ham gjøre to Stole, som ikke var større end dem, jeg havde i min Æske, og bore små Huller med en fin Syl rundt om de Dele, jeg havde bestemt til Ryg og Sæder; gjennem disse Huller flettede jeg de stærkeste Hår, jeg kunde finde, på samme Måde som på Rorstole i England. Da de var færdige, gav jeg dem til Hendes Majestæt, som stillede dem op i sit Skab og viste dem frem som Kuriositeter, og- de vakte også alles Forundring,

7 o o O"

som så dem. Dronningen vilde, at jeg skulde sætte mig på en af disse Stole; men jeg afslog det på det bestemteste og forsikrede hende, at jeg heller vilde do tusen Gange, end lade den mindst agtede Del af mit Legeme berøre disse uskatterlige Hår, som engang havde prydet Hendes Majestæts Hoved. Af samme Hår gjorde jeg (som altid har havt Sans for Håndarbejder) også en liden Pengepung, omtrent fem Fod lang, med "Begyndelsesbogstaverne

til Hendes Majestæts Navn i Guid, og den gav jeg med Dronningens Tilladelse til Glumdalclitch. For at sige Sandheden, så var den mere til at se på end til Nytte, da den ikke var stærk nok til at bære Tyngden af de større Mynter, og derfor bar hun heller ikke andet i den end sligt Småtteri, som Småpiger er glade i.

Kongen, som holdt meget af Musik, havde ofte Konserter ved Hoffet; til disse bar man mig undertiden hen og satte mig i min Æske på et Bord for at høre på dem; men Larmen var så stærk, at jeg neppe kunde skjelne Tonerne. Jeg er vis på, at alle Trommer189

og Trompeter i den kongelige Iiær ikke vilde lyde nær så stærkt om de end trommede og blæste på engang lige ind i Øret på En Jeg havde for Vane at lade dem sætte min Æske så langt hort fn

Spillemændene som mulig. Når jeg så lukkede Dør og Vinduer på den og trak Gardinerne tæt sammen, så fandt jeg deres Musik ikke ubehagelig.

o &190

Som Barn havde jeg lært at spille lidt på Klaver. Glumdalclitch havde et sådant på sit Værelse, og en Musiklærer kom to Gange om Ugen for at undervise hende. Jeg kaldte det et Klaver, fordi det nogenlunde lignede dette - Instrument og blev spillet omtrent på samme Måde. Jeg fik det Indfald, at jeg vilde spille en engelsk Melodi på dette Instrument for Kongen og Dronningen; men det så ud »til at blive overmåde vanskeligt; thi Klaveret var næsten seksti Fod langt og hver Tangent næsten en halv Alen bred, så at jeg ikke kunde række mere end fem Tangenter med udstrakte Arme, og der udfordredes et godt, kraftigt Slag med min knyttede Næve for at trykke dem ned, hvilket vilde været et både trættende og unyttigt Arbejde. Da fandt jeg på følgende Fremgangsmåde. Jeg gjorde to runde Stokke, så store som almindelige Kjæpper; de var tykkere i den ene Ende end i den anden, og jeg klædte de tykkeste Ender med Museskind for ikke hverken at ødelægge Tangenterne, når jeg slog på dem, eller forstyrre Lyden. Foran Klaveret blev der stillet en Bænk omtrent fire Fod nedenfor Tangenterne, og jeg blev sat på Bænken. Jeg løb frem og tilbage på den så fort jeg kunde, slog på de rigtige Tangenter med mine to Stokke og spillede således en lystig Dans til Deres Majestæters store Fornøjelse; men det var den voldsomste Legemsøvelse, jeg nogentid har været ude for, og dog kunde jeg ikke komme til at slå mere end seksten Tangenter, følgelig heller ikke spille Bas og Diskant på samme Tid ligesom andre Kunstnere, og dette var til stor Skade for min Udførelse.

Kongen var, som jeg forhen har bemærket, en Mand med ypperlig Forstand; han krævede jævnlig, at de skulde hente mig i min Æske og sætte mig på Bordet i hans Kabinet. Han bad mig da tage en af mine Stole ud af Æsken og sætte mig oppe på Taget af Æskeni-t < • rj| •

Det var den voldsomste Legemsøvelse jeg nogentid har været ude for. S. 190,193

omtrent tre Alen fra ham. På den Måde kom jeg omtrent i lige Linje med hans Ansigt. Således førte jeg adskillige Samtaler med ham. En Dag tog jeg mig den Frihed at sige Hans Majestæt, at den Ringeagt, han viste for Europa og den øvrige Verden, ikke syntes

* o

at stemme overens med de udmærkede Åndsevner, han rådede over;

at Forstanden ikke voksede med Legemets Omfang; tvertimod var det

<

en Erfaring i vort Land, at de højeste Personer sædvanlig havde fåt mindst Forstand; at iblandt andre levende Væsener Bier og Myrer havde Ord for at vise meget mere Driftighed, Kunst og Klogskab end mange større Arter; og at så ubetydelig jeg end kunde synes, håbede jeg dog, at jeg skulde opleve den Dag, da jeg kunde vise Hans Majestæt en betydelig Tjeneste. Kongen hørte opmærksom på mig og begyndte at nære en langt højere Mening om mig end for. Han bad mig give sig så nøjagtig Besked om den engelske Regjering, som jeg kunde; thi hvor meget Fyrsterne end i Almindelighed hylder sine egne Skikke (han skjønte nemlig af mine Udtalelser, at det var

så med andre Monarker), vilde han gjerne hore om alt, hvad som kunde fortjene at efterlignes.

Forestil dig da, min velvillige Læser, hvor ofte jeg kunde have ønsket mig en Demosthenes's eller Ciceros Tunge for at være istand til at berømme mit eget kjære Jødelands Fortjenester i et Sprog, som svarede til dets Hæder og Lykke!

Jeg begyndte min Tale med at underrette Hans Majestæt om, at vort Herredømme strakte sig over to Øer, som udgjorde tre mægtige Kongeriger under én Konge, foruden vore Kolonier i Amerika. Jeg dvælede længe ved vor frugtbare Jordbund og vort milde Klima. Derefter udbredte jeg mig over Sammensætningen af det engelske Parlament, tildels bestående af en ophøjet Samling ved Navn Over-

»

huset, hvilket omfattede Personer af den ædleste Byrd og med det ældste og mest udstrakte Arvegods. Jeg beskrev den overordentlige Omsorg, med hvilken deres Opdragelse i Kundskaber og Våbenbrug altid blev ledet for at gjøre dem duelige til at blive både Kongens og Rigets Rådgivere, til at tage Del i Lovgivningen, til at blive Medlemmer af Højesteret, hvis Doni man ikke kunde appellere, og til at være rede til altid at optage Kampen for sin Fyrste og sit Land ved sin Tapperhed, Troskab og ædle Væsen. Disse var Rigets Pryd og Støtte, værdige Efterfølgere af højt berømte Forfædre, hvis Ære havde været dem Belønning for deres Dyder, fra hvilke Efterkommere aldrig nogensinde havde vanslægtet. Med disse forenede sig flere hellige Personer som en Del af Forsamlingen under Titel af Biskopper, hvis særskilte Opgave det var at drage Omsorg for Religionen og for dem, som underviser Folket i denne. Disse blev udsøgt og fremdraget blandt hele Folket af Fyrsten og hans viseste Rådgivere, og de blev taget blandt dem af Præsteskabet, som mest havde udmærket sig ved et helligt Levnet og dyb Lærdom, dem som i Sandhed var Gejstlighedens og Folkets åndelige Fædre.

Jeg fortalte, at den anden Del af Parlamentet bestod af en Forsamling, som kaldtes I rnderhuset, hvis Medlemmer alle var selvstændige Mænd, frit valgte og kårede af Folket selv på Grund af sin store Duelighed og Fædrelandssind; de skulde repræsentere hele Nationen. Disse to Samfund dannede den mest ophøjede Forsamling i Europa, hvilken i Forening med Fyrsten bestemmer hele Lovgivningen.

Derefter gik jeg over til Domstolene, over hvilke Dommerne, disse ærværdige Vismænd og Lovfortolkere, havde Forsæde for at afgjøre Menneskers omtvistede Ejendomme og Ret ligesom også for at straffe Lasten og beskytte Uskyldigheden. Jeg omtalte vore195

__ §

Finansers kloge Forvaltning, vore Stridskræfters Tapperhed og Bedrifter tillands og tilvands. Jeg beregnede vor Folkemængde ved. at udregne, hvormange Miljoner der kunde være af hver Religionssekt eller hvert politisk Parti iblandt os. Jeg glemte ikke engang vore Idrætter og anden Tidsfordriv eller nogen anden Omstændighed, som jeg tænkte kunde være til Ære for mit Land. Jeg sluttede det hele med en kort historisk Fremstilling af Ting og Begivenheder i England fra

o

omtrent hundrede Ar tilbage27)'

Denne Samtale var ikke færdig før efter fem Audienser, som varede flere Timer hver, og Kongen hørte med stor Opmærksomhed på alt, idet han jævnlig skrev ned, hvad jeg havde talt, og tillige optegnede de Spørgsmål, han agtede at gjøre mig.

Da jeg var kommet til Ende meel disse lange Taler, gjennemgik Hans Majestæt i en sjette Audiens sine Optegnelser og fremsatte en Mængde Tvil, Spørgsmål og Indvendinger imod hver enkelt Artikel. Han spurgte, hvilke Midler som brugtes til at uddanne vore unge adeliges Sjæls- og Legemsevner, og med hvad Slags Beskjæftigelser de sædvanlig tilbragte den förste og modtageligste Del af sit Liv; hvilke Forholdsregler som blev

taget for at fylde Pladsen i hin Forsamling, når en adelig Familie døde ud; hvilke Egenskaber var nødvendige hos dem, som skulde udnævnes til nyt Medlem af Overhuset; om det nogensinde var Tilfældet, at en Fyrstes Lune, en Pengesum til en Hofdame eller Førsteminister, eller en Plan om at støtte et Parti mod den almene Interesse kunde være Bevæggrunde til sådanne Forfremmelser; hvor megen Kundskab disse Herrer havde til sit Lands Love, og hvorledes de opnåede den i den Grad, at de i sidste Instans kunde afgjøre sine Medborgeres Ejendomsret; om de vel altid var så fri for Gjerrighed, Partiskhed eller Trang, at Bestik-212

keise eller andre uredelige Hensyn aldrig kunde finde Sted iblandt dem; om disse hellige Lorder, jeg omtalte, altid hævedes til denne Rang på Grund af sine Kundskaber i Religionssager og sin rene Vandel; 0111 de aldrig havde føjet sig efter Tiderne, mens de endnu var almindelige Præster eller trælbundne, usle Huspræster hos Adelsmænd, hvis Meninger de tjenstivrig blev ved at følge, efterat de var blevet optaget i hin Forsamling?

Derefter ønskede han at få vide, hvilke Kneb som anvendtes ved Valget af dem, jeg kaldte Medlemmer af Underhuset; 0111 en fremmed med spækket Pung ikke kunde formå de lavere Vælgere til at vælge ham fremfor sin egen Husbonde eller den indflydelsesrigeste Mand i Egnen; hvoraf det kom, at Folk med Arold og Magt vilde blive valgt ind i denne Forsamling, hvilket jeg indrømmede var et stort Bryderi og en stor Udgift og ofte til deres Familjers Ruin, og dette uden nogen Løn eller Alderdomsunderhold; dette så nemlig ud som en så overdreven Grad af Dyd og patriotisk Sindelag, at Hans Majestæt syntes at tvile om Muligheden af, at det altid var oprigtig ment. Han ønskede også at få vide, om disse nidkjære Herrer kunde se noget Syn til at blive godtgjort for den Byrde og det Bryderi, de var underkastet, ved at opofre Statens Vel for en svag, fordærvet Fyrstes Hensigter i Ledtog med et samvittighedsløst Statsråd. Han mangedoblede sine Spörgsmål og frittede mig ud på det fuldstændigste om hver enkelt Del i denne Sag, idet han fremførte utallige Spörgsmål og Indvendinger, som jeg ikke holder det for klogt eller passende at gjentage her.

Med Hensyn til det, jeg sagde 0111 vore Domstole, ønskede Hans

N -

Majestæt tilfredsstillende Oplysning i flere Punkter; dette kunde jeg såmeget lettere gjøre, som jeg engang før næsten var blevet ruineret197

ved en lang Proces, hvor jeg måtte bære Omkostningerne. Han spurgte om, hvor lang Tid man i Almindelighed brugte til at skifte mellem Eet og Uret, og hvor store Omkostningerne var; om Advokater og Talere havde Lov til at forsvare i Sager, som vitterlig var uretfærdige, skammelige eller frihedsfiendtlige; om man kunde sige, at Meningsforskiel i religiøse eller politiske Sager havde nogen Tyngde i Eetfærdighedens Vægtskål? Om disse Rettens Forsvarere var oplært i de almindelige Begler for Retsindighed og Billighed eller kun i Bygdeskikke, Landsskikke og Vaner; om de eller Dommerne havde nogen Del i Forfattelsen af de Love, som de tilegnede sig Frihed til at tolke og forklare efter eget Tykke; om de nogensinde til forskjellige Tider havde talt for og imod den samme Sag og anført tidligere Tilfælder for at bevise modsatte Meninger? Om det var en rig eller fattig Samfundsklasse; om de tog imod nogen Pengebelønning for at føre en Sag eller give sit Råd? Og i Særdeleshed, om de nogensinde blev optaget som Medlemmer af Underhuset?

Derefter gik han los på Styrelsen af vore Finanser og sagde, at han troede, min Hukommelse havde svigtet mig, da jeg regnede vore Skatter til omtrent fem eller seks Miljoner om Året, og da jeg så nævnte Udgifterne, fandt.han, at de iblandt steg til mere end det dobbelte; thi de Optegnelser, han havde gjort, var meget nøjagtige i dette Stykke, fordi, som han sagde, han håbede at kunne drage Nytte af Kundskaber om vor Fremgangsmåde, og han kunde ikke have taget fejl i sine Beregninger. Men om det var sandt, som jeg havde fortalt ham, så var det liam fremdeles uforklarligt, hvorledes et Rige kunde leve over Evne ligesom en Privatmand. Plan spurgte mig, hvem vore Fordringshavere var, og hvorfra vi fik Penge til at betale dem? Han undrede sig over at høre mig tale om sådanne byrde-198

fulde og kostbare Krige; vi måtte'vist være et trættekjært Folk eller bo blandt dårlige Naboer, og vore Generaler måtte sikkert være rigere end vore Konger. Han spurgte, hvad vi havde at gjøre udenfor vore egne Øer, uden når

det gjaldt Handel eller Forbund eller at forsvare vore Kyster med vor Flåde? Fremfor alt var han forundret over at høre mig tale om en lønnet stående Hær midt i Fredstider og hos et frit Folk. Han sagde, at om vi styredes med vort eget Samtykke gjennem en Repræsentation, kunde han ikke skjønne, hvem vi var ræd for, eller hvem vi skulde kjæmpe imod, og han vilde høre min Mening, om en Privatmands Hus ikke blev bedre forsvaret af ham selv, hans Børn og Familje, end af en halv Tylvt Slyngler, som man på måfå havde rapset sammen på Gaderne for en usel Løn, og som kunde tjene hundrede Gange mere ved at skjære Halsen over på de andre.

Han lo af min underlige Regnemåde (som det behagede ham at kalde det) at udregne vor Folkemængde efter et Tal, jeg tog, på vore forskjellige religiøse og politiske Partier. Han sagde, at lian ikke kunde se nogen Grund, hvorfor de, der hylde Meninger, som er skadelige for Almenheden, skulde være nødt til at ændre dem eller ikke være nødt til at dølge dem. Og ligesom det var tyrannisk af enhver Regjering at fordre det förste, så var det Svaghed ikke at påbyde det sidste; thi det må være en Mand tilladt at have Gift i sine egne Gjemmer, men ikke at sælge den som en Hjertestyrkning.

Han bemærkede, at jeg havde omtalt Spil blandt vor Adelstands Adspredelser; han bad om at få vide, i hvilken Alder man begyndte med denne Underholdning, og når den blev lagt tilside; hvor meget den tog af deres Tid, 0111 der nogentid blev spillet så højt, at det gjaldt deres Formue; 0111 dårlige, lastefulde Folk ikke ved sin Behæn-„Min lille Ven Grildrig, du har holdt en højst beundringsværdig Lovtale over dit Føde.and". S. aoi.201

dighed i Kunsten kunde skaffe sig store Rigdomme og iblandt gjøre sig selve vore Adelsmænd afhængige, vænne dem ved dårligt Selskab, aldeles tilintetgjøre deres Ands Forædling og gjennem de Tab, de led, tvinge dem til at lære og udøve den samme skjændige Kunst på andre.

Han var rent fortabt over den historiske Oversigt, jeg gav ham

o

over vore Forhold i det seneste Århundrede, og påstod, at det kun var en Række af Sammensværgelser, Opror, Mord, Blodbad, Revolutioner, Forvisninger, — de allerværste Følger, som Gjerrighed, Partier, Hykleri, Troløshed, Grusomhed, Raseri, Galskab, Had, Avind, Begjærlighed, Ondskab og Ærgjærrighed kunde frembringe.

Under en ny Audiens gjorde Hans Majestæt sig den Ulejlighed at gjennemgå Hovedindholdet af alt, hvad jeg havde sagt; han sammenlignede sine Spørgsmål med de Svar, jeg havde givet, og derefter tog han mig op i sin Hånd, klappede mig venlig og tiltalte mig med disse Ord, som jeg aldrig skal glemme, ligeså lidt som den Måde, han sagde det på: „Min lille Yen Grildrig, du har holdt en højst beundringsværdig Lovtale over dit Fødeland; du har klarlig bevist, at Uvidenhed, Magelighed og Laster er de Egenskaber, som betegner en Lovgiver; at Lovene bedst forklares, fortolkes og bruges af dem, i hvis Interesse det ligger at vrænge, forvirre og omgå dem. Jeg ser hos Eder enkelte Træk af en Forfatning, som i sin oprindelige Form kunde være blevet god; men disse er halvt udslettede og det øvrige ganske nedsølet og plettet af Korruption. Af alt, hvad du har sagt, fremgår det, at der slet ikke kræves nogen Fuldkommenhed til Erhvervelsen af nogensomhelst Stilling blandt Eder, langt mindre, at Menneskene adles på Grund af sine Dyder, at Præster forfremmes for sin Gudsfrygt og Lærdom, Soldater for sin Opførsel og Tapperhed, Dommere for sin Ærlighed, Rådsherrer for sin Fædrelands-

26

%202

kjærlighed eller Advokater for sin Visdom. Hvad dig angår", vedblev Kongen, „som har tilbragt Størstedelen af dit Liv med at rejse, er jeg tilbøjelig til at tro, at du hidtil kan have undgåt mange af dit Lands Laster. Men efter hvad jeg kan dømme af din egen Fortælling og de Svar, som jeg med megen Møje har vredet og pint ud af dig, kan jeg ikke andet end slutte, at Massen af dine Landsmænd må være den skadeligste Race af et lidet afskyligt Kryb, som Naturen nogensinde tillod at krybe på Jordens Overflade".SYVENDE KAPITEL.

Forfatterens Fædrelandskærlighed. — Han gjør Kongen et meget fordelagtigt Tilbud, som afvises. — Kongens

store Uvidenhed i Politik. — Lærdommen i Landet er meget ufuldkommen og begrænset. — Lovene og de militære Anliggender. — Partier i Staten.

oget andet end en høj Grad af Sandheds-kjærlighed kunde ikke have hindret mig i at tie med denne Del af min Historie. Det var forgjæves, at jeg tilkjendegav min Vrede; den blev kun gjort til Latter, og jeg var nødt til at forblive tålmodig og stille, mens mit elskede Fødeland blev så fornærmelig behandlet. Jeg; er

O o

ligeså hjertens bedrovet, som nogen af mine Læsere kan være det, over at der kunde blive Tale om noget sligt; men denne Fyrste var tilfældigvis så nysgjerrig, og han spurgte mig ud om hver liden Omstændighed, så det hverken kunde være overensstemmende med Taknemmelighed eller med god Levemåde at afslå at give ham de Forklaringer, jeg kunde. Så meget må jeg dog tillade mig at sige til mit Selvforsvar, at jeg nokså slu undgik mange af hans Spørgsmål og gav enhver Sag en langt gunstigere Vending, end den strenge Sandhed medførte; thi jeg har altid havt den rosværdi ge Partiskhed for mit eget Land, som Dionysius fra Halicarnassus med så stor Het204

anbefaler en Historieskriver; jeg dulgte altid min politiske Moders Svagheder og Skrøbeligheder og stillede hendes Dyder og Skjønheder i det fordelagtigste Lys. Dette var min oprigtige Bestræbelse i de mange Samtaler, som jeg havde med denne Monark, skjønt det desværre løb uheldig af med det.

Imidlertid må man højlig undskylde en Konge, som lever ganske udestængt fra den øvrige Verden, og som derfor må være ganske ubekjendt med de fremherskende Sæder og Skikke hos andre Nationer. Mangelen på sådan Kundskab vil altid afføde mange Fordomme og en vis trang Tankeretning, som vi og de mere civiliserede Lande i Europa er ganske fri for. Det vilde også være meget hårdt, om en så fjerntboende Fyrstes Ideer om Dyd og Last skulde sættes som Rettesnor for hele Menneskeslægten.

For at bekræfte, hvad jeg her har sagt, og for at vise de sørgelige Virkninger af en indskrænket Uddannelse, vil jeg her anføre en Begivenhed, som neppe vil vinde Tiltro. I det Håb at indsmigre mig endnu mere i Hans Majestæts Yndest, fortalte jeg ham om en

o

Opfindelse, som blev opdaget for tre til fire Århundreder siden, nemlig om et vist Pulver af den Beskaffenhed, at om den mindste Gnist faldt ned i en Hob af det, vilde det hele blive tændt i et Øjeblik, om det end var så stort som et Bjerg, og bringe det alt-sammen til at flyve op i Luften med større Støj og Larm end af Tordenen. Jeg sagde, at en passende Del af dette Pulver lagt ned i et Messing- eller Jernrør kunde drive en Jern- eller Blykugle afsted med så stor Kraft og Hastighed, at ingenting var istand til at modstå den. At de største Kugler, som således blev affyret, ikke alene kunde dræbe hele Rækker af en Hær med engang, men slå de stærkeste Mure overende; de kunde bringe Skibe med tusen Mauds205

Besætning til at synke ned på Havsens Bund, og når de var lænket sammen med en Jernlænke, kunde de fælde Master og Rig, klove mange hundrede Legemer midt over og lægge alt omkring sig ode. At vi ofte stoppede dette Pulver ind i store hule Jernkugler og ved Hjælp af en Maskine fyrede dem af imod den By, vi belejrede; de rev da op Gadestenene, knuste Husene, sprang og sendte Splinter til alle Kanter, og slog ud Hjernen på alle dem, som var i Nærheden. Jeg kjendte Bestanddelene af dette Pulver meget noje; de var billige og let tilgjængelige. Jeg forstod Måden at blande dem på og kunde vise hans Arbejdere, hvorledes de skulde gjöre Rorene i en Størrelse, som passede til alle andre Ting i Hans Majestæts Rige, og det største behøvede ikke at være mere end hundrede Fod langt. Tyve eller tredive af disse Ror, ladede med en passende Del Krudt og Kugler, vilde odelægge Murene på den stærkeste By i hans Rige i nogle få Timer eller lægge hele Hovedstaden øde, om den nogensinde skulde vove at sætte sig op imod hans uindskrænkede Herredømme. Dette, tilbod jeg i Underdanighed Hans Majestæt som et lidet Tegn på min Taknemmelighed for alle de Beviser, jeg havde modtaget, på hans kongelige Yndest og Beskyttelse.

Kongen blev slagen af Gru ved den Beskrivelse, jeg havde givet af disse frygtelige Maskiner og over det Forsfag,

jeg havde gjort. Han undrede sig over, at et så ubetydeligt og lavt Ivryb som jeg (dette var hans Ord) kunde nære så umenneskelige Tanker og være så fortrolig med dem, at jeg syntes ganske uberørt af alle de blodige og hærj ende Skuespil, jeg havde skildret som de almindelige Virkninger af disse Ødelæggelsesmaskiner, hvilke han sagde, at en

o

ond And, en Fiende af Menneskeheden, forst måtte have opfundet. Med Hensyn til sig selv forsikrede han, at skjønt ingenting kunde206

glæde ham så meget som nye Opdagelser i Kunsten eller i Naturen, vilde han dog heller tabe sit halve Eige end være Medvider i en sådan Hemmelighed, hvilken han derfor befalede mig aldrig mere at

nævne, såfremt jeg havde mit Liv kjært.

\

En mærkelig Følge af trange Grundsætninger og Kortsynthed! En Fyrste, i Besiddelse af enhver Egenskab, som kan vække Ærefrygt, Agtelse og Hengivenhed; med skarp Forstand, stor Visdom og dyb Lærdom; begavet med herlige Talenter og næsten tilbedt af sit Folk, han skulde af overdrevne Betænkeligheder, om hvilke vi ikke kan danne os noget Begreb i Europa, lade slippe ud af Hænderne på sig en sådan Anledning, som vilde have gjort ham til uindskrænket Herre over sit Folks Liv, Frihed og Ejendomme28). Dette siger jeg heller ikke for at nedsætte denne fortræffelige Konges mange Dyder; jeg er mig bevidst, at hans Karakter vil blive agtet meget ringere hos en engelsk Læser på Grund af dette; men jeg betragter denne Mangel som en Følge af Folkets Uvidenhed, da det hidtil ikke har gjort Politiken til Videnskab, som så mange skarpe Hoveder i Europa har gjort. Jeg husker nemlig meget godt en Dag under en Samtale med Kongen, da jeg tilfældigvis kom til at omtale, at der var skrevet flere tusen Bøger hos os om Regjeringskunsten, at det (stik imod min Hensigt) gav ham en meget lav Mening om vor Forstand. Han forsikrede, at han både afskyede og foragtede alle Forstillelser, Kneb og Rænker såvel hos en Fyrste som hos en Minister. Han forstod ikke, hvad jeg mente med Statshemmeligheder, hvor der ikke var Spørgsmål om en Fiende eller en rivaliserende Nation. Han gav Regjeringskunsten meget trange Grænser og betegnede den som almindelig sund Forstand, Retfærdighed og Mildhed, hurtig Afgjørelse i civile og kriminelle Sager tilligemed nogle andre iøjnefaldende207

Punkter, som det ikke er værdt at gå nærmere ind på. Han tilkjendegav også som sin Mening, at den, der kunde bringe to Kornaks eller to Græsstrå til at gro i en Jordbund, hvor der fur kun groede ét, gjorde sig mere fortjent af Menneskeheden og gjorde sit Land større Nytte end hele Flokken af Politikere tilsammen.

Dette Folks Lærdom er meget mangelfuld; den består kun i Sædelære, Historie, Digtekunst og Mathematik, som man må ind-rømme, at de står meget højt i. Den sidstnævnte Videnskab anvendes dog udelukkende til det, som kan være til Nytte i Livet, til Forbedring i Agerdyrkningen eller i Håndværk, så at den hos os vilde blive agtet ringe. Med Hensyn til Begreber, som Idé, Entitet, Abstraktion, Transcendental og lignende, så var jeg aldrig istand til at få plugget den mindste Forestilling om det ind i deres Hoved.

Ingen Lov i dette Land må i Antal Ord overstige Antallet af Bogstaverne i deres Alfabet, som kun har to og tyve; men få Love har alligevel så mange Ord. De er affattede i de tydeligste og simpleste Udtryk, i hvilke disse Mennesker ikke er letvindte nok til at opdage mere end én Tolkning; og at forfatte en Kommentar over en Lov er en Forbrydelse som koster Livet. Hvad Afgjorelsen af Civilsager angår eller Rettergangen mod Forbrydere, er deres ældre Retstilfælder så få, at de har liden Grund til at rose sig af nogen særlig Dygtighed i nogen af Delene.

Bogtrykkerkunsten har de havt i umindelige Tider ligesom Kineserne; men deres Bibliotheker er ikke store; thi Kongens, som anses for det største, ejer ikke over tusen Bind, som er opstillet i et tolv hundrede Fod langt Galleri, hvor jeg havde Tilladelse til at låne hvilkensomkelst Bog, jeg onskede. Dronningens Snedker havde indrettet et Slags Træstilling som stod i Glumdalcliteh's Værelse; den208

var fire og tyve Fod høj og gjort som en Trappestige. Hvert af Trinene var femti Fod langt, og den var i

Virkeligheden et Slags flytbar Trap, hvis nedre Ende stod ti Fod fra Væggen i Værelset.

Den Bog, jeg vilde læse, blev stillet op imod Væggen; jeg steg da først op på det øverste Trin af Stigen, og idet jeg vendte mit Ansigt imod Bogen, begyndte jeg øverst på Siden og gik således åtte til ti209

Skridt til højre og venstre efter Linjernes Længde, indtil jeg var kommet lidt nedenfor min Synslinje; derefter steg jeg lidt efter lidt ned, til jeg kom aller nederst, og så steg jeg igjen op og begyndte på den næste Side på samme Vis; derefter vendte jeg Bladet, noget som jeg let kunde gjöre med begge Hænder, da det var så tykt og stivt som Pap, og de storste Boger var ikke mere end atten til tyve Fod lange.

Deres Stil er klar, mandig og flydende, men ikke blomstrende; thi de skyr ingenting mere end en Gjentagelse af unodvendige Ord eller Brugen af vekslende Udtryk. Jeg har læst mange af deres Boger, især af historisk og moralsk Indhold. Blandt andre morede jeg mig meget over en liden gammel Afhandling, som altid lå i Glumdalclitch's Sovekammer og tilhørte hendes Guvernante, en alvorlig, gammelagtig Dame, som gav sig af med moralske og religiøse Skrifter. Bogen handler om Menneslægtens Skrøbelighed og er lidet anset uden blandt Kvinder og simple Folk. Jeg havde imidlertid Lyst til at se, hvad en Forfatter i dette Land kunde have at sige om en sådan Gjenstand. Denne Skribent gjennemgik alle de i en europæisk Sædelære almindelige Punkter og viste, hvilken liden, foragtelig og hjælpelos Skabning Mennesket er af Naturen, hvor uskikket til at beskytte sig mod Klimatets Umildhed eller mod vilde Dyrs Vold; hvor meget ét Dyr overgik det i Styrke, et andet i Hurtighed, et tredje i Forsigtighed, et fjerde i Arbejdslyst. Han tilføjede, at Naturen havde vanslægtet i disse Verdens seneste nedadgående Tider og kunde nu bare frembringe små ufuldkomne Skabninger sammenlignet med dem i fordums Tider. Han sagde, at man havde al Grund til at antage, at Menneslægten oprindelig var meget større, men også at der måtte have været Kjæmper i fordums Dage; thi foruden at dette er blevet fortalt os gjennem Historie og Tradition, så er det også stadfæstet af uhyre Benknoker og Hjerneskaller, som tilfældigvis er blevet gravet op af Jorden på flere Steder i Riget, og som langt overgår vore Dages210

sædvanlige Menneskeracer, som stadig skrumper ind. Han vilde bevise, at selve Naturens Love bestemt krævede, at vi i Begyndelsen måtte have været kraftigere og større skabt og ikke så meget udsat for Ødelæggelse ved hver eneste liden Hændelse, ved at en Tagsten falder ned fra et Hus, en Sten kastes af en Guts Hånd, eller ved at drukne i en - liden Bæk. Fra disse Synsmåder drog Forfatteren ud flere moralske Regler, som med Nytte kunde anvendes på Livet, men som det er unødvendig at gjentage her. For min egen Del kunde jeg ikke lade være at tænke på, hvor det Talent er almindelig udbredt at komme med moralske Lærdomme, eller snarere at hente Stof til Misnøje og Knur fra den Strid, hvilken vi står i til Naturen. Jeg tror, at denne Strid ved nærmere Undersøgelse kan bevises at være ligeså dårlig begrundet hos os, som den er hos dette Folk.

Hvad deres militære Forhold angår, kyter de af, at Hans Majestæts Hær består af et hundrede og seks og sytti tusen Mand Fodfolk og tredive tusen Ryttere, om nemlig det kan kaldes en Hær, som er dannet af de næringsdrivende i alle Byer og Gårdbrugerne på Landet; hvis Befalingsmænd kun er Adelsmænd og andre Standspersoner uden Løn eller Godtgjørelse. De er vistnok dygtige nok i sine Øvelser, og Mandstugten er god; men deri kunde jeg ikke se nogen videre Fortjeneste. Thi hvorledes skulde det kunne være anderledes, når hver Bonde står under sin egen Godsejers Befaling, og hver Borger under Befaling af de ypperste Mænd i sin egen By, hvilke ligesom i Venedig vælges ved Lodtrækning?

Jeg har ofte set Landværnet i Lorbrulgrud drage ud til Feltøvelser på en stor Mark, som er tyve Mil i Firkant og beliggende i Nærheden af Byen. Der var ialt fem og tyve tusen Mand Fodfolk og seks tusen Ryttere; men det var mig umulig at tælle dem på det udstrakte Felt, de indtog. En Rytter på sin Hest kunde være omtrent nitti Fod høj. Jeg har set hele denne Rytterskare på et Kommandoord drage sit Sværd på én Gang og svinge det i Luften.211

Indbildningskraften kan ikke tænke sig noget så storartet, overraskende

O o o .7

og forbausende; det så ud, som 0111 ti tusen Lvn samtidig slog ned fra hver sin Kant af Himmelen.

Jeg var nysgjerrig efter at få vide, hvorledes denne Fyrste, til hvis Lande det ikke gaves nogen Adgang fra andre

Lande, kom til

0000 7

at tænke på Krigshære eller til at lære sit Folk krigersk Tugt og

o

Orden. Men jeg fik snart vide Årsagen både gjennem Samtaler og ved at læse deres Historie; thi i en Ra^kke af Tidsaldre har de været plaget af samme ondt, som hele Menneskeslægten er et Offer for. Adelen stræver ofte efter Magten, Folket efter Friheden, Kongen efter Enevælde. Skjont alt dette heldig er blevet mildnet ved Lovene i dette Rige, har de dog stundom været krænket af hvert af de tre

o 7 o

Partier, og dette har mere end én Gang voldt Borgerkrige; den sidste blev lykkelig tilendebragt af den nulevende Fyrstes Farfader ved et gjensidigt Forlig, og Landværnet, som da med alles Samtykke blev stiftet, har siden været holdt i den strængeste Tjeneste.ATTENDE KAPITEL.

Kongen og Dronningen gjør en Rejse til Landets Grænser. — Forfatteren følger med dem. — Den Måde, på hvilken han forlader Landet, skildres omstændelig. — Han vender tilbage til

England.

det jeg stadig havde en stærk Tro på, at jeg engang skulde vinde min Frihed igjen, var det dog umuligt at tænke sig, ved hvilke Midler det skulde ske, eller at lægge nogen Plan med det svageste Håb om, at den vilde lykkes. Det Skib, med hvilket jeg sejlede, var det første, som nogensinde havde kommet i Sigte af Kysten, og Kongen havde givet stræng Befaling, at om et sådant atter nærmede sig, skulde det tages iland og bringes til Lorbrulgrud i en Kjærre med hele Mandskabet og alle andre medrejsende. Han var meget ivrig efter at finde mig en Kvinde på min egen Størrelse, så Slægten kunde formeres; men jeg tror, at jeg heller havde døet end havt den Skam at efterlade Afkom, som skulde leve i Bur likesom tamme Kanarifugle og; med Tiden

o O o

kanske blive solgt til fornemme Folk rundt i Riget som andre Mærkværdigheder. Jeg blev vistnok behandlet med megen Godhed; jeg var den store Konges og Dronnings Yndling og hele Hoffets Glæde; men det var en Stilling som passede ilde med min Værdighed som213

Mennneske. Jeg kunde aldrig glemme de dyrebare Pant på huslig Lykke, jeg havde ladt efter mig i Hjemmet. Jeg længtede efter at komme sammen med Folk, som jeg kunde stå på lige Fod med og gå omkring med på Gader og Marker uden at være ræd for at blive trakket ned som en Padde eller en Hundehvalp. Men min Befrielse kom snarere, end jeg havde ventet, og på en usædvanlig Måde. Jeg-vil trolig; fortælle hele Historien og; de nærmere Omstændigheder ved den.

o

Jeg havde nu været to Ar i dette Land, og ved Begyndelsen af det tredje fulgte Glumdalclitch og jeg Kongen og Dronningen på en Rejse ned til Sydkysten. Jeg blev som sædvanlig ført-med i min Rejseæske, hvilken jeg før har beskrevet som et meget bekvemt Værelse af tolv Fods Størrelse. Jeg havde ladet en Hængekøje fæste med Silkesnorer i de fire øverste Hjørner for at dæmpe Stodene,, nålen Tjener holdt mig fremfor sig på Hesteryggen, hvilket jeg stundom bad om, og jeg plejede ofte at sove i Hængekøjen, medens vi var undervejs. På Taget i mit Kammer lige over Midten af Hængekøjen lod jeg Snedkeren skjære et firkantet Hul, en Fod i Firkant, for at skaffe mig Luft i varmt Vejr, mens jeg sov, dette Hul kunde jeg efter Behag lukke med et Bræt, som kunde skyves frem og tilbage i en Listgang.

o

Da vi kom til Målet for vor Rejse, fandt Hans Majestæt for godt at tilbringe nogle Dage på et Slot, han ejer nær

Flanflasnic, en By som ligger omtrent 3 Mil fra Kysten. Glumdalclitch og jeg-var meget trætte; jeg havde fåt en let Forkjolelse, men den stakkars

I

Pige var så syg, at hun måtte holde sig inde på sit Værelse. Jeg længtede efter at se Havet, som måtte blive det eneste Middel til min Flugt, om den nogensinde skulde lykkes. Jeg foregav, at jeg214

var sygere, end jeg virkelig var, og bad om Lov til at drage frisk

/

Luft ved Havet i Selskab med en Page, som jeg holdt meget af, og som stundom havde fåt det Tillidshverv at passe på mig. Jeg skal aldrig glemme den Uvilje, med hvilken Glumdalclitch fandt sig i dette, eller det strenge Pålæg, hun gav Pagen, om at tage vare på mig; på samme Tid brod hun ud i en Strøm af Tårer, ligesom om hun havde en Anelse om det, som skulde ske. Gutten bragte mig ud i min Æske omtrent en halv Times Yej fra Slottet henimod Klipperne ved Kysten. Jeg lod ham sætte mig ned, og idet jeg trak et af Skuvvinduerne op, kastede jeg mangt et længtende og sørgmodigt Blik udover Havet. Jeg kjendte mig ikke rigtig bra, og sagde til Pagen, at jeg vilde tage mig en liden Lur i min Hængekøje, hvilket jeg håbede skulde gjøre mig godt. Jeg steg ind, og Gutten lukkede Vinduet til for at holde Kulden ude. Jeg faldt snart i Søvn, og det eneste, jeg kan tænke mig, er, at Pagen gik omkring blandt Klipperne, mens jeg sov, for at lede efter Fugleæg; han tænkte vel, at der ikke kunde være nogen Fare. Jeg havde før fra mit Vindue set, at han gik og ledte rundt omkring, og at han fandt nogle her og der i Kløfterne. Hvorom nu alting er, så blev jeg pludselig vækket ved et voldsomt Ryk i den Ring, som var fæstet til Taget af min Æske for bekvemmere at kunne bære mig. Jeg mærkede, at min Æske blev løftet meget højt op i Luften og derefter ført bort med overordentlig Hastighed. Det første Ryk havde nær kastet mig ud af min Hængekøje, men siden var Bevægelsen ganske behagelig. Jeg-råbte flere Gange så højt, som min Stemme kunde hæve sig, men til ingen Nytte. Jeg så ud gjennem Vinduerne, men kunde ikke se andet end Luft og Skyer. Jeg hørte en Støj over mit Hoved ligesom Slag af Vinger, og da begyndte jeg at skjønne, i hvilken ulykkelig TilstandHun havde en Anelse om det, som skulde ske. S. 214.217 ,

jeg befandt mig, nemlig at en Ørn havde .taget Ringen på min Æske i Næbbet, i den Hensigt at lade Æsken falde ned på en Klippe, ligesom den plejer at gjöre med Skjoldpadder, og derefter hakke mit Legeme

itu og sluge det; thi dette Dyrs Skarpsindighed og fine Tæft sætter

?

det istand til at opdage sit Bytte på langt Hold, selv om det var bedre gjemt, end jeg var det bag et to Tommer tykt Bræt.

28218

Om en liden Stund mærkede jeg, at Vingeslagene blev mangfoldigere, og at min Æske blev kastet frem og tilbage ligesom et Skilt på en stormfuld Dag. Jeg hørte, at Ørnen fik flere Slag eller Puf (thi jeg er sikker på, at det var en Ørn, som holdt Ringen til Æsken i sit Næb), og derefter kjendte jeg med engang, at jeg faldt lodret ned omtrent en Minuts Tid, men med en så utrolig Hastig-

o

hed, at jeg næsten tabte Andedrættet. Mit Fald stansede med et ♦

forfærdeligt Plask, som smaldt værre i Ørene på mig end Niagarafossen29), og derefter var jeg i et fuldstændigt Mørke i endnu en Minut; men så begyndte min Æske at lofte sig så højt, at jeg kunde skjelne Lys fra de øverste Vinduer. Nu mærkede jeg, at jeg havde faldt i Sjøen. Min Æske ståk omtrent fem Fod dybt i ATandet ved Vægten af mit Legeme, af de Sager, jeg havde med mig, og af de brede Jernplader, som for Styrkens Skyld var slåt fast på de fire Hjørner både oventil og nedentil. Jeg antog dengang ligesom endnu, at den Ørn, som fløj bort med min Æske, blev forfulgt af nogle andre Ørne og nødt til at lade mig falde, mens den forsvarede sig mod de

øvrige, som håbede at få Del i dens Bytte. Jernpladerne under Bunden af Æsken, hvilke var de stærkeste, holdt Ligevægt i den under Faldet og hindrede den fra at blive knust på Plavets Overflade. Hver Sammenføjning på den sluttede tæt, og Døren gik ikke på Hængsler men op og ned som et Skuvvindue, hvilket gjorde, at der kom meget lidet Vand ind i mit Kammer. Jeg kom med meget Besvær ud af min Hængekoje, efter at jeg først havde "vovet at drage tilside Lemmen i Taget, hvilken jeg før har omtalt, og som brugtes til at slippe ind Luft, hvilken jeg nu i høj Grad trængte, da jeg næsten holdt på at blive kvalt.

Hvor ofte ønskede jeg ikke da, at jeg var hos min kjære219

Glumdalclitch, som en eneste Time havde ført mig så langt bort fra, og jeg kan med Sandhed sige, at jeg midt i min Ulykke ikke kunde lade være at beklage min kjære Plejerske for den Sorg, hun vilde kjende ved Tabet af mig, for Dronningens Unåde og for hendes tilintetgjorte Forhåbninger. Der er vel ikke mange rejsende, som har været i Større Nød" og Fare end jeg i dette Øjeblik, da jeg hver Minut måtte vente at se min Æske sønderknust eller i det mindste væltet af den første heftige Vind eller Sjøgang. En Sprekke i en eneste Glasrude vilde have medført øjeblikkelig Død, og Yinduerne skulde heller ikke have kunnet holdt, om ikke stærke Ståltrådgitre var anbragt udenpå dem for at skjærme dem mod Ulykkestilfælder på Bejser. Jeg så Vandet sige ind gjennem flere Revner, skjønt Lækken ikke var betydelig, og jeg prøvede på at stoppe dem så godt, jeg kunde. Jeg var ikke istand til at løfte op Taget på mit Værelse, hvilket jeg ellers sikkert skulde have gjort og sat mig ovenpå det, hvor jeg dog kanske kunde have opholdt Livet nogle Timer længere end ved at være indelukket i Lasterummet, som jeg vel må kalde det. Eller om jeg blev frelst fra disse Farer for et Par Dages Tid, hvad andet kunde jeg så vente end en elendig Dod af Kulde og Hunger? Jeg tilbragte fire Timer i denne Tilstand og ventede, ja ønskede virkelig, at hvert Øjeblik skulde blive mit sidste.

Jeg har allerede fortalt Læseren, at der var to stærke Kramper på den Side af min Æske, som ikke havde noget Vindue, og i hvilke den Tjener, som plejede at. føre mig tilhest, ståk et Læderbælte, som han spændte om Livet. Mens jeg var i denne fortvilede Tilstand, hørte jeg, eller troede i det mindste at høre, et Slags skrabende Lyd på den Side af min Æske, hvor Kramperne var, og snart efter begyndte jeg at indbilde mig, at Æsken blev trukket eller slæbt hen-220

over Havet; thi jeg kjendte nu og da et Slags Ryk, som bragte Bølgerne til at slå op imod Overkanten på mine Yinduer, så jeg næsten var i Mørke. Dette gav mig et svagt Håb om Redning, skjønt jeg ikke kunde skjønne, på hvilken Måde den skulde iværksættes. Jeg vovede at skrue løs en af mine Stole, som altid stod fast i Gulvet, og efter at det med megen Møje havde lykkes mig at skrue den fast igjen lige under Taglemmen, som jeg nylig havde åbnet, steg jeg op på Stolen og råbte højt på Hjælp, idet jeg lagde Munden så nær op til Lugen, som jeg kunde, og talte i alle de Sprog, jeg kjendte.

Derefter bandt jeg mit Lommetørklæde fast på den Stok, jeg for det

%

meste havde med mig, ståk den op igjennem Lugen og viftede flere Gange med det, for at, om nogen Båd eller et Skib var i Nærheden, Sjøfolkene kunde skjønne, at der måtte være et ulykkeligt Yæsen indelukket i Æsken.

Jeg mærkede ingensomhelst Virkning efter alle mine Anstræn-gelser, men kjendte tydelig, at min Bolig bevægede sig afsted, og efter en Time eller så omtrent stødte den Side af Æsken, hvor Kramperne var, og som ikke havde Vinduer, imod noget hårdt. Jeg var ræd for, at det kunde være en Klippe og blev uroligere end nogensinde før. Jeg hørte tydelig en Støj oppe på Taget af min Bolig ligesom af et Ånkertoug, som skurede mod det og blev draget gjennem Ringen. Derefter mærkede jeg, at jeg lidt efter lidt blev hejset op i det mindste tre Fod højere, end jeg før var; da ståk jeg atter ud min Stok med Lommetørklædet og råbte på Hjælp, til jeg var næsten hæs. Til Svar lod et tre Gange gjentaget højt Råb, som satte mig i en så overvættes Henrykkelse, at kun de kan forstå det, som selv har erfaret noget lignende. Nu horte jeg det trampede over Hovedet på mig, og at nogen råbte på engelsk ned gjennem Lugen: „Er der nogenJeg hørte nopen råbe på engelsk gjennem Lugen. S. 220223

dernede, så sig fra." Jeg svarede, at jeg var en Engelskmand, der af en umild Skjæbne var stedt i den værste

Ulykke, som nogensinde havde hændt et levende Væsen, og bad ved alt, som kunde røre Hjertet, at de skulde slippe mig ud af det Fængsel, jeg var i. Røsten svarede, at jeg var uden Fare, da Æsken var fæstet til deres Skib, og Tommermanden skulde straks komme og sage et stort Hul i Låget, så at jeg kunde komme ud. Jeg svarede, at dette var unødvendigt, og at det vilde tage for lang Tid: de skulde bare lade en

o 7 O ö o 7

af Mandskabet stikke Fingeren ind i Ringen og løfte Æsken op fra Sjøen og ombord i Skibet og derefter bringe den ned i Kaptejnens Kahyt. Nogle af dem troede, at jeg var gal, da de horte mig tale så vildt; andre lo; jeg havde nemlig endnu ikke fåt i mit Hoved, at jeg nu var kommet blandt Folk af min egen Storrelse og Styrke. Tømmermanden kom og sagede på et Par Minutter en Åbning på omtrent fire Fod i Firkant, hvorefter han slåp ned en Stige, som jeg-steg opefter, og jeg blev derfra bragt ombord på Skibet i en meget udmattet Tilstand.

Matroserne var i den højeste Forundring og gjorde mig tusen Spörgsmål, som jeg ikke havde nogen Lyst til at svare på. Jeg for min Del var ligeså forvirret over at se så mange Dværge; tlii det syntes jeg de var, efter at jeg så længe havde vænnet mine Øjne til de vældige Væsener, jeg havde forladt. Kaptejnen, Thomas Wil-cocks, en hæderlig Mand fra Shropshire, og som så, at jeg var nær ved at falde i Svime, forte mig ned i sin Kahyt, gav mig en Styrkedrik og bod mig 'sin egen Koje, idet han rådede mig til at hvile mig en Stund, hvilket jeg også trængte meget til. For jeg faldt i Søvn, lod jeg ham forstå, at jeg havde værdifulde Sager i min Æske, hvilke var altfor gode til at komme bort; en vakker Hængekøje, en224

god Feltseng, to Stole, et Bord og et Skab. Jeg fortalte ham, at mit Værelse på alle Sider var behængt eller rettere udstoppet med Silke og Bomuld; at om han vilde lade en af Matroserne bære Æsken ned i Kahytten, skulde jeg åbne den for ham og vise ham mine Ejendele. Da Kaptejnen hørte mig snakke så bort i Væggene, troede han, at jeg talte over mig; han lovede imidlertid (formodentlig for at berolige mig) at han skulde give Befaling til at gjøre det, jeg-bad om, og da han var kommet op på Dækket, sendte han nogle af sine Mænd ned i mit Værelse, fra hvilket de (som jeg siden erfarede) drog op alle mine Ejendele og rev Udstopningen af; men Stolene, Skabet og Sengen, som alle var skruet fast til Gulvet, led stor Skade ved Sjøfolkenes Ukyndighed, da de sled dem løs med Magt. Derefter slog de ud nogle af Bordene og Plankerne til Skibsbrug, og da de havde taget alt det, de brydde sig om, lod de Skroget falde ned i Sjøen, hvor det på Grund af de mange Revner, det havde fåt i Bunden og på Siderne, straks sank. Jeg var glad, fordi jeg ikke havde været Tilskuer ved den Ødelæggelse, de gjorde; thi jeg er vis på, at det vilde have berørt mig smertelig ved at minde mig om Begivenheder, som jeg helst burde glemme.

Jeg sov i nogle Timer, men blev stadig plaget af Drømme om det Sted, jeg havde forladt, og de Farer, jeg havde undsluppet. Da jeg vågnede, kjendte jeg mig alligevel styrket. Klokken var nu omtrent åtte om Aftenen, og Kaptejnen lod straks bringe Aftensmad, da han tænkte, at jeg allerede havde fastet for længe. Han behandlede mig med stor Godhed, da han så, at jeg hverken stirrede vildt eller talte usammenhængende, og da vi var blevet alene, bad han

mig, at jeg skulde fortælle ham 0111 mine Rejser, og hvorfor jeg var

\

blevet sat ud på Sjøen i den uhyre Trækasse. Han sagde, at dahan omtrent Kl. 12 Middag så i sin Kikkert, havde han opdaget Kassen i det fjerne og troet, at det var et Skib, og da det ikke lå langt ud af hans egen Kurs, flk han Lyst til at praje det, i Håb om at få kjøbt noget Skibsbrod, da hans eget begyndte at slippe op. Da han kom nærmere og mærkede, at han havde taget fejl, sendte han sin Storbåd ud for at undersøge, hvad det var, og hans Mænd kom ganske forskræmt tilbage igjen og sagde, at de havde set et svømmende Hus. Han lo af deres LTforstand og gik selv i Båden, idet han befalede sine Mænd, at de skulde tage et stærkt Toug med sig. Da Vejret var ganske stille, roede han flere Gange rundt omkring mig, betragtede mine Vinduer og Ståltrådgitrene, som beskyttede dem. Han opdagede da to Kramper på den Side, som helt og holdent var af Planker og uden nogen Lysåbning. Da befalede han sine Mænd, at de skulde ro hen til den Side, og efter at de havde gjort fast et Toug til en af Kramperne, lod han dem slæbe Kassen (som de kaldte det) hen til Skibet. Da den vel var der, lod han dem

fæste et andet Toug i den Ring, som sad i Låget, og lod dem hejse op Kassen med Spillet, noget som det dog ikke lykkedes alle Matroserne tilsammen at få gjort mere end nogle få Fod. Han sagde, at de så, at min Stok med Lommetørklædet blev stukket ud af Hullet og sluttede deraf, at der måtte være et ulykkeligt Menneske indestængt i Kassen. Jeg spurgte, om han eller Mandskabet havde set nogle overnaturlig store Fugle i Luften på den Tid, da de opdagede mig, hvortil han svarede, at da han talte om Sagen med Matroserne, mens jeg sov, havde en af dem sagt, at han havde set tre Ørne, som floj mod Nord, men han havde ikke sagt noget om, at de var større end sædvanlig, hvilket kanske kunde komme af den store Højde, de var i; men forresten kunde han ikke skjønne Grunden til226

mit Spörgsmål. Jeg spurgte da Kaptejnen, hvor langt han troede, vi var fra Land. Han sagde, at efter de Beregninger, han kunde gjøre, var det mindst hundrede Sjømil. Jeg forsikrede ham, at han i det mindste måtte tage fejl af Halvdelen; thi jeg havde ikke forladt det Land, jeg kom fra, for mere end to Timer siden, dengang jeg blev sluppet ned i Sjøen. Da begyndte han igjen at tro, at jeg-var sindsforvirret, og gav mig et Vink om dette ved at råde mig til at gå tilsengs i en Kahyt, han havde gjort istand til mig. Jeg forsikrede ham, at jeg nu var meget styrket både af hans gode Beværtning og af hans behagelige Selskab, og at min fulde Fornuft stod ligeså meget til min Rådighed, som den havde gjort hele Livet igjennem. Da blev han alvorlig og bad, om han måtte få spörge mig oprigtig, om kanske mit Sind var uroligt over en eller anden rædsom Forbrydelse, for hvilken jeg var blevet straffet på en Fyrstes Befaling-ved at blive sat ud i denne Kasse, ligesom store Forbrydere i andre Lande er blevet sat ud på Sjøen i et skrøbeligt Fartoj og uden Levnetsmidler; thi skjønt det vilde gjøre ham ondt, om han havde fåt ombord en sådan Ugjerningsmand, så vilde han dog give mig sit Ord på, at han skulde sætte mig uskadt iland i den förste Havn, vi kom til. Han tilføjede, at hans Mistanke var stærkt næret ved endel urimelige Ytringer, jeg forst havde brugt til Matroserne og siden til ham selv, angående min Bolig eller Kasse, ligesom også ved mine underlige Blik og Fagter under Aftensmåltidet.

Jeg bad ham have Tålmodighed og høre min Historie, som jeg-trolig fortalte fra den sidste Gang, jeg forlod England, indtil det Øjeblik, da han først fandt mig; og ligesom Sandheden altid skaffer sig Adgang hos fornuftige Mennesker, således blev denne brave, ærlige Mand, som havde nogen Smag for Lærdom, straks overbevist227

om min Åbenhjertighed og Sanddruhed. Men for at jeg nærmere kunde bekræfte alt det, jeg havde sagt, bad jeg ham indstændig, om han vilde give sine Folk Befaling til at hente mit Skab, til hvilket

jeg havde Kogelen i min Lomme (thi han havde allerede underrettet mig om, hvad Sjøfolkene havde gjort med min Bolig). Jeg åbnede Skabet i hans Nærværelse og viste ham den lille Samling af Kurio-228

siteter, jeg havde gjort i det Land, fra hvilket jeg på en så underlig-Måde var blevet udfriet. Der var den Kam, som jeg havde fåt istand af Stumperne af Kongens Skjæg, og en anden af samme Stof, som dog her var gjort fast til et afklippet Stykke af Hendes Majestæts Tommelfingernegl, hvilket tjente til Ryg. Der var en Samling af Synåle og Knappenåle fra to til tre Kvarters Længde; fire Hvepsebrodder saa store som en Snedkersyl; noget af* Dronningens afkjæm-mede Hår; en Guldring, som hun en Dag gav mig på den forbindtligste Måde, og som hun tog af sin Lillefinger og satte om min Hals som et Halsbånd. Jeg bad at Kaptejnen vilde modtage denne Ring til Gjengjæld for al sin Artighed; men han afslog det bestemt. Jeg viste .ham en Ligtorn, som jeg med egen Hånd havde skåret af en Hofdames Tå; den var omtrent så stor som et Pippingsæble fra Kent og så hård, at da jeg kom tilbage til England, lod jeg den hule ud til et Bæger og beslå med Sølv. Endelig bad jeg ham se på de Bukser, jeg havde på mig, og som var af et Museskind.

Jeg kunde ikke få ham til at modtage andet end en Tjeners Tand. Jeg så at han betragtede den med stor Opmærksomhed og mærkede, at han havde Lyst på den. Han tog imod den med mange flere Taksigelser end slig en Ubetydelighed kunde fortjene. Den var af en uduelig Tandlæge ved en Fejltagelse blevet trukket ud på en af Glumdalclitch's Folk istedenfor den, som voldte ham ondt, men den var så hel og frisk som nogen i Munden på ham. Jeg fik den renset og gjemte den i mit Skab. Den var omtrent en Fod lang-og fire Tommer i Gjennemsnit.

Kaptejnen var vel fornøjet med denne ligefremme Beretning, som jeg havde givet ham, og sagde, at han håbede, jeg vilde vise Verden den Velvillighed ved min Tilbagekomst til England at skrive den229

ned og udgive den offentlig. Mit Svar var, at jeg syntes, vi allerede var overlæsset med Rejsebeskrivelser, og at ingenting nu kunde slå an, som ikke var meget overordentligt; men heri havde',jeg dog en Mistanke om, at Forfatterne mindre spurgte Sandheden til Råds end sin egen Forfængelighed og Egennytte, eller Lysten til at more uvidende Læsere. Min Historie kunde ikke komme til at indeholde stort andet end almindelige Hændelser uden alle disse udpyntede Beskrivelser over sjeldne ATækster, Trær, Fugle og andre Dyr, eller af vilde Folkeslags barbariske Sæder og Afguderi, som de fleste Forfatteres Skrifter strømmer over af. Jeg takkede ham alligevel for hans gode Mening og lovede at overveje Sagen.

Han sagde, at én Ting undrede ham særlig, og det var at hore mig tale så højt; han spurgte, øm Kongen eller Dronningen der i Landet havde været tunghørte. Jeg svarede ham, at dette havde jeg-været vant til nu i over to Års Tid, og at jeg undrede mig ligeså meget over hans og hans Folks Rost, som forekom mig bare som en Hvisking, og alligevel kunde jeg tydelig høre dem. Men når jeg-talte der i Landet, var det ligesom når en Mand på Gaden taler til én, som ser ud fra Toppen af et Kirketårn, undtagen når de satte mig på et Bord eller tog mig op i Hånden. Jeg fortalte ham noget andet, som jeg også havde lagt Mærke til, nemlig at da jeg forst kom ombord på Skibet, og Matroserne stod omkring mig, syntes jeg, at de var de foragteligste små Yæsener jeg nogentid havde set. Thi rent ud sagt kunde jeg aldrig, mens jeg var i denne Fyrstes Land, bekvemme mig til at se mig i Spejl, efterat mine Ojne havde vænnet sig til så overnaturlige Skikkelser, fordi Sammenligningen gav migen så ufordelagtig Mening om mig selv. Kaptejnen sagde, at jeg-ved Aftensbordet havde siddet og set på alting med et Slags For-230

undring, og at han havde mærket, hvorledes jeg neppe havde kunnet holde mig fra at le, noget han ikke vidste, hvorledes han skulde tage, men troede kom af en eller anden Uorden i min Hjerne. Jeg svarede, at det var ganske sandt, og det undrede mig, hvorledes jeg havde kunnet lade være at le, da jeg så hans Fade så store som et Trepencestykke af Sølv, en Skinkesteg som knap var en Mundfuld, et Bæger, der neppe var så stort som en Nøddeskal; og således blev jeg ved at beskrive Resten af hans Husgeråd på samme Måde. Thi skjønt Dronningen havde ladet gjøre et lidet Udstyr til mig af alt, som jeg trængte til, mens jeg var i hendes Tjeneste, så var dog mine Forestillinger optagne af det, jeg så rundt omkring mig på alle Sider, og jeg blundede for min egen Lidenhed, ligesom Folk gjør det for sine egne Fejl. Kaptejnen forstod meget godt min Spøg og svarede muntert med det gamle engelske Ordsprog, at han var ræd for, at mine Øjne var større end min Mave; thi han kunde ikke mærke, at min Madlyst var saa farlig, endda jeg havde fastet hele Dagen, og idet han fortsatte Spøgen forsikrede han, at han med Glæde vilde have givet hundrede Pund for at have kunnet se min Bolig hænge i Ørnens Næb og sidenefter dens Fald fra en så stor Højde ned i Havet, hvilket vist måtte have været et højst forunderligt Syn, værd både at beskrives og at Beskrivelsen deraf kunde gå til kommende Slægter. Sammenligningen med Phaéton lå så nær, at han ikke kunde lade være at hentyde til den, skjønt jeg ikke beundrede det Indfald synderlig.

Kaptejnen, som havde været i Tonquin, blev på Tilbagevejen til England drevet mod Nordost indtil 44 Graders Bredde og 143 Graders Længde. Men to Dage efter at jeg var kommet ombord, traf vi Passatvinden, og vi sejlede så i lang Tid sydover, fik Land-Min Datter knælede ned og bad om min Velsignelse, men jeg kunde ikke se hende, S. 233.233

kjending af Nyholland, holdt siden Kursen Vest-Sydvest og derefter Syd-Sydvest, indtil vi havde sejlet omkring det Gode Håbs Forbjerg. Vor Rejse var meget heldig, men jeg skal ikke plage Læseren med nogen Dagbog over den. Kaptejnen lob ind i nogle få Havne og sendte sin Storbåd i Land efter Proviant og fersk Vand; men jeg forlod ikke Skibet, for vi kom ind til Downs, hvilket skete den 3dje Juni 1706, omtrent ni Måneder efter min Befrielse. Jeg tilbod at lade mine Ejendele blive igjen som Pant for Betaling af Fragten; men Kaptejnen påstod, at han ikke vilde have en Skilling. Vi tog venlig Afsked med hinanden, og jeg fik ham til at love, at han skulde komme og besøge mig i mit Hjem i Redriff. Jeg lejede en Hest med Vejviser for fem Shillings, som jeg lånte af Kaptejnen.

Da jeg var undervejs og så hvor små Husene, Træerne, Kvæget og Folk var, begyndte jeg at tro, at jeg var i Lilleput. Jeg var ræd for at træde på hver rejsende, jeg mødte, og råbte ofte højt, at de skulde varskue, så jeg var

nær ved at få Prygl et Par Gange for min Uforskammethed.

Da jeg kom til mit eget Hus, som jeg måtte spörge mig frem efter, og en af Tjenerne åbnede Doren, bukkede jeg mig for at gå ind (ligesom en Gås' under en Grind), da jeg var ræd for at slå Hovedet. Min Kone kom løbende for at omfavne mig, men jeg bøjede mig lavere ned end til hendes Knæ, da jeg mente, at hun ellers ikke kunde nå op til min Mund. Min Datter knælede ned og bad om min Velsignelse, men jeg kunde ikke se hende, for hun stod op, da jeg så længe havde været vant til at stå med Hovedet og Øjnene vendt op imod seksti Fods Væsener; og så vilde jeg tage hende op til mig med den ene Hånd om hendes Liv. Jeg så ned på Tjenerne og på et Par Venner, som var i Huset, som om de var

30234

Dværge og jeg en Kjæmpe. Jeg sagde til min Kone, at hun havde været for sparsommelig; thi jeg syntes, at hun havde sultet ud både sig og sin Datter. Kort sagt, jeg var så besynderlig, at de allesammen var af Kaptejnens Mening, da han først så mig og troede, at jeg var fra Forstanden. Dette omtaler jeg som et Eksempel på Fordommes store Magt.

Det varede dog ikke længe, før jeg igjen kom på god Fod med min Familje og mine Venner; men min Kone modsatte sig bestemt, at jeg nogensinde igjen fik rejse tilsjøs. Og her slutter jeg den anden Del af mine ulykkelige Rejser.ANMÆRKNINGER.

Da denne Udgave af Gullivers Rejser er bestemt for Salonbordet og ikke for den literære Gransker, har Oversætteren ikke taget i Betænkning at udelade eller lempe enkelte Ting i Originalen, som for Mængden af Læsere kunde synes anstødelige.

1. Den sydlige Del af det stille Hav og det australiske Fastland var på Swifts Tid meget lidet undersøgt, så at Swift ikke krænkede nogen iøjnefaldende geografisk Sandsynlighed ved at lien-lægge Lilleput i disse Farvand. Det Landkart, som fulgte med Hawkesworth's Udgave, fremstiller Lilleput omtrent midtvejs mellem Sunda-strædet og Van Diemens Land, men langt imodVest-

2. Man antager, at Swift her gjør et Sidehug til nogle af de aristokratiske Whigger på hans Tid, som var vant til at holde lange Taler til Befolkningen for at støtte sine Meninger og Planer.

2 b*). Swift sætter Lilleputernes Højde til en Tolvtedel af den menneskelige og har iagttaget det samme Forhold i alle de øvrige Ting. Oksehovedet, han drak ud i en Slurk på omtrent en Pægl, indeholdt efter engelske Mål 108 Gallons. De Madratser han fik, var 600 i Tallet, de blev lagt 4 i Dybden og 150 Side om Side (altså et Tal nær ved 144, Kvadratet af 12) og Beregningen af de Fødemidler, Kejseren lod ham få

(se det følgende), svarer til 1728 Lilleputers — Kubiktallet af 12.

3. Dr. Cooke Taylor tror, at de lilleputiske Hoffolks Forsigtighed beskrives for at latterliggjøre den overdrevne Omhu, med hvilken Georg den førstes Ministre søgte at beskytte ham mod Jakobiternes Stemplinger, men dette er en bagvendt Måde at læse Allegorien, og Forsigtighedsreglerne synes tilstrækkelig forklaret ved Gullivers farlige Størrelse.

4. I Kejseren af Lilleput antages Swift at have fremstillet Georg den første, uagtet Billedet i mange Punkter med Flid er skildret uligt. På senere følgende Steder er dog i Kejserens Enfoldighed, Gjerrighed, Forsigtighed, Omhu i Forretninger og Magelighed i private Anliggender Georg den førstes Karaktertræk trolig gjengivne.

5. Måske har Forfatteren havt i Sinde at latterliggjøre de falske Slutninger, som man henter af rejsendes Fortællinger, ved at vise, hvor liden Misforståelse af Sandheden der skal til for at gjøre Usandheden iøjnefaldende.

Til Side 12, hvor Henvisningen er glemt ude.236

6. Begivenheden med Fortegnelsen har til Hensigt at latterliggjøre de hemmelige Wliig-komitéer (under Walpoles Ministerium) til Undersøgelse af jakobitiske Sammensværgelser; om disse Komitéer liar man sagt, at

de fandt ingenting mistænkelig uden det, som de ikke kunde forstå, men da de ikke forstod nogenting, mistænkte de alting. I de overdrevne Forsigtighedsregler, som bruges mod Gulliver, da han skulde aflevere sine Ejendele, spottes der også over de mange Udbrud af Ængstelse eller foregiven Ængstelse ligeoverfor loyale Undersåtter, som blev beskyldt for at høre til Jakobiterne, men som hele Tiden var uvidende om den Opmærksomhed, de liavde pådraget sig. De forargelige Undersøgelser i mistænkte eller fiendtligsindede Personers Huse, især i Irland, er også berørt på dette Sted.

7. Skatmesteren Flimnap er uden Tvil Sir Robert Walpole, som var en stadig og yndet Gjenstand for Swifts ubarmhjertige Satire.

8. Rimeligvis James Stanhope, som ved Georg den førstes Tronbestigelse blev anden Statssekretær og flk Titel af Jarl Stanhope i 1717.

9. I 1717 forlangte Walpole, under Trykket af Sunderlands og Stanhopes overvejeitde Indflydelse, sin Afsked som første Skatmester og Skatkammerkansler; men Kongens Elskerinde Hertuginden af Kendal, bekjendt under Navnet „Majstangen" og her benævnt en „Pude", forblev ham huld, afværgede hans Fald og bidrog ikke lidet til, at lian ved Stanhopes Død i 1721, steg til det højeste Embede i Riget, hvilket han med Kløgt holdt sig i gjennem et usædvanlig langt Tidsrum.

10. De tre Ridderordener — Hosebånds-ordenen, Bath- og Tistelordenen. Walpole havde de to første; den ene fik han i 1726, den anden, efter dens Gjenindførelse, i 1724. Han var,

som Coxe siger, med Undtagelse af Admiral Montagu, senere Jarl af Sandwich, det eneste Underhusmedlem siden Jakob den første, som var blevet hædret med Hosebåndsordenen. Da Walpole gjenindførte Bathordenen, skrev Swift nogle Verslinjer, der indebar den Tanke, som senere kom til Orde i Rejsen til Lilleput.

11. Kolossen på Rhodos, en af Oldtidens syv Underværker, var en uhyre Broncestatue af Apollo, 100 til 120 Fod høj, som var stillet med et Ben på hver Molo eller Brygge ved Indløbet til Havnen. Den Tids Skibe kunde gå for fulde Sejl igjennem den.

12. Ligesom Lilleput forestiller England, er Blefuscu Frankrige; de to Landes geografiske Forhold liar Forfatteren vendt om.

13. Dronning Anna, hvis Opdragelse var fuldkommen og hendes Hænder skjønne. Billedet er dog af forklarlige Grunde ikke nøjagtigere end Georg den førstes.

14. Højkirken og Lavkirken, eller Whig og Tory. Ligesom den tilfældige Forskjel mellem Mand og Mand med Hensyn til Personlighed og ydre Forhold i dette Værk gjøres overmåde foragtelige, således fremstilles også spekulative Differenser som ligeså latterlige, når den Iver, hvormed de bekjæmpes og forsvares, overgår deres Betydning. — Georg den førstes stærke naturlige Forkjærlighed for Lavhælene eller Whiggerne betegnes ved hans sjeldent låve Hæle.

15. Medens Georg den første fremstilles som mere whigsindet end selve Whiggerne, hvem han skjænkede sin Fortrolighed og Statens Styrelse, beskrives Prinsen af Wales, senere Georg den anden, med én høj og én lav Hæl for at antyde den Gunst, som blev både Toryer og Wiigger tildel ved hans oppositionelle Hof, såfremt de kun så misbilligende til Personer og237

Politik ved det virkelige Hof og hos Regjeringen. På den Måde gjorde hau det uvist, til hvilket Parti lian vilde betro Statsstyrelseu, nål-han kom på Tronen, eller om han vilde prøve på at få Partierne sammensmeltet. Man fortæller, at Prinsen også morede sig hjertelig, da lian læste dette Sted.

10. Bred- og Spidsenderne er Katholikerne og Protestanterne, og Striden mellem dem skal forstås som Kampen om Sakramenterne. En liden Allegori følger efter, hvis Forklaring er let at tinde i Englands Historie fra Reformationens Tid, og de Forfølgelser, Oprør, Revolutioner og udenlandske, især franske Intriger, som denne Historie er fuld af. De papistiske og jakobitiske Flygtninger faudt Ly i Frankrige, hvis Styrere niere eller mindre oprigtig og frugtesløst tog Del i og hjalp dem i deres Sag.

17. Opbringeisen af den blefuscuiske Flåde og Gullivers senere Vægring mod at drive Striden til det yderste, henviser til Omstændigheder vedrørende Freden til Utrecht i 1713, som medens den fuldkommen betryggede Englands Overherredømme på Havet og tilintetgjorde det. franske Vælde i Kolonierne, dog blev hårdt angrebet som altfor gunstig for Frankrige, hvilket man sagde vilde været ganske i Englands Magt, om Krigen kun var blevet fortsat på rette Måde.

18. En Parlamentsakt har siden bestemt, at Briul på Tillid skal betragtes som Kriminalsag.

19. Jakob den første, som forringede Værdien af Hæderstitler ved den Måde og det Omfang, i hvilket lian uddelte dem. Han indførte Baronet-Titelen kun for at fylde sit Skatkammer.

20. i dette Kapitel ramnier Satiren "Whigministeriets Fremgangsmåde i Anklagen mod Bolingbroke, Oxford og Ormond. „Ministerrådene"

betegner den sekrete Komité, som Underhuset nedsatte i 1715 for at anstille Undersøgelser angående Freden til Utrecht, og i de lunefulde Anklage-Artikler er Bolingbrokes utvilsomme Venskab for Frankriges Interesse sat i det gunstigste Lys.

21. Hentyder på Fremgangsmåden mod Oxford, Bolingbroke og Atterbury og på Bolingbrokes Flugt til Frankrige, hvilken efter Swifts Fremstilling blev fremtvunget ved hans Modstanderes Forfølgelser.

22. Kongen af Frankrige og hans Hof var ikke misfornøjet med at blive Bolingbroke og de øvrige jakobitiske Flygtninger kvit, da man ikke ønskede at vække en ny Strid med England ved at bistå dem i deres Planer og ved at give dem et Tilflugtssted.

23. Dette er en hel Opramsing af Sjø-udtryk, men meget vittig gjort, så at de tilsyneladende er sammenhængende og korrekte, mens de i Virkeligheden parodierer de omstændelige Skildringer i ældre Rejsebeskrivelser. Scott fortæller, at Sjøfolk har været meget bryd med at prøve på at forstå Enkelthederne.

24. Det Landkart, som fulgte med denne Rejse, fremstillede Brobdingnag som en stor, aflang Halvø, der ved et smalt Ejd er forbundet med Nord-Amerikas Vestkyst, omtrent på Højden af Kalifornien, hvorhen „Adventure" ved et usædvanligt Træf var blevet drevet midt igjennem det asiatiske Arkipelagus uden at øjne eller kjende Land.

25. Dronningen af Brobdingnag, som heltigjennem er skildret med smigrende Farver, holdes for at skulle forestille Prinsessen af Wales Karoline af Anspach, senere Georg den andens Dronning og i mange År den, som i Virkeligheden førte Scepteret i England på Grund af238

sin mærkelige Klogskab ligeoverfor sin koleriske, naragtige og foragtelige lille Husbond.

26. Swift nærede hverken Agtelse eller Beundring for sin Tids Hofdamer. Delany siger: „Jeg husker godt, at han engang under et Besøg i England fortalte underlige Ting om de Udtryksmåder, som var gjængse ved Hoffet og især blandt Hofdamerne. De fortjente uden Tvil Forfatterens strenge Dom, skjønt det ikke var underligt, at den vakte deres Uvilje. Swift skrev til Mrs. Howard som „Gulliver" og siger: „Den Iver, De har vist for Sandheden (ved at fremsætte Indvendinger mod Gullivers Rejser), kræver min særlige Taksigelse og opmuntrer mig tillige til at bede Dem om at blive ved i Deres Godhed mod mig ved at gjengive mig Hofdamernes Gunst. Man fortæller mig nemlig, at jeg har fornærmet dem i højeste Måde. Jeg er dum nok til ikke at skjønne, hvorledes jeg har forsyndet mig imod dem. Jeg vover at forsikre, at om

de unge Damer ved Deres Hof nogensinde skulde komme sammen med en så ubetydelig Mand i dette Land, som jeg var i Brobdingnag, vilde de behandle ham ligeså ringeagtende".

27. Når Swift i dette højtravende Sprog beskriver Aristokratiet, Biskopperne, Dommerne o. s. v. således, som de burde være, går han bittert i Rette med dem for, hvad de virkelig var. Tingenes sande Tilstand beskrives med endog større Dygtighed i Kongens Spørgsmål.

28. Her ligesom i det foregående Kapitel antager man, at Swift hentyder til de Planer, man tilskrev Georg den

første, om at danne en enevældig Styrelse ved Iljælp af en stående Hær. Toryerne, Swifts Venner, gjorde en stående Hær til Gjenstand for heftige Angreb i Parlamentet.

29. Larmen af Niagarafossen skal kunne høres seks til åtte Mil borte.G w il i v erv, Rejser

Jonathan

Swift 1878